

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

Tekst zmiany Studium

ZAŁĄCZNIK NR 1 DO UCHWAŁY NR .....
RADY GMINY SZYDŁÓW Z DNIA ..... r.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

SPIS TREŚCI

1. Informacje ogólne.	
1.1 Zespół autorski.....	5
1.2 Podstawa prawna opracowania.....	5
1.3 Obszar opracowania.....	5
1.4 Cele i zadania studium.....	5-9
1.5 Materiały wejściowe.....	10
1.6 Zestawienie tabel.....	10
1.7 Zestawienie rysunków.....	10
2. Położenie gminy i ogólna charakterystyka gminy.	
2.1 Położenie gminy Szydłów.....	11
2.2 Podstawowe dane.....	11
3. Uwarunkowania wynikające z planu zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego oraz innych dokumentów strategicznych i istniejącego zagospodarowania	
3.1 Plan zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego	12-14
3.2 Strategia Rozwoju Powiatu Staszowskiego na lata 2016-2025	14
3.3 Strategia rozwoju Gminy 2016-2023.....	15
3.4 Plan rozwoju miejscowości Gacki na lata 2014-2021.....	15
3.5 Plan rozwoju miejscowości Potok na lata 2014-2021.....	16
3.6 Uwarunkowania wynikające z istniejącego zagospodarowania, stan ładu przestrzennego.....	16-17
4. Uwarunkowania wynikające ze stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego	
4.1 Warunki klimatyczne.....	18-19
4.2 Budowa geologiczna i rzeźba terenu.....	19-21
4.3 Wody podziemne i powierzchniowe.....	21-23
4.4 Pokrywa glebowa	23
4.5 Biosfera.....	23-26
4.6 Zasoby przyrodnicze i ich ochrona prawna.....	26-32
4.7 Walory krajobrazowe.....	32-33
4.8 Obszary predysponowane do pełnienia funkcji przyrodniczych.....	33
4.9 Powiązania przyrodnicze gminy z terenami otaczającymi.....	33-34
5. Uwarunkowania wynikające z zagrożeń środowiska oraz stanu jego zanieczyszczenia	
5.1 Stan czystości powietrza.....	35
5.2 Stan czystości wód powierzchniowych i podziemnych.....	36-38
5.3 Stan czystości gleb.....	38
5.4 Hałas.....	38-39
5.5 Promieniowanie niejonizujące.....	39
5.6 Oczyszczanie ścieków.....	39
5.7 Zagrożenie ruchami masowymi.....	39-40
5.8 Zagrożenie rozwojem zjawisk krasowych.....	40
5.9 Zagrożenie powodziowe.	41
5.10 Pozostałe zagrożenia środowiskowe.....	41
6. Uwarunkowania wynikające ze stanu i funkcjonowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej i przestrzeni leśnej	
6.1 Gleby i ich władanie.....	42
6.2 Uwarunkowania produkcji rolniczej.....	43
6.3 Gospodarstwa rolne.....	43
6.4 Uwarunkowania rozwoju funkcji leśnej.....	43-44
7. Uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	
7.1 Historia.....	45-46

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

7.2 Archeologia.....	46-48
7.3 Zabytki Nieruchome.....	48-52
8. Uwarunkowania społeczno-demograficzne, warunki i jakość życia mieszkańców	
8.1 Ludność.....	53
8.2 Zatrudnienie.....	54
8.3 Działalność gospodarcza na terenie gminy.....	54
8.4 Oświata.....	54-55
8.5 Zdrowie i opieka społeczna.....	55
8.6 Kultura, sport, turystyka, wypoczynek.....	55-56
8.7 Mieszkalnictwo	56
9. Uwarunkowania komunikacyjne	
9.1 Komunikacja drogowa.....	57
9.2 Komunikacja kolejowa.....	57
9.3 Komunikacja zbiorowa.....	57
9.4 Trasy rowerowe i szlaki turystyczne.....	58
9.5 Zaplecze komunikacji.....	58
10. Infrastruktura techniczna	
10.1 Zaopatrzenie w wodę.....	58-59
10.2 Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków.....	59
10.3 Gospodarka odpadami.....	60
10.4 Zaopatrzenie w energię elektryczną.....	60
10.5 Zaopatrzenie w gaz.....	60
10.6 Zaopatrzenie w energię ciepłą.....	60
10.7 Telekomunikacja.....	61
10.8 Odnawialne źródła energii.....	61-62
11. Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego zainwestowania terenu	
11.1 Struktura użytkowania terenu.....	62-63
11.2 Struktura własności gruntów.....	63-64
12. Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy	
12.1 Analizy ekonomiczne, środowiskowe, społeczne.....	64-66
12.2 Prognozy demograficzne.....	66-67
12.3 Analizy zdolności inwestycyjnej	67-68
12.4 Bilans terenów.....	68-69
13. Cele rozwoju gminy Szydłów.....	70
14. Kierunki ochrony środowiska przyrodniczego.....	71-76
15. Kierunki ochrony dziedzictwa kulturowego.....	76-85
16. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów realizujący cel przestrzenny.....	85-96
17. Kierunki i wskaźniki dotyczące systemu komunikacji i transportu.....	96-99
18. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej	
18.1 Zaopatrzenie w wodę.....	99-100
18.2 Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków.....	100-101
18.3 Gospodarka odpadami.....	101-102
18.4 Zaopatrzenie w energię elektryczną.....	102-104
18.5 Zaopatrzenie w gaz.....	104
18.6 Zaopatrzenie w energię ciepłą.....	104
18.7 Telekomunikacja.....	105
19. Inwestycje celu publicznego	
19.1 Inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym.....	105-106
19.2 Inwestycje o znaczeniu lokalnym.....	106
20. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	
20.1 Kierunki rozwoju obszarów wiejskich.....	106
20.2 Zagospodarowanie terenów rolnych – gruntów ornych, łąk i pastwisk.....	106-107
20.3 Tereny lasów i zadrzewień.....	107-108

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW**

21. Obszary wymagające sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.....	108
22. Podsumowanie wraz z uzasadnieniem zawierającym objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz syntezę ustaleń projektu studium.....	109

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

1. Informacje ogólne.

1.1 Zespół autorski.

mgr inż. arch. Tomasz Kacprowicz
mgr inż. arch. Roman Wala
mgr inż. arch. Anna Kłoszewska-Wanik

1.2 Podstawa prawna opracowania

Obowiązek posiadania przez gminy dokumentu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego został wprowadzony ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (DZ.U. z 2017 r. poz. 1073 z późniejszymi zmianami).

Gmina Szydłów posiada dokument Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, którego celem jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, po uprzednim rozpoznaniu uwarunkowań rozwoju gminy.

Niniejsze opracowanie jest w dużej mierze aktualizacją Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Szydłów, opracowanego w 2001 roku przez dr inż. arch. Barbarę Zastawniak i mgr Antoniego Matuszkę (przyjęte Uchwałą Rady Gminy Szydłów nr XXXV/210/2001 z dnia 28 grudnia 2001 r.) spowodowaną nowymi uwarunkowaniami, zmianami w polityce przestrzennej i gospodarczej gminy oraz jej aktualnymi potrzebami i oczekiwaniami. Stąd też niektóre fragmenty ww. opracowania zostały wykorzystane w niniejszym opracowaniu.

W obecnym stanie prawnym studium lub jego zmianę wykonuje się w oparciu o ustawę z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (DZ.U. z 2017 r. poz. 1073 z późniejszymi zmianami), która wprowadza wymogi formalne i merytoryczne /wraz z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (DZ.U. nr 118 poz. 1233) dokumentu.

Zgodnie z ustawą dokument studium (zmiany studiu) sporządzono w granicach administracyjnych gminy oraz dokonano tego w trybie w jakim jest ono uchwalane. Wskazany dokument nie jest aktem prawa miejscowego.

Niniejszą zmianę studium sporządzono w oparciu o Uchwałę Rady Gminy Szydłów nr XXIII/105/2012 z dnia 30 marca 2012 r.

1.3 Obszar opracowania

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłów obejmuje obszar gminy w jej granicach administracyjnych a opracowana jest w formie jednego dokumentu.

1.4 Cele i zadania studium

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłów jest dokumentem, który określa politykę przestrzenną gminy a także sposoby jej realizacji. Dokument zawiera część określającą uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego oraz kierunki rozwoju. Dokument składa się z:

- 1) Tekstu zmiany Studium - stanowiącym ZAŁĄCZNIK NR 1
- 2) Rysunków Zmiany Studium w skali 1:10000:

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

- a) Przesądzenia planistyczne wraz z infrastrukturą techniczną, plansza nr 1,
- b) Uwarunkowania, elementy środowiska naturalnego i kulturowego, plansza nr 2,
- c) Kierunki rozwoju gminy Szydłów, plansza nr 3.

ZAŁOŻENIA METODOLOGICZNE zmiany studium oparte są wg:

- 1) Opracowania diagnozy gminy zawierającej istniejące uwarunkowania umożliwiającą ocenę wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań rozwoju;
- 2) Określenie kierunków polityki przestrzennej gminy na okres około 15 lat;
- 3) Stworzenie bazy określającej ramy do tworzenia opracowań planistycznych.

Dokument oparto na wcześniej przyjętym dokumencie studium i zmodyfikowano na podstawie zaistniałych i udokumentowanych zmian w stanie istniejącym oraz przyjętych dokumentów strategicznych.

Celem Zmiany Studium jest określenie długoterminowej polityki przestrzennej gminy oraz stworzenie podstaw do działań planistycznych, pozwalających na kształtowanie zagospodarowania w sposób umożliwiający realizację celów opisanych w strategii rozwoju gminy - przy zachowaniu zasad rozwoju zrównoważonego i utrzymania ładu przestrzennego poprzez utrzymanie obecnego charakteru gminy.

W studium uwzględnia się uwarunkowania określone w szczególności w art. 10 ust. 1 pkt. 1 do 15 ustawy z dn. 23 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1073 z późniejszymi zmianami) dotyczące:

- dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu,
- stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony,
- stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
- stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych,
- warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia,
- zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia,
- potrzeb i możliwości rozwoju gminy uwzględniających w szczególności:
  - analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne,
  - prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego,
  - możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,
  - bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę,
- stanu prawnego gruntów,
- występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych,
- występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych,
- występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla,
- występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych,
- stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDLÓW

- uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami,
- zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych,
  - wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.

W studium określa się w szczególności (art. 10 ust. 2 pkt. 1-16 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym):

- uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę; kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego, kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym, przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy,
- obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk,
- obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym,
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary oraz obszary przestrzeni publicznej;
- obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;
- kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych;
- obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny;
- obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. Nr 41, poz. 412, z późn. zm.);
- obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji;
- obszary zdegradowane,
- granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych;
- obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.

Studium służy jako:

- wytyczna do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- jedno z ważnych źródeł informacji do sporządzania prognozy wpływu ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze,
- podstawa do dyskusji, a później do negocjacji związanych z opracowaniem

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

i wprowadzeniem zadań rządowych oraz samorządowych, wojewódzkich i powiatowych, służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych na terenie Gminy Szydłów.

- podstawa do negocjacji z Wojewodą w sprawie regionalnej polityki rządu,
- wykładnia polityki gminy w sferze rozwoju przestrzennego.

Na tworzenie się w przestrzeni różnorodnych form zagospodarowania wpływa działalność społeczno-gospodarcza człowieka, zmierzająca do zaspokajania swoich potrzeb. Natomiast do ochrony interesu publicznego w zagospodarowaniu przestrzeni, a także umożliwienia realizacji zadań rządowych zobowiązany jest samorząd lokalny. W związku z tym istnieje konieczność ograniczania swobody poszczególnych użytkowników terenu w wyborze sposobu zagospodarowania przestrzeni. Powinno to jednak następować w sposób zapewniający powszechną akceptację nadrzędnego interesu publicznego, co jest możliwe pod warunkiem zapewnienia każdemu mieszkańcowi niezbędnej przestrzeni prywatnej i pełnego dostępu do przestrzeni publicznej.

Każda działalność społeczno- gospodarcza odbywa się w określonej przestrzeni, a sposób jej zagospodarowania może pobudzać lub hamować rozwój społeczno-gospodarczy gminy.

Świadomość powyższego pozwala uznać, że umiejętne kształtowanie zagospodarowania przestrzeni jest jednym z istotnych czynników rozwoju gminy i powinno wynikać z przyjętej długookresowej strategii rozwoju.

Strategia określa sposoby kierowania rozwojem gminy i zasady działania władz gminy, umożliwiające podejmowanie bieżących decyzji w zgodności z celami rozwoju.

Polityka przestrzenna jest integralną częścią strategii rozwoju gminy i stanowi jedną z polityk jego rozwoju. Polityka przestrzenna powinna ściśle wiązać się z równoległe prowadzoną polityką społeczno- gospodarczą gminy.

Podstawą do formułowania lokalnej polityki przestrzennej jest „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Szydłów”.

Studium posiada strategiczne znaczenie dla zarządzania rozwojem przestrzennym Gminy Szydłów - określa ono kierunki polityki przestrzennej, prowadzonej przez samorząd, ustalonej dla wszystkich terenów znajdujących się w granicach administracyjnych gminy.

Pozwala ono na określenie akceptowanej społecznie wizji rozwoju gminy i powinno umożliwić dostosowanie planowania przestrzennego do potrzeb i wymagań gospodarki rynkowej.

Zgodnie z przywoływaną Ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Wójt Gminy zobowiązany jest również do uwzględnienia w „Studium”, celów i kierunków polityki przestrzennej państwa na obszarze województwa (art. 9. ust 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

Głównymi funkcjami i zadaniami „Studium” są:

- spełnienie wymogów ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Z 2017 r., poz.1073 ze zm.),
- pełnienie funkcji łącznika informacyjno-dyspozycyjnego pomiędzy strategią rozwoju społeczno-gospodarczego, programem społeczno-gospodarczym i miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego,
- promocja gminy,
- wnioski do Wojewody sporządzane w celu określania potrzeb gminy w zakresie realizacji zadań o znaczeniu ponadlokalnym.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

Celem „Studium” jest:

- identyfikacja przestrzeni i infrastruktury warunkujących rozwój społeczno-gospodarczy gminy,
- wykaz zadań niezbędnych dla osiągnięcia celów rozwoju,
- określenie pól atrakcyjnych dla lokalizacji inwestycji komercyjnych,
- określenie wytycznych do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- określenie pożądanego zakresu i lokalnych uwarunkowań aplikacji zadań rządowych, służących ponadlokalnym celom publicznym.

Podstawowym celem polityki przestrzennej gminy powinno być takie kształtowanie przestrzeni, które stworzy możliwie najlepsze warunki dla realizacji zadań społeczno-gospodarczych, chroniąc zasoby środowiska i zachowując ład przestrzenny.

Studium powinno stać się czynnikiem pobudzającym i regulującym procesy rozwojowe. Po uchwaleniu przez Radę Gminy będzie dokumentem kierownictwa wewnętrznego, zobowiązującym do kierowania się zawartymi w nim ustaleniami.

Tryb sporządzania „Studium” pozwala na zidentyfikowanie i usystematyzowanie wszystkich aktualnych i przewidywanych problemów przestrzennego rozwoju gminy. Proces gromadzenia informacji oraz analiza możliwości rozwiązywania tych problemów umożliwi ukazanie całościowego obrazu gminy w sposób kompleksowy.

Dobre rozpoznanie przestrzeni - jej specyfiki, wartości, uwarunkowań, zalet i barier rozwoju oraz instrumentów jakie gmina ma do dyspozycji w sferze gospodarki przestrzennej pozwolić może gminie na łatwiejsze osiągnięcie zamierzeń w sferze społeczno-gospodarczej.

Mając stworzoną strategię przestrzennego rozwoju gminy, uwzględniającą istniejące uwarunkowania, można na jej podstawie tworzyć szereg polityk przestrzennych, które łącznie stanowią będą generalną politykę przestrzenną gminy. Polityka ta ukierunkuje zachowania społeczne i działalność gospodarczą, wyznaczając ramy wynikające z interesu publicznego w użytkowaniu przestrzeni i wskazując potrzeby zmian w zagospodarowaniu przestrzennym dla poprawy warunków życia mieszkańców i ochrony środowiska.

Ponieważ proces formułowania polityki przestrzennej powinien być procesem prowadzonych negocjacji, organizowanym w oparciu o opracowane diagnozy, analizy i koncepcje planistyczne, w pracach na „Studium” korzystano m.in. z informacji wyrażonych na piśmie oraz w drodze bezpośrednich kontaktów na spotkaniach roboczych, w tym właściwej rzeczowo Komisji Rady Gminy.

Opracowane ustalenia Studium, przeznaczone do uchwalenia przez Radę Gminy, były przedmiotem prowadzonych konsultacji z referatami Urzędu Gminy Szydłów.

Podczas sporządzania dokumentacji wykorzystano materiały z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego na podstawie Zezwolenia Nr 7/2012 Marszałka Województwa Świętokrzyskiego.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

1.5 Materiały wejściowe

- opracowania ekofizjograficzne
- portale internetowe
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłów z dnia 28 grudnia 2001 r.
- obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłów
- Strategia Rozwoju Gminy Szydłów na lata 2016-2023
- Strategia Rozwoju Powiatu Staszowskiego na lata 2016-2025
- Plan rozwoju miejscowości Gacki na lata 2014-2021
- Plan rozwoju miejscowości Potok na lata 2014-2021

1.6 Zestawienie tabel

- 1) Tabela 1 - Sołectwa Gminy Szydłów.
- 2) Tabela 2 - Maksymalne opady prawdopodobne w rejonie Szydłowa (w mm).
- 3) Tabela 3 - Zasoby surowców gminy Szydłów.
- 4) Tabela 4 - Główne parametry zbiornika Chańcza.
- 5) Tabela 5 - Wykaz stanowisk archeologicznych na terenie gminy Szydłów.
- 6) Tabela 6 - Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków na terenie gminy Szydłów.
- 7) Tabela 7 - Liczba ludności w podziale na sołectwa.
- 8) Tabela 8 - Pracujący.
- 9) Tabela 9 - Struktura użytkowania terenu.
- 10) Tabela 10 - Struktura własności gruntów na terenie gminy Szydłów.

1.7 Zestawienie rysunków

- 1) Rysunek 1 Położenie gminy Szydłów
- 2) Rysunek 2 Podział administracyjny gminy Szydłów

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

2. Położenie gminy i ogólna charakterystyka gminy.

2.1 Położenie gminy Szydłów

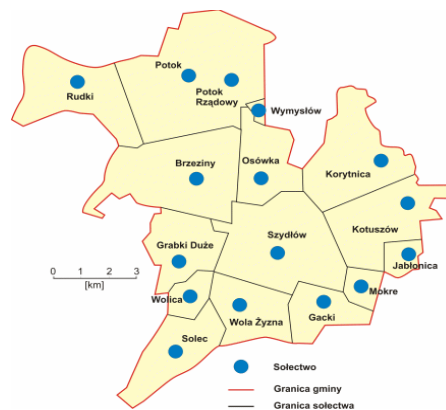
Rysunek 1 Położenie gminy Szydłów

Gmina Szydłów znajduje się w południowej części województwa świętokrzyskiego, w północno-zachodniej części powiatu staszowskiego. Graniczy z gminami: Staszów (od wschodu), Gnojno (od zachodu), Tuczępy (od południa), Pierzchnica (od północy), Raków, (od północy). Zlokalizowana jest około 40 km na południowy-wschód od Kielc. Przez Szydłów przebiegają dwie drogi wojewódzkie nr 756 (relacji Starachowice, Nowa Słupia, Łągów, Szydłów, Stopnica) i nr 765 (relacji Chmielnik, Szydłów, Staszów, Osiek).

2.2 Podstawowe dane

Rysunek 2 Podział administracyjny gminy Szydłów

Gmina Szydłów ma charakter wiejski, a jej obszar wynosi 10 789,58 ha (ok. 107,9 km²).

Liczba mieszkańców według stanu na rok 2016 wynosi 4765 osób.

Gęstość zaludnienia: 44 os/km².

Obszar gminy podzielony jest na 16 sołectw: Brzeziny, Gacki, Grabki Duże, Jabłonica, Korytnica, Kotuszów, Mokre, Osówka, Potok, Potok Rządowy, Rudki, Solec, Szydłów, Wola Żyzna, Wolica, Wymysłów.

W Szydłowie krzyżują się dwie drogi wojewódzkie: nr 765 relacji Chmielnik-Osiek i nr 756 relacji Stopnica-Starachowice. Najbliższym ośrodkiem miejskim jest Staszów, znajdujący się 14 km na wschód od Szydłowa.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

3. Uwarunkowania wynikające z planu zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego oraz innych dokumentów strategicznych i istniejącego zagospodarowania

3.1 Plan zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego został zatwierdzony Uchwałą nr XLVII/833/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014 r.

Uwarunkowania planu zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego ujawniają w obszarze gminy Szydłów:

- 1) obszar o średnim zaludnieniu, depopulacyjny, deformacji struktury wieku i defeminizacji z ujemnym przyrostem naturalnym i niskim odsetkiem osób w wieku przedprodukcyjnym,
- 2) obszar o wiodącej funkcji ośrodka obsługi rolnictwa i turystyki i wypoczynku,
- 3) peryferyjny obszar wiejski zagrożony marginalizacją,
- 4) niedostateczne działania w zakresie ładu przestrzennego,
- 5) problemy demograficzne,
- 6) obszar niewodonośny,
- 7) średnia jakość gleb,
- 8) obszar o niekorzystnych warunkach gospodarowania w rolnictwie,
- 9) słabe skanalizowanie gminy, słaba jakość wód podziemnych,
- 10) występowanie złóż surowców mineralnych,
- 11) lokalizacja zabytku o znaczeniu ponadregionalnym oraz obszar o dużym nasyceniu zabytkami,
- 12) obszar o bardzo niskiej aktywności gospodarczej,
- 13) obszar o wysokich walorach przyrodniczych wymagający proekologicznych działań i przeciwdziałaniu możliwej degradacji,
- 14) lokalizacja w obszarze korytarza transportowego o znaczeniu europejskim (północ-południe) oraz międzyregionalnym (wschód-zachód) - przebieg istotnych dróg krajowych i wojewódzkich,
- 15) obszar wymagający większego wykorzystania gazu,
- 16) obszar ze znaczącymi stanowiskami archeologicznymi,
- 17) obszar z glebami wysokich klas.

Plan zagospodarowania przestrzennego wyznaczył strefy określające podstawowe kierunki działań. Jako nadrzędną misję planu przyjęto: "Wzmocnienie spójności terytorialnej regionu oraz konkurencyjności jego struktur funkcjonalnych drogą poprawy dostępności komunikacyjnej, zwiększenia wpływu miast na sąsiadujące obszary wiejskie a także ułatwienie dostępu społeczeństwa do rynku pracy i wyżej zorganizowanych usług", natomiast za nadrzędny cel uznano: "Kształtowanie zrównoważonej, harmonijnej struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa świętokrzyskiego, sprzyjającej poprawie atrakcyjności i spójności terytorialnej regionu oraz efektywnemu wykorzystaniu jego potencjałów rozwoju, przy jednoczesnym wsparciu dla rozwiązań innowacyjnych i przyjaznych środowisku przyrodniczemu".

Cel ten można osiągnąć poprzez realizowanie zadań współzależnych a w szczególności stworzenie systemu korzystnych warunków terenowych dla wszystkich gmin województwa. W związku z tym wyznaczono siedem celów, które przekładają się na cele do osiągnięcia dla poszczególnych gmin.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

Cel 1 - Wzrost konkurencyjności i innowacyjności przestrzeni gospodarczej województwa w tym szczególnie miast z myślą o wykorzystaniu lokalnych potencjałów rozwoju i dostosowaniu tej przestrzeni do rozwoju gospodarki opartej na wiedzy.

Cel 2 - Formowanie policentrycznego układu osadnictwa i powiązań funkcjonalnych sieci miast, rozwijanych w ramach harmonijnych struktur obszarowych z jednoczesnym wsparciem procesów metropolizacji i działań służących wzmocnieniu więzi województwa z krajową i europejską przestrzenią gospodarczą.

Cel 3 - Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi zasobów ludzkich oraz integracji rynków pracy.

Cel 4 - Ochrona i racjonalne zagospodarowanie zasobów przyrodniczych i dóbr kultury, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Cel 5 - Kształtowanie systemów infrastruktury technicznej i społecznej w aspekcie poprawy dostępności i spójności przestrzennej oraz osiągnięcia wysokiego standardu świadczenia usług.

Cel 6 - Zwiększenie odporności struktur przestrzennych na zagrożenia oraz poprawa bezpieczeństwa publicznego.

Cel 7 - Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.

Cele te przekładają się na zadania, które zostały przedstawione dla gminy Szydłów i związane są z poprawą i realizacją:

- hierarchizacji sieci osiedleńczej - Szydłów jako ośrodek rolniczo-turystyczny,
- stanu jakości środowiska w tym zanieczyszczenia powietrza i wód,
- wykorzystania zasobów środowiska kulturowego do dalszego rozwoju turystycznego charakteru gminy, Szydłów jako centrum obsługujące turystów,
- wielofunkcyjnego systemu rynku pracy,
- zwiększania powierzchni terenów zalesionych,
- dostępności komunikacyjnej - przedłużenie drogi krajowej nr 78,
- wzmocnienia głównych elementów energetyki poprzez realizację bioelektrowni i biogazowni,
- dostępności do usług.

Gmina Szydłów została zaliczona w Planie województwa do trzech obszarów problemowych:

- obszaru o średnich warunkach rozwoju;
- obszaru depopulacji;
- obszaru o najgorszej dostępności do usług.

Gmina Szydłów w części kierunkowej Planu województwa została zakwalifikowana do obszaru funkcjonalnego o największym potencjale rolniczym oraz do podobszaru kumulacji działań w zakresie poprawy dostępności do usług.

Wraz z pozostałymi gminami województwa świętokrzyskiego (jako cały obszar województwa) należy też do obszaru o najniższym stopniu rozwoju i pogarszających się perspektywach rozwojowych (do obszarów tych należą wszystkie województwa Polski Wschodniej) oraz do obszaru predysponowanego do wsparcia krajowego w zakresie odnowy demograficznej ze względu na wysoką koncentrację negatywnych procesów demograficznych.

Obszary o największym potencjale rolniczym skupiają gminy o najwyższej przydatności rolniczej gleb. Głównym zadaniem polityki przestrzennej na tych obszarach będzie tworzenie warunków terenowych do wzrostu efektywności gospodarowania w rolnictwie z jednoczesną ekologizacją produkcji rolniczej oraz ograniczeniem negatywnych zjawisk w środowisku rolniczym. Winny temu służyć następujące działania priorytetowe:

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

- preferencje przestrzenne dla działań służących poprawie struktury agrarnej, powstawaniu grup producenckich oraz tworzenie systemu rynków hurtowych i ośrodków logistyki artykułów rolnych;
- tworzenie warunków terenowych dla modernizacji i rozbudowy przetwórstwa rolno-spożywczego wraz z dostosowaniem tego przemysłu do standardów sanitarnych i jakościowych UE;
- usprawnienie sieci dróg gospodarczych do obsługi produkcji rolnej;
- podnoszenie standardów wyposażenia w infrastrukturę techniczną dostosowaną do potrzeb wsi i rolnictwa;
- koncentracja funkcji mieszkalnych i usługowych w większych ośrodkach osadniczych, zapewniających odpowiedni standard usług;
- zapobieganie tendencjom do rozpraszania zabudowy rolniczej (wzmocniona ochrona gruntów rolnych przed zmianą ich przeznaczenia);
- wykorzystanie lokalnych potencjałów do rozwoju przedsiębiorczości i wzmocnienia pozarolniczych rynków pracy.

W Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020 omawiany obszar (w ramach obszarów wiejskich) zakwalifikowano do Obszarów Strategicznej Interwencji.

3.2 Strategia Rozwoju Powiatu Staszowskiego na lata 2016-2025

Strategia rozwoju powiatu staszowskiego na lata 2016-2025 została przyjęta Uchwałą nr XXVIII/63/16 Rady Powiatu w Staszowie z dnia 22 lipca 2016 r. Przyjęty cel generalny strategii:

Tworzenie optymalnych warunków zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego powiatu

ma być realizowany poprzez siedem celów strategicznych. Dokument strategii pozwala na prowadzenie racjonalnej i przejrzystej polityki rozwoju przy uwzględnieniu kierunków rozwoju przyjętych w strategiach poszczególnych gmin. W przypadku celu wyznaczonego w strategii powiatu należy szukać przełożenia na strategię rozwoju gminy a także jego kontynuację w zapisach studium uwarunkowań i kierunkach zagospodarowania przestrzennego. Cel główny ma być realizowany poprzez cele strategiczne:

Cel strategiczny 1 - wyzwalanie inicjatyw w zakresie przedsiębiorczości i rozwoju gospodarczego powiatu oraz przeciwdziałanie bezrobociu.

Cel strategiczny 2 - rozbudowa infrastruktury drogowej, gospodarczej, technicznej i informatycznej.

Cel strategiczny 3 - ochrona środowiska, racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody, aktywizacja rolnictwa oraz rozwój obszarów wiejskich.

Cel strategiczny 4 - opieka zdrowotna, pomoc społeczna i psychologiczna, wsparcie osób z dysfunkcjami.

Cel strategiczny 5 - rozwój nauki i oświaty, upowszechnianie sportu i zdrowego trybu życia. Troska o zachowanie dóbr kultury.

Cel strategiczny 6 - poprawa bezpieczeństwa obywateli, przeciwdziałanie zagrożeniom,

Cel strategiczny 7 - rozwój powiatu poprzez kontakty krajowe i zagraniczne. Promocja sztandarowych produktów turystycznych i dóbr kultury.

Gmina Szydłów została zaliczona do obszarów strategicznej interwencji gdzie konieczne jest wdrażanie programów pomocowych w celu rozwoju gminy a także całego regionu.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

3.3 Strategia rozwoju Gminy 2016-2023

Strategia to dokument, który wspiera działalność samorządu gminnego, jest także opracowaniem mającym ułatwić ubieganie się przez samorząd gminny o fundusze zewnętrzne wspomagające rozwój. Obowiązująca strategia została przyjęta Uchwałą nr XXII/127/2016 Rady Gminy Szydłów z dnia 18 kwietnia 2016 r.

Strategia Rozwoju Gminy Szydłów formułuje misję i wizję:

GINA SZYDŁÓW - PRZEDSIĘBIORCZY I AKTYWNI SPOŁECZNIE MIESZKAŃCY WYKORZYSTUJĄ ZASOBY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I NATURALNEGO DO ROZWOJU TURYSTYKI ORAZ PRODUKCJI I PRZETWÓRSTWA ŚLIWKI SZYDŁOWSKIEJ

Głównymi efektami do osiągnięcia Gminy są:

- wzrost liczby nowozakładanych i rozwój istniejących przedsiębiorstw.
- wzrost liczby turystów.
- powstanie atrakcyjnych, dobrze opłacanych miejsc pracy.
- zwiększenie się dochodów budżetu gminy.
- zaangażowanie mieszkańców w działalność społeczną.

Głównymi celami strategicznymi są:

Cel strategiczny nr 1 - Szydłów - markowym produktem turystycznym,

Cel strategiczny nr 2 - Szydłów - kapitał ludzki podstawą rozwoju gospodarczego gminy.

Cele te mogą być realizowane poprzez cele strategiczne oraz wyznaczone zadania zmierzające do poprawy jakości życia na terenie gminy i wykorzystującej jej potencjał. Ustalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłów powinny zmierzać w kierunku realizacji celów wyznaczonych w strategii.

Reasumując jednym z powtarzających się zadań służących realizacji zadań Strategii jest sporządzanie dokumentów planistycznych a przede wszystkim miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

3.4 Plan rozwoju miejscowości Gacki na lata 2014-2021

Plan rozwoju miejscowości Gacki został przyjęty Uchwałą nr XLIX/237/2014 Rady Miejskiej Szydłów z dnia 18 czerwca 2014 r. w sprawie zatwierdzenia Planu odnowy miejscowości Gacki na lata 2014-2021. Jego celem jest identyfikacja problemów występującej na terenie miejscowości oraz przedstawienie priorytetowych zadań służących rozwojowi miejscowości. W ramach planu rozwoju wyznaczono zadania do zrealizowania, które powinny mieć odzwierciedlenie w ustaleniach studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłów tj.

- budowa boiska sportowego,
- budowa placu zabaw,
- remont remizy OSP,
- modernizacja budynku byłej szkoły,
- kanalizacja miejscowości,
- gazyfikacja miejscowości,
- melioracja miejscowości.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

3.5 Plan rozwoju miejscowości Potok na lata 2014-2021

Plan rozwoju miejscowości Potok został przyjęty Uchwałą nr XLIX/236/2014 Rady Miejskiej Szydłów z dnia 18 czerwca 2014 r. w sprawie zatwierdzenia Planu odnowy miejscowości Potok na lata 2014-2021. Jego celem jest identyfikacja problemów występującej na terenie miejscowości oraz przedstawienie priorytetowych zadań służących rozwojowi miejscowości. W ramach planu rozwoju wyznaczono zadania do zrealizowania, które powinny mieć odzwierciedlenie w ustaleniach studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłów tj.

- remont dachu kościoła parafialnego,
- budowa parkingu przy starym cmentarzu,
- modernizacja dróg gminnych,
- modernizacja remizy strażackiej,
- remont basenu pożarowego,
- budowa rowów odwadniających,
- modernizacja boiska sportowego,
- budowa placu zabaw,
- zagospodarowanie budynku "Domu Ludowego",
- zagospodarowanie bazy po GS "SCh",
- zagospodarowanie bazy po kółku rolniczym,
- skanalizowanie miejscowości,
- odnowa obiektów zabytkowych.

Inne dokumenty planistyczne oraz analiza składanych wniosków do planów, studium:

W chwili obecnej jedynie 10% obszaru całej Gminy objęte jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Na pozostałym obszarze działalność inwestycyjna realizowana jest w oparciu o wydawane decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Wnioski o wprowadzenie zmian w dokumencie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłów dotyczyły głównie zmiany na tereny przeznaczone pod zainwestowanie (głównie mieszkaniowe i usługowe) w tym sześć wniosków związanych z realizacją elektrowni wiatrowych.

3.6 Uwarunkowania wynikające z istniejącego zagospodarowania, stan ładu przestrzennego

Gmina Szydłów położona jest na obszarze rolniczym o zróżnicowanych uwarunkowaniach rozwoju przestrzennego. Zgodnie z określoną w „Planie zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego” strukturą funkcjonalno–przestrzenną centralna i południowa część gminy została zakwalifikowana do obszaru restrukturyzacji rolnictwa o przewadze korzystnych warunków rozwoju tej funkcji, który wymaga jednak uzupełnienia funkcjami komplementarnymi. Natomiast północna jej część położona jest na obszarze o najniższych możliwościach aktywizacji gospodarczej, predysponowanym do rozwoju wielofunkcyjnego opartego generalnie o funkcje nierolnicze.

Dominującą obecnie funkcją gminy jest rolnictwo, które mimo korzystnych tendencji w niektórych dziedzinach produkcji nie stwarza jednak wystarczających podstaw aktywizacji. Powinno być zatem wsparte przedsiębiorczością pozarolniczą dostosowaną do lokalnych uwarunkowań. Czyste środowisko i dobrej jakości gleby w centralnej i południowej części gminy stwarzają podstawę do rozwoju rolnictwa

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

ekologicznego a zwłaszcza produkcji sadowniczej oraz drobnego przetwórstwa rolno – spożywczego. Duże szanse rozwoju posiada turystyka (w szczególności agroturystyka) rozwijana w oparciu o walory przyrodniczo – krajobrazowe (lasy, rzeki i zbiornik wodny Chańcza), a także cenne zasoby dziedzictwa kulturowego, które winny być oznakowane i szerzej udostępnione.

Położenie gminy w Chmielnicko – Szydłowskim obszarze Chronionego Krajobrazu stwarza pewne ograniczenia inwestycyjne. Istotnym czynnikiem hamującym rozwój jest także położenie gminy na terenach niewodonośnych oraz niedobory infrastruktury technicznej, szczególnie w zakresie gospodarki wodno – ściekowej, zaopatrzenia w gaz sieciowy oraz infrastrukturę rynku rolnego.

Realizacji zamierzeń rozwojowych sprzyjać będzie możliwość pozyskania wsparcia finansowego ze środków strukturalnych UE. Wymaga to jednak ujęcia najpilniejszych zadań w opracowywanych obecnie planach zagospodarowania przestrzennego jak również przygotowania konkurencyjnych projektów realizacyjnych, które uwzględniałyby nie tylko efekty finansowe ale i ekologiczne.

Dane dotyczące gminy (stan na rok 2016):

- powierzchnia gminy - 107 km² tj. 11,5 % powiatu staszowskiego
- liczba ludności – 4765 osób tj. 6,6 % powiatu staszowskiego
- powierzchnia użytków rolnych - 8.651 ha w tym: 6.259 ha gruntów ornych, 666 ha użytków zielonych, 1726 ha sadów
- liczba gospodarstw rolnych - 1.117
- średnia powierzchnia gospodarstw - 6.30 ha
- liczba podmiotów gospodarczych –175

Tabela 1. Sołectwa Gminy Szydłów

L.P	SOŁECTWO	POWIERZCHNIA (ha)	UDZIAŁ % W POWIERZCHNI CAŁKOWITEJ GMINY
1	Szydłów	1620,97	15,02
2	Brzeziny	1517,53	14,06
3	Gacki	680,26	6,3
4	Grabki Duże	513,56	4,76
5	Jabłonica	238,57	2,21
6	Korytnica	811,78	7,52
7	Kotuszów	809,37	7,5
8	Mokre	225,71	2,09
9	Osówka	569,72	5,28
10	Potok	955,17	8,85
11	Potok Rządowy	734,21	6,81
12	Rudki	913,38	8,47
13	Solec	595,74	5,52
14	Wola Żyzna	357,76	3,32
15	Wolica	201,37	1,87
16	Wymysłów	44,47	0,41

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

4. Uwarunkowania wynikające ze stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego

4.1 Warunki klimatyczne

Według klasyfikacji klimatyczno-rolniczej opracowanej przez R. Gumińskiego (1948), obszar gminy Szydłów należy zaliczyć do dzielnicy XV (dzielnica częstochowsko-kielecka). Jest on położony w południowo-wschodniej części tej dzielnicy. Dzielnicę XV charakteryzują następujące warunki:

- 1) średnia temperatura stycznia wynosi $-2,0 \div -3,0^{\circ}\text{C}$ ($-3,0^{\circ}\text{C}$),
- 2) średnia temperatura lipca około $17-18^{\circ}\text{C}$ ($17,7^{\circ}\text{C}$),
- 3) średnia temperatura roczna $7-8^{\circ}\text{C}$ ($7,5^{\circ}\text{C}$),
- 4) dni z przymrozkami od 100 do 130,
- 5) dni mroźnych ok. 30-50,
- 6) ostatnie przymrozki wiosenne występują najczęściej w końcu kwietnia lub na początku maja,
- 7) czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi ok. 60-80 dni (80 dni),
- 8) okres wegetacyjny trwa od 200 do 210 dni (210 dni),
- 9) opady atmosferyczne nieznacznie zróżnicowane, do 550-600 mm/rok (600 mm/rok),
- 10) przeważają wiatry południowo-zachodnie i zachodnie o prędkościach średnich 3-4 m/s.

W nawiasach podano wartości według podziału Polski na regiony klimatyczne autorstwa Okołowicz i Martyn (1979), gdzie gmina Szydłów znajduje się w wyżynnym regionie klimatycznym śląsko-małopolskim.

Warunki anemologiczne są szczególnie istotne dla przewietrzania obszaru i stanu sanitarnego powietrza (przemieszczanie zanieczyszczeń). Jest to szczególnie istotne dla obszarów położonych w pobliżu wielkich miast lub rejonów zwiększonej koncentracji zakładów przemysłowych. Wówczas rejony takie mogą istotnie modyfikować warunki klimatyczne zwłaszcza w zakresie jakości powietrza. W przypadku gminy Szydłów sytuacja taka nie występuje. Rejony szczególnie uprzemysłowione występują w sektorze wschodnim, podczas gdy masy powietrza najczęściej napływają z sektora zachodniego podobnie jak na większości obszaru Polski. Także dominujące prędkości wiatrów nie przekraczają wartości przeciętnych dla obszaru Polski i wynoszą ok. 4 m/s z kierunku SW i W. Wiatry z sektora zachodniego z reguły są silniejsze od wiatrów z sektora wschodniego (2,5 m/s).

Przy charakterystyce klimatycznej szczególnie istotne są warunki opadowe na analizowanym obszarze, od których zależy ilość wody pozostającej w obiegu. W analizowanym rejonie sumy roczne opadów kształtują się w granicach 550-600 mm. Są to wartości nieco poniżej przeciętnej dla obszaru Polski, która wynosi ok. 650 mm. Średnio na analizowanym obszarze spada w półroczu letnim (IV-IX) około 63 % sumy rocznej opadu. Maksima opadowe występują w maju, czerwcu, lipcu i sierpniu, średnio po 70-100 mm opadu miesięcznie. Minima opadowe zaś w lutym, styczniu i marcu, kiedy notuje się opady w granicach 30-40 mm miesięcznie.

W ostatnich latach szczególnego znaczenia zaczynają nabierać krótkotrwałe opady nawalne z uwagi na skutki jakie powodują (najczęściej o charakterze katastrofalnym). Nie bez znaczenia jest tu często niedostateczny odbiór społeczny podawanych przez służby meteorologiczne wielkości i prawdopodobieństwo wystąpienia opadów. Należy przy tym zwrócić uwagę, iż podawane wielkości opadów w milimetrach oznaczają ilość wody w litrach na każdy metr kwadratowy (np. 10 mm opadu to 10 litrów wody

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

na każdy metr kwadratowy). Ponadto straty potęgowane są niewłaściwym zagospodarowaniem przestrzeni, a zwłaszcza niedocenianiem roli jaką w odpływie wód z opadów nawaalnych pełnią doliny stale prowadzące wodę, a także suche obniżenia dolinne, które wówczas zamieniać się mogą w rwące potoki. Poniżej przedstawiono prognozowane wielkości wystąpienia opadów w rejonie Szydłowa.

Tabela 2. Maksymalne opady prawdopodobne w rejonie Szydłowa (w mm).

Czas trwania opadu	Prawdopodobieństwo wystąpienia		
	1 %	5 %	10 %
5 min	19,9	16,0	14,1
30 min	40,6	32,6	28,6
1 godz.	49,5	39,7	34,9
2 godz.	58,7	47,2	41,4
12 godz.	74,1	60,4	53,6
24 godz.	93,4	76,1	67,5
72 godz.	125,6	102,7	91,3

Obliczono: wg E. Bogdanowicz i J. Stachý, IMiGW 1998.

Cechy topoklimatyczne. Na obszarze Gminy Szydłów wydzielono 3 grupy topoklimatów:

1. Topoklimat o warunkach korzystnych, do którego należą wszystkie poza dolinami rzecznyymi tereny leśne, stoki, równiny i wysoczyzny, tereny rolnicze oraz dobrze przewietrzane i średnio zabudowane tereny rolnicze, gdzie istnieje małe niebezpieczeństwo stagnacji powietrza i zalegania zanieczyszczeń w przyziemnej warstwie atmosfery.
2. Topoklimat o warunkach średniokorzystnych, do których zalicza się równiny zabudowane, stawy, lasy, parki i ogrody położone w dnach dolin i obrzeżeniach, gdzie istnieje niebezpieczeństwo występowania przyziemnych inwersji temperatur i stagnacji zanieczyszczeń.
3. Topoklimat o warunkach niekorzystnych, do którego należą tereny intensywnie zabudowane, tereny podmokłych dolin rzecznych z łąkami, narażone na przyziemne inwersje temperaturowe, przy niesprzyjających warunkach synoptycznych zanieczyszczenie warstwy przyziemnej może być stosunkowo duże.

Zasadnicze znaczenie dla jakości powietrza w obrębie gminy ma emisja zanieczyszczeń ze źródeł lokalnych, do których należą paleniska domowe, kotłownie, zakłady produkcyjne i usługowe oraz szlaki komunikacyjne. Zanieczyszczenia te kształtują poziom zanieczyszczeń powietrza, zarówno w okresie grzewczym, jak i w sezonie letnim.

4.2 Budowa geologiczna i rzeźba terenu

Budowa geologiczna

Tektonicznie obszar gminy Szydłów znajduje się na południowo-zachodnim skłonie antyklinorium środkowopolskiego, którego południowo-wschodnią część stanowią Góry Świętokrzyskie (Wyżyna Kielecka) przechodzącego w synklinorium szczucińko-łódzko-miechowskie, którego z kolei południowo-wschodnią część stanowi Niecka Nidziańska. Takie położenie gminy Szydłów warunkuje duże zróżnicowanie w

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

zakresie budowy geologicznej, co odbija się następnie w rzeźbie obszaru. Na terenie gminy występują osady niemalże wszystkich okresów geologicznych, od prekambriu po czwartorzęd. Jest to pochodna występowania obszaru gminy w otoczeniu i bliskim sąsiedztwie Gór Świętokrzyskich, których rozwój geologiczny warunkował powstanie wielu zróżnicowanych serii geologicznych w różnych okresach.

Fundament geologiczny analizowanego terenu stanowią utwory prekambryjskie, które odsłaniają się na powierzchni w rejonie miejscowości Kotuszów i Korytnica. Reprezentują je ility, ility i mułowce. Utwory prekambryjskie przykryte są osadami kambriu (łupki, piaskowce i szarogłazy), którym towarzyszą osady dewonu (piaskowce kwarcytowe i wapienie). Wymienione wyżej utwory paleozoiczne stanowią główne tworzywo Gór Świętokrzyskich, które były fałdowane w czasie dwóch orogenez: kaledońskiej i hercyńskiej. Utwory mezozoiczne tworzą tzw. otoczkę mezozoiczną Gór Świętokrzyskich. Są to głównie osady triasowe wykształcone jako: osady mułowcowo-ilaste, wapienie i margle, oraz wapienie jurajskie z licznymi krzemieniami. Największe rozprzestrzenienie spośród osadów trzeciorzędowych mają utwory miocenu. Utwory te występują w postaci wapieni z wkładkami piasków, margli, gipsów oraz lokalnie iltów i mułków, a także siarki (południowa część gminy – wsie Solec i Wola Żyzna). W późnym trzeciorzędzie na obszarze zachodził silny proces krasowienia wapieni i gipsów, co spowodowało powstanie na powierzchni terenu lejków krasowych o znacznych głębokościach (do kilkunastu metrów) a w głębi górotworu pustek zwanych kawernami, z których większe formy stanowią jaskinie i korytarze krasowe. Lejki i kawerny zostały następnie wypełnione osadami czwartorzędowymi stanowiąc obecnie formy kopalne.

Największe rozprzestrzenienie na powierzchni gminy mają utwory czwartorzędowe związane głównie z okresem plejstoceniowym (glacialnym). Są to głównie płyty glin pylastych, piaszczystych z okruciami wapieni i gipsu oraz pyłów i piasków.

W dnach dolin spotykane są najmłodsze utwory (holoceniowe) wykształcone w postaci mad i torfów (utwory organogeniczne).

Rzeźbę obszaru charakteryzuje się z uwzględnieniem podziału geomorfologicznego. Według tego podziału cały obszar gminy Szydłów znajduje się w obrębie prowincji Wyżyny Śląsko-Małopolskiej, podprowincji Niecka Nidziańska, makroregionie Niecka Staszowska, regionie Płaskowyż Szydłowski. Rzeźba płaskowyżu uwarunkowana jest rzeźbą starszego podłoża. Na podłożu tym zalega pokrywa osadów czwartorzędowych, na którą składają się pozostałości osadów z okresu zlodowacenia krakowskiego (południowopolskiego) o zróżnicowanej miąższości. Głównymi formami rzeźby są tu wydłużone garby o przebiegu równoleżnikowym lub zbliżonym do równoleżnikowego. Mają one łagodny zarys i spłaszczoną powierzchnię grzbietową. Ich wysokość względna wynosi 20-40 m.

Obszar urozmaicają występujące tu doliny rzeczne, z których największą dolinę tworzy rzeka Czarna Staszowska (wschodni fragment gminy). Ponadto wyraźnie zarysowują się w krajobrazie dolina rzeki Szydłówki (środkowa i południowa część gminy) oraz dolina rzeki Wschodnia (południowo-zachodni kraniec gminy). W dnach dolin występują zarówno terasy akumulacji plejstoceniowej jak i współczesnej holoceniowej. Terasy plejstoceniowe zbudowane są głównie z piasków i żwirów, natomiast terasy współczesne zbudowane są z mułków i mad rzecznych. Szerokości den dolinnych są znaczne i w przypadku Czarnej wynoszą ok. 650 m a w przypadku rzek mniejszych do 350 m. Dna te zalegają na wysokościach 200-210 m n.p.m.

Na terenie gminy Szydłów znajduje się także kilka niewielkich jaskiń w wapieniach trzeciorzędowych, znajdujących się w okolicach Szydłowa. Pod przykryciem osadami czwartorzędowymi występują mniejsze formy krasowe, które reprodukcją się na powierzchni w postaci niecek i nieregularnych zagłębień bezodpływowych. Formy te

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

w okresie wiosennym i po długotrwałych opadach mogą podmakać tworząc na polach wymoki wśród upraw. Formy takie są dość powszechne na obszarze gminy. Szczególnie duże natężenie tych form znajduje się w rejonie Rudek, Rudek Małych i Brzezin. Tereny takie należy wykluczać przy typowaniu terenów pod zabudowę. W obrębie stromych stoków dolinnych, występują wychodnie skał gipsowych i gipsowo-wapiennych.

Istotnym dla zagospodarowania przestrzennego elementem rzeźby jest także występowanie suchych dolin. W obszarach wyżynnych o znacznym zróżnicowaniu hipsometrycznym i znacznym urzeźbieniu formy te stanowią istotny element krajobrazu. W okresach opadowych formy te pełnią istotną rolę w odwodnieniu obszaru. Znaczenie ich wzrasta w okresie wzmożonych opadów a zwłaszcza w czasie gwałtownych opadów burzowych, kiedy to zwykle suche doliny stają się drogami spływu liniowego wód opadowych przybierając często postać rwących potoków. Zjawiska takie były niejednokrotnie obserwowane w rejonie Szydłowa. Stąd w procesie planowania przestrzennego a zwłaszcza w przeznaczaniu terenów pod zabudowę należy zwrócić uwagę aby nie typować terenów budowlanych w dnach suchych obniżen dolinnych. Często doliny takie mają założenia krasowe o czym świadczy występowanie w ich dnach obniżen bezodpływowych jak to ma miejsce w rejonie położonym na południe od Rudek. W ich dnach zwykle woda płynie płytko pod powierzchnią a na powierzchni może się pojawiać po intensywnych opadach. Obecnie, w wyniku trwającej denudacji, zachodzi także proces opróżniania kopalnych form krasowych z osadów czwartorzędowych i powstawania pustek pod powierzchnią ziemi. Pustki te znacznie osłabiają nośność podłoża grożąc powstaniem zapadlisk. Cechą charakterystyczną zboczy dolinnych występujących na obszarze Płaskowyżu Szydłowskiego jest ich znaczna wysokość i duża stromość, co stwarza warunki do rozwoju osuwisk. Na terenie Gminy Szydłów wstępnie zidentyfikowano rejony zagrożone powstaniem osuwisk. Wskazano je w obrębie zboczy dolin rzecznych w północnej części Grabek Dużych, między Grabkami Dużymi a wsią Niwa, po północno-wschodniej stronie drogi między Osówką i Szydłowem, w dolinie Ciekącej w Szydłowie, w Jabłonicy, na zboczach doliny Czarnej i jej dopływów w rejonie Katuszowa. Rejon występowania potencjalnych osuwisk zidentyfikowano także w obrębie południowego stoku garbu znajdującego się między Rudkami i Brzezinami. W Szydłowie zidentyfikowano także 3 osuwiska położone w obrębie prawego zbocza doliny Ciekącej. Rejony występowania suchych dolin, krasu i osuwisk stwarzają warunki niekorzystne dla wszelkiego budownictwa.

Rzeźba naturalna w nieznacznym tylko stopniu jest przekształcona (modyfikowana) antropogenicznie. Do głównych elementów antropogenicznych należą: sztuczne kształtowanie przebiegu i profilu podłużnego potoków oraz zrównania terenu pod zabudowę. Do nielicznych form rzeźby antropogenicznej należą wyrobiska po eksploatacji surowców głównie piasków i żwirów.

4.3 Wody podziemne i powierzchniowe

Wody podziemne

Obszar gminy Szydłów należy, zgodnie z regionalizacją hydrogeologiczną, do regionu przedkarpackiego (XIII), rejonu chmielnicko-staszowskiego (XIIIB). Warunki geologiczne gminy Szydłów warunkują występowanie na jej terenie zarówno znaczących z gospodarczego punktu widzenia poziomów wodonośnych związanych z utworami czwartorzędu i trzeciorzędowego jak też rejonów ubogich w wody podziemne.

Piętro wodonośne czwartorzędowe występuje na obszarze gminy pokrytym utworami czwartorzędowymi. Cechuje się ono zróżnicowanymi warunkami hydrogeologicznymi

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

zależnymi od miąższości i wykształcenia litologicznego osadów. Są to głównie wody porowe w utworach piaszczysto-żwirowych. Głębokości do zwierciadła wody zwykle są niewielkie i w studniach kopanych kształtują się w granicach 2-5 m w zależności od miąższości osadów czwartorzędowych, w których występują. Zwierciadło wód czwartorzędowych ma charakter nieciągły poza terenami dolinnymi. W obrębie wysoczyzn może występować sporadycznie i okresowo. Czwartorzędowy poziom wodonośny ma bezpośredni kontakt z wodami powierzchniowymi, zasilając je lub drenując. Spływ wód gruntowych w obrębie tego poziomu odbywa się w kierunku dolin. Zasilanie ich odbywa się przez opady atmosferyczne.

W profilu hydrogeologicznym trzeciorzędowego piętra wodonośnego poziomy wodonośne występują w neogeńskich utworach węglanowych. Są to głównie wapienie litotamniowe lub piaski i mułki tortonu. Warstwy wodonośne trzeciorzędu mają charakter szczelinowo-krasowy i w mniejszym stopniu porowo-szczelinowy. Zasilanie poziomu trzeciorzędowego odbywa się głównie w wyniku bezpośredniej infiltracji opadów atmosferycznych na wychodniach utworów wodonośnych lub poprzez przesiąkanie z utworów czwartorzędowych. Głębiej zalegające (poniżej serii neogeńskich, tj. ok. 100 m poniżej powierzchni topograficznej terenu) poziomy wodonośne są zasolone i nie mają znaczenia gospodarczego. Jedynie w obrębie utworów trzeciorzędowych wyodrębniono niewielki stosunkowo obszar zawierający zasoby wód podziemnych o znaczeniu lokalnym.

W ostatnich latach w wyniku trwających prac hydrogeologicznych pojawiła się nowa kategoria w odniesieniu do wód podziemnych. Jest to tzw. Główny Użytkowy Poziom Wodonośny (GUPW). Poziom ten został wydzielony na obszarach występowania wód użytkowych w ilościach i jakości mogącej mieć znaczenie gospodarcze. Na obszarze gminy Szydłów tego typu jednostki hydrogeologiczne obejmują środkową i północną część gminy. Granica obszaru objętego tymi jednostkami przebiega równoleżnikowo przez obszar gminy między Szydłowem i Wolą Żyzną.

Wody powierzchniowe

Pod względem hydrograficznym cały obszar gminy Szydłów położony jest w obrębie lewostronnej części dorzecza Wisły (rzeka I rzędu), zlewni rzeki Czarnej (rzeka II rzędu) i jej prawostronnych dopływów (rzeki III rzędu). Niewielka tylko część powierzchni gminy w rejonie Kotuszowa znajduje się w obrębie lewostronnej części zlewni Czarnej.

Sieć rzeczna na terenie gminy tworzą:

1. Czarna (rzeka II rzędu) – lewobrzeżny dopływ Wisły, z dopływami o charakterze lokalnych potoków, stanowi wschodnią granicę gminy na długości ok. 4,5 km;
2. Potok Wschodnia (potok III rzędu) – prawostronny dopływ Czarnej, poprzez swoje lewostronne dopływy odwadnia zdecydowaną większość obszaru gminy;
3. Potok Radna (potok IV rzędu) – lewostronny dopływ Wschodniej, odwadnia zachodnią część gminy;
4. Rzeka Szydłówka (potok V rzędu) - lewostronny dopływ Radnej, odwadnia centralną część gminy w rejonie Szydłowa.

Powierzchniową sieć rzeczna gminy uzupełniają potoki bez nazwy i liczne rowy melioracyjne oraz nieliczne sztuczne zbiorniki wodne (Jez. Chańcza na Czarnej). W dolinach cieków i terenów obniżonych występują obszary podmokłe. Charakterystyczne są liczne niecki bezodpływowe o genezie krasowej występujące w naturalnych nieckach denudacyjnych.

Zasilanie cieków na terenie gminy ma charakter gruntowo–deszczowo–śnieżny.

Na potokach gminy Szydłów nie ma posterunków wodowskazowych i nie są prowadzone systematyczne pomiary stanów i przepływów wody. Sporadycznie wykonywane pomiary wykazują, iż przeciętne przepływy wody są tu stosunkowo

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

niewielkie i charakteryzują się dużą rozpiętością. Dla przykładu na potoku Radna przy jego ujściu do Wschodniej przepływ wynosił 0,2 m³/s, a na rzece Szydłowce przy ujściu do Radnej 0,1 m³/s.

Z analizy średnich miesięcznych przepływów w regionie wynika, iż w zlewniach gminy Szydłów przeważa odpływ półroczna zimowego, kiedy to następuje spływ wód roztopowych. W związku z powyższym w przebiegu odpływu w ciągu roku zaznacza się jedno wezbranie wiosenne z maksimum w marcu, kiedy przepływ jest większy od wartości średniego rocznego przepływu. Drugie maksimum przepływu może występować w okresie letnim i jest wówczas wynikiem wzmożonych opadów letnich. Minimum przepływu przypada na wrzesień, w którym średni przepływ jest poniżej wartości średniego rocznego przepływu.

4.4 Pokrywa glebowa

Opisane wcześniej warunki budowy geologicznej, rzeźby i warunków wodnych gminy Szydłów znalazły swoje odzwierciedlenie w wykształceniu się pokrywy glebowej. Według regionalizacji glebowo-rolniczej województwa świętokrzyskiego Gmina Szydłów położona jest w obrębie dwóch regionów określanych jako:

- 1) szydłowski – przeważająca część gminy;
- 2) chmielnicki – południowo-zachodnia część gminy;

Regiony te generalnie charakteryzują się przewagą gleb kompleksów żytnich, dużym zróżnicowaniem pokrywy glebowej, wysokim udziałem gruntów ornyczych oraz stosunkowo korzystną rzeźbą terenu.

Na terenie Gminy Szydłów wyróżnia się następujące typy gleb:

- 1) brunatne wytworzone z glin, piasków i pyłów (głównie środkowo-wschodnia i południowa część gminy);
- 2) bielicowe i pseudobielicowe wytworzone z glin, piasków i pyłów (w okolicach Szydłowa, Gacek i Mokrego);
- 3) rędziny wytworzone z wapieni trzeciorzędowych (środkowa, środkowo-wschodnia i północno-zachodnia część Gminy);
- 4) czarne ziemie wytworzone z piasków, glin i pyłów (niewielkie płyty rozproszone na terenie całej gminy);
- 5) mady na piaskach rzecznych (występujące w dnach dolin rzecznych na terasie zalewowej);
- 6) gleby torfowo-mułowe i murszowo-torfowe (występują lokalnie w zagłębieniach terenu);
- 7) gleby murszowe (głównie w zmeliorowanych i osuszonych dolinach południowej części Gminy).

W składzie mechanicznym gleb na terenie Gminy dominują gleby lekkie i średnie a mniej jest gleb bardzo lekkich i ciężkich.

4.5 Biosfera

W gminie Szydłów przeważa rolnicze użytkowanie terenu. Użytki rolne zajmują łącznie ok. 3/4 powierzchni gminy, z czego zdecydowaną większość stanowią grunty orne i sady. Lasy zajmują ok. 15,3 % powierzchni gminy.

Szatę roślinną na obszarze gminy Szydłów tworzą przede wszystkim:

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

- lasy i zbiorowiska semileśne, w tym porastające tereny hydrogeniczne nadwodne i w lokalnych zagłębieniach terenu oraz nowe (kilku-, kilkunastoletnie) nasadzenia lasów – młodniki i drągowiny;
- uprawy sadownicze;
- zbiorowiska łąkowo-pastewne, w tym na terenach hydrogenicznym;
- zbiorowiska kserotermiczne na wychodniach skał wapiennych;
- śródpolne zadrzewienia i zakrzewienia oraz pojedyncze drzewa;
- szpalery i aleje drzew wzdłuż dróg oraz cieków i rowów melioracyjnych;
- roślinność cmentarna i parkowa oraz przydomowe ogrody;
- roślinność ruderalna na terenach zainwestowania osadniczego.

Lasy

Zbiorowiska leśne pełnią istotne funkcje fizjotaktyczne, ekologiczne i krajobrazowe. Najważniejsze funkcje fizjotaktyczne to:

- hydrologiczna (wzrost retencji, ograniczenie spływu, wyrównanie stanów wód);
- glebotwórcza i gleboochronna (utwalenie podłoża, ochrona przed erozją wodną i wietrzną);
- klimatotwórcza (specyficzne warunki klimatyczne wnętrza lasu i jego otoczenia);
- higieniczna (pochłanianie zanieczyszczeń atmosferycznych, dźwiękochłonność, ograniczenie spływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych).

Funkcja ekologiczna lasów polega przede wszystkim na tworzeniu wartościowych nisz ekologicznych dla wielu gatunków zwierząt oraz na stymulowaniu migracji roślin i zwierząt w różnych skalach przestrzennych. Funkcja krajobrazowa natomiast wynika ze znaczenia zbiorowisk leśnych dla kształtowania fizjonomii terenu.

Na terenie gminy Szydłów lasy zajmują niespełna 1,7 tys. ha, co stanowi ok. 15,3% jej całkowitej powierzchni i świadczy o niewielkiej lesistości gminy (średnia lesistość w województwie świętokrzyskim to ok. 27,5%).

Pod względem własności lasy należące do Skarbu Państwa zajmują powierzchnię ok. 1137 ha, co stanowi niespełna 70% wszystkich lasów. Zarządzane są one przez Nadleśnictwo Chmielnik, Łagów i Staszów, wchodzące w skład Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu. Lasy prywatne zajmują nieco natomiast ponad 500 ha, co stanowi ok. 30% wszystkich lasów.

Większe kompleksy leśne występują przede wszystkim w północnej (okolice wsi Potok) i północno-zachodniej części gminy (okolice wsi Rudki i Brzeziny), w okolicach zbiornika Chańcza i wsi Korytnica, a także na południowych i wschodnich obrzeżach gminy. Środkowa i południowa część gminy pozbawiona jest większych płatów leśnych.

Dominują tu siedliska borów sosnowych i mieszanych, a przeważającym gatunkiem jest sosna. Lokalnie występują również zachowane fragmenty bagiennych borów trzcinnikowych, olsów i lasów łągowych. Na rędzinach jurajskich wykształciła się bogata postać subkontynentalnego boru mieszanego, przechodząca miejscami w grąd wysoki i świetlistą dąbrowę z licznymi gatunkami kserotermicznymi.

Charakterystyczna dla rejonu gminy Szydłów jest utrata naturalnego charakteru drzewostanów na rzecz szybciej rosnących monokultur sosnowych. Może to skutkować obniżeniem odporności drzewostanów oraz zwiększeniem ich podatności na czynniki chorobotwórcze. W lasach prywatnych zagrożeniem jest rozdrobnienie kompleksów. Powoduje to przerwanie ciągłości naturalnych ekosystemów i ograniczenie liczby nisz ekologicznych, stanowiących ostoje zwierząt. Dla lasów ogólnymi zagrożeniami są: pożary, kradzieże drewna, zaśmiecanie ich w pobliżu terenów mieszkaniowych, rekreacyjnych i dróg. Stan zdrowotny części drzewostanów jest słaby. Zostały one uszkodzone na skutek działalności przemysłu.

Część lasów w gminie Szydłów, posiada status lasów ochronnych. Tworzą je lasy:

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

- wodochronne;
- glebochronne;
- trwale uszkodzone wskutek działalności przemysłu.

Świat roślin

Sady zajmują rozległe powierzchnie na terenie gminy Szydłów i występują zwłaszcza w jej środkowej i południowej części. Sady pełnią stosunkowo ważną rolę ekologiczną, m.in. dają miejsce bytowania ptaków i innych organizmów żywych, pełnią funkcję ochronną z uwagi na zapobieganie erozji wodnej i wietrznej, a także stanowią walor krajobrazowy i estetyczny. Sadownictwo odgrywa bardzo duże znaczenie gospodarcze na terenie gminy Szydłów.

Ekosystemy hydrogeniczne na terenie gminy Szydłów, związane są przede wszystkim z występowaniem terenów z płytko zalegającą wodą gruntową, rzek, niewielkich naturalnych oczek wodnych (z różnym stanem ich troficzności) oraz sztucznych zbiorników wodnych – zbiornika retencyjnego Chańcza i stawów hodowlanych. Wartość przyrodnicza ekosystemów hydrogenicznych wynika z ich znaczenia dla różnicowania środowiska przyrodniczego w sensie materialnym oraz z ich roli w funkcjonowaniu środowiska, zwłaszcza w zakresie obiegu wody i procesów życiowych. Spośród występujących zbiorowisk najistotniejsze znaczenie dla funkcjonowania środowiska posiadają nieliczne zespoły torfowisk oraz podmokłych łąk i pastwisk.

Łąki i pastwiska reprezentowane są przez zbiorowiska roślinne łąk, wilgotnych i świeżych. Zajmują z reguły powierzchnie wzdłuż cieków lub lokalnych zagłębień terenu, wzdłuż brzegów rzek i zbiorników wodnych.

Zbiorowiska kserotermiczne wykształciły się na wychodniach skał węglanowych w obrębie stromych zboczy dolin rzecznych i na stokach pagórków, o południowej ekspozycji, silnym nasłonecznieniu i szybko się nagrzewających. Murawy kserotermiczne stanowią ciepłolubne zbiorowiska trawiaste o bogatej i zróżnicowanej florze, często z udziałem rzadkich i chronionych gatunków. W runie zbiorowisk kserotermicznych spotyka się rzadkie i chronione gatunki roślin, jak: czosnek siatkowaty (*Allium victorialis* L.), orlik pospolity (*Aquilegia vulgaris* L.), miodunka wąskolistna (*Pulmonaria angustifolia* L.), storczyki: podkolana dwulistnego i kruszczyka szerokolistnego (*Epipactis helleborine* (L.)), a także pierwiosnkę lekarską (*Primula veris* L.), wawrzynka wilczytoko (*Daphne mezereum* L.), lilię złotogłów (*Lilium martagon* L.), koniczynę długokłosową (*Trifolium rubens* L.), widłaka wrońca (*Huperzia selago* (L.)) i pomocnika baldaszkowego (*Chimaphila umbellata* (L.)).

Agrocenozy gruntów ornych i ugory zajmują znaczną powierzchnię gminy Szydłów. Wśród upraw dominują uprawy sadownicze a wśród uprawy zbożowych (głównie żyto, w mniejszym stopniu pszenica, jęczmień i mieszanki zbożowe jare). Stosunkowo znaczny udział mają również uprawy roślin okopowych (głównie ziemniaków). Ugory pokrywa uboga roślinność z gatunkami ruderalnymi.

Zabudowie wiejskiej towarzyszą ogrody i parki podworskie, ze stosunkowo bogatym zestawem roślinności. Są to zarówno typowe zbiorowiska ruderalne, jak też rośliny hodowlano-ogrodowe.

Przeprowadzony na terenie gminy wstępny monitoring przyrodniczy wykazał występowanie siedliska chronionego w ramach obszarów Natura 2000 (Dz.U.2014.0.1713) w postaci muraw kserotermicznych (*Festuco-Brometea*) i muraw ciepłolubnych z *Asplenion septentrionalis-Festucion pallentis* oraz stanowisk roślin objętych częściową ochroną gatunkową (Dz.U.2014.0.1409), tj. kocanki piaskowe (*Helichrysum arenarium* (L.)).

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

Świat zwierząt

Fauna gminy Szydłów jest poznana w niewielkim stopniu. Niewielkie kompleksy leśne nie sprzyjają występowaniu na tym terenie dużych zwierząt. Świat zwierzęcy jest reprezentowany przez sarny, lisy, zające, dziki, wiewiórki i kuny. Spośród ptaków występują sójki, zięby, wilgi, dzięcioły, bociany, wrony. Dotychczas na terenie gminy prowadzone były obserwacje przyrodnicze na wybranych obszarach.

Przeprowadzony w 2012 r. w północno-zachodniej i północno-wschodniej części gminy dla potrzeb projektowanych farm wiatrowych wstępny monitoring ornitologiczny dla wykazał występowanie co najmniej 53 gatunki ptaków z całkowitą ilością osobników wynoszącą niewiele ponad 5 500 osobników. Obserwacje wykazały występowanie 5 gatunków o znaczeniu wspólnotowym, tj.: błotniak stawowy (*Circus aeruginosus*), bocian biały (*Ciconia ciconia*), siewka złota (*Pluvialis apricaria*), lerka (*Lullula arborea*) i żuraw (*Grus grus*). Nie obserwowano innych gatunków rzadkich w skali regionu i kraju. W większości obserwowano gatunki pospolite, m.in. mazurek (*Passer montanus*), szpak (*Sturnus vulgaris*), dymówka (*Hirundo rustica*), skowronek (*Alauda arvensis*), potrzyszcz (*Emberiza calandra*), kwiczoł (*Turdus pilaris*), makolągwa (*Linaria cannabina*), pustułka (*Falco tinnunculus*), jastrząb (*Accipiter gentilis*), krogulec (*Accipiter nisus*), myszołów włochaty (*Buteo lagopus*), myszołów zwyczajny (*Buteo buteo*), kruk (*Corvus corax*). Najliczniejsze spośród obserwowanych gatunków były gatunki charakterystyczne dla krajobrazu rolniczego. Spośród gatunków wodno-błotnych jako przelotne stwierdzono: czajkę (*Vanellus vanellus*), śmieszka (*Chroicocephalus ridibundus*) i żurawia (*Grus grus*) (Łukaszewicz, Malczyk, 2012).

Przeprowadzony w 2012 r. w północno-zachodniej i północno-wschodniej części gminy dla potrzeb projektowanych farm wiatrowych wstępny monitoring chiropterologiczny wykazał występowanie nietoperzy z rodziny mroczkowatych *Vespertilionidae*: mroczka późnego (*Espesicus serotinus*), borowca wielkiego (*Nyctalus noctula*), karlika większego (*Pipistrellus nathusii*). Część nietoperzy zaklasyfikowano do rodzaju borowiec sp., gacek sp., nocek sp., mroczek sp. i rodzaju karlik (*Pipistrellus*) sp. (...). Były to głównie przeloty tych ssaków bez ich koncentracji typowych dla żerowisk (Łukaszewicz, Kuropieska, 2012).

Przeprowadzony na terenie gminy wstępny monitoring przyrodniczy wykazał występowanie na obszarze gminy gatunków zwierząt objętych ochroną gatunkową (DZ.U.2016 poz. 2183):

- owady: trzmiel rudy (*Bombus pascuorum*), trzmiel kamiennik (*Bombus lapidarius*);
- płazy i gady: jaszczurka zwinka (*Lacerta agilis*);
- ptaki: myszołów włochaty (*Buteo lagopus*), myszołów zwyczajny (*Buteo buteo*), srokosz (*Lanius excubitor*), pustułka (*Falco tinnunculus*), lerka (*Lullula arborea*), gąsiorek (*Lanius collurio*), kuropatwa (*Perdix perdix*), ortolan (*Emberiza hortulana*), jarzębatka (*Curruca nisoria*), błotniak stawowy (*Circus aeruginosus*), bocian biały (*Ciconia ciconia*);
- ssaki: kret europejski (*Talpa europaea*).

Ponadto, spośród gatunków dużych ssaków (nie objętych ochroną gatunkową), na badanych fragmentach gminy Szydłów stwierdzono występowanie sarny, lisa, dzika i zająca.

4.6 Zasoby przyrodnicze i ich ochrona prawna

Opisane wyżej cechy środowiska warunkują występowanie na obszarze gminy Szydłów różnych zasobów naturalnych będących podstawą rozwoju społeczno-gospodarczego gminy. Zasoby te w większości objęte są ochroną prawną.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

Gleby

Występujące na obszarze gminy Szydłów gleby zgodnie z klasyfikacją bonitacyjną zaliczane są w większości do IV klasy. W środkowej i środkowo-wschodniej części gminy występują także gleby zaliczane do klas I, II i III (gleby chronione). Zgodnie z podziałem na kompleksy rolniczej przydatności gleb na obszarze gminy Szydłów występują następujące kompleksy:

- 2 – pszenney dobry;
- 3 – pszenney wadliwy;
- 4 – żytni bardzo dobry (pszenno-żytni);
- 5 – żytni dobry;
- 6 – żytni słaby;
- 7 – żytni bardzo słaby – żytnio-łubinowy;
- 8 – zbożowo-pastewny mocny;
- 9 – zbożowo-pastewny słaby;
- 2z – użytki zielone średnie;
- 3z – użytki zielone słabe i bardzo słabe.

Do grupy o największym potencjale agroekologicznym w gminie Szydłów należą kompleksy gruntów ornych: 2., 3. i 4. Występują one przede wszystkim w środkowej, środkowo-południowej i środkowo-wschodniej części gminy, przy czym zdecydowaną większość stanowią tutaj grunty kompleksu 4., (łącznie ponad 50% wszystkich gruntów ornych w gminie).

Kompleks 2. pszenney dobry charakteryzuje się trochę gorszymi warunkami glebowymi, przeważają tu gleby bardziej zwarte i cięższe do uprawy. Gleby te nie należą jednak do gleb wadliwych, gdyż ujemne cechy występują w nich tylko w nieznacznym stopniu. Na zaliczanych do tego kompleksu glebach udają się wszystkie rośliny uprawne, lecz otrzymywanie wysokich plonów uzależnione jest w pewnym stopniu od poziomu agrotechniki i przebiegu pogody. Z kolei gleby kompleksu 3. pszennego wadliwego obejmują gleby, które nie są zdolne do magazynowania większych ilości wody i w pewnych okresach wykazują jej niedobór. Takie układy stosunków wodnych powodują duże wahania plonów roślin. W latach mokrych plony mogą być wysokie, w latach suchych zaś bardzo niskie. Natomiast w skład kompleksu 4. wchodzi najlepsze gleby wytworzone z piasków gliniastych mocnych i gliniastych. W wyniku zabiegów agrotechnicznych gleby te potrafią osiągać wysoki stopień kultury umożliwiając uprawy roślin charakterystycznych dla kompleksów pszennych.

Kompleksy gruntów ornych średniej jakości, tj. 5. 6. i 8., występują w rozproszeniu, na całym obszarze gminy, a ich większa koncentracja znajduje się w południowo-zachodniej i zachodniej części gminy.

Kompleks 5. żytni dobry obejmuje gleby dość wrażliwe na suszę, przeważnie wylugowane i zakwaszone. Gleby te uważamy za typowo żytnio-ziemniaczane. Kompleks 6. żytni słaby charakteryzuje się glebami nadmiernie przepuszczalnymi, mającymi słabą zdolność zatrzymywania wody, przez co dobór roślin uprawnych jest bardzo ograniczony, a plony zależą w dużym stopniu od ilości i rozkładu opadów. Kompleks 8. zbożowo-pastewny obejmuje gleby potencjalnie żyzne, ale wadliwe na skutek nadmiernego okresowego uwilgotnienia, plony są z reguły wyższe w latach suchych.

Do grupy o najniższym potencjale agroekologicznym w gminie należą kompleksy gruntów ornych 7. i 9. Gleby kompleksu 7. są piaszczyste, ubogie w składniki pokarmowe, trwale za suche. Są to gleby żytnio-ziemniaczane, dające niskie plony, a ekonomiczna opłacalność ich uprawy jest zerowa lub ujemna. Gleby najniższych

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

kompleksów występują na obszarze gminy, niewielkimi płatami, głównie w środkowo-zachodniej części gminy, na północ od Szydłowa.

Kompleksy trwałych użytków zielonych zajmują niewiele ponad 10% wszystkich gruntów rolnych w gminie. Stanowią je kompleksy 2z i 3z., występujące w dolinach rzek i niewielkich, często podmokłych zagłębieniach terenu. Kompleks 2z. użytków zielonych średnich obejmuje łąki dwukośne o wydajności siana 2,5 - 3 t z ha. Pastwiska mają wydajność wystarczającą na wyżywienie 2 krów przez 130 dni. Kompleks 3z. użytków zielonych słabych i bardzo słabych obejmuje użytki na glebach zbyt suchych lub zbyt wilgotnych. Jednokośne łąki dają plon około 1,5 t siana. Pastwiska mogą wyżywić 1 krowę w ciągu 120 dni (Dobrzański, Zawadzki, 1981). W ogólnej ocenie potencjał agroekologiczny gminy Szydłów jest duży.

Flora i fauna

W zakresie przyrody ożywionej (flora i fauna) w granicach gminy Szydłów i w jej bezpośrednim sąsiedztwie, spośród form ochrony przyrody w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (tekst jedn. Dz.U. 2018 poz. 1614) występują:

- 1) Chmielnicko-Szydłowski Obszar Chronionego Krajobrazu, obejmujący cały obszar gminy;
- 2) 4 pomniki przyrody;
- 3) siedliska, gatunki roślin i zwierząt;
- 4) lasy i zadrzewienia.

Chmielnicko-Szydłowski Obszar Chronionego Krajobrazu (Uchwała nr XXXV/620/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego dotycząca wyznaczenia Chmielnicko-Szydłowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu) położony jest w środkowej części województwa świętokrzyskiego i zajmuje powierzchnię prawie 61 tys. ha. Należący do niego teren leży na całym obszarze gminy Szydłów i Gnojno oraz częściowo na terenie gmin: Pierzchnica, Morawica, Kije, Chmielnik, Raków, Łągów, Busko Zdrój, Stopnica i Tuczępy.

Jest to obszar o charakterze rolniczo-leśnym. W jego szacie roślinnej dominują lasy występujące zwarcie na większym terenie w rejonie między Włoszczowicami a Piotrkowicami, na zachód od Chmielnika i na południe od Drugni. Pod względem siedliskowym przeważają tu bory sosnowe i bory mieszane, sporadycznie występują fragmenty borów trzcinnikowych, olsów i łągów. W okolicach Drugni (gmina Pierzchnica) na rędzinach jurajskich wykształcił się bogaty subkontynentalny bór mieszany, przechodzący miejscami w grąd wysoki i świetlistą dąbrowę. Ważnym elementem szaty roślinnej są zbiorowiska nieleśne: głównie torfowiska z udziałem takich rzadkich roślin jak: przygiełka biała, sesleria błotna, turzycza Davalla, storczyki: kruszczyk błotny, storczyk szerokolistny. Na wychodniach skał węglanowych porastają murawy kserotermiczne znacznie jednak uboższe niż nad dolną Nidą. Liczne stawy i zbiornik Chańcza tworzą biotopy dla wielu gatunków ptaków wodno-bagiennych.

Tradycje osadnicze na terenie chronionego obszaru sięgają czasów neolitycznych. Wśród zabytków ważną rolę o znaczeniu krajowym przedstawia gotycki układ urbanistyczny Szydłowa zamknięty murami warownymi oraz romańsko-barokowy kościół w Kijach. Zachowały się pozostałości budownictwa rezydencjonalnego oraz założenia dworsko-parkowe w Maleszowej, Śladkowie Dużym, Piotrkowicach, Gnojnie i w Grabkach (unikatowy dawny harem).

Obszar pełni ważne, ekologiczne funkcje łącznikowe pomiędzy Zespołem Parków Krajobrazowych Gór Świętokrzyskich i Zespołem Parków Krajobrazowych Ponidzia.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

Jego pierwszoplanową funkcją jest ochrona wód powierzchniowych głównie rzeki Czarnej Staszowskiej wraz ze zbiornikiem wodnym Chańcza.

Objęte ochroną pomniki przyrody:

- 1) nr rej. RDOŚ Kielce 010 – drzewo, cis pospolity (*Taxus baccata* L.), o obwodzie pnia ok. 115 cm, wysokości ok. 8 m i wieku ok. 300-400 lat; rośnie w miejscowości Grabki Duże na terenie dworskiego parku; ustanowiony został Orzeczeniem Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej Nr 11 z dn. 02.12.1952 r.;
- 2) nr rej. RDOŚ Kielce 316 – drzewo, dąb szypułkowy (*Quercus robur* L.), o obwodzie pnia ok. 200 cm, rośnie na terenie parku podworskiego w Katuszowie; ustanowiony został rozporządzeniem Wojewody Kieleckiego Nr 13/93 z dn. 30.12.1993 r.;
- 3) nr rej. RDOŚ Kielce 232 – odsłonięcie geologiczne, wyrobisko o charakterze stokowym o wymiarach dł. 100 m/ szer. 20 m./ wys. 10-12 m.; znajduje się w Szydłowie od południowej strony kościoła pw. Wszystkich Świętych; pomnik ustanowiony został Zarządzeniem Wojewody Kieleckiego Nr 23/87 z dn. 02.10.1987 r.;
- 4) nr rej. RDOŚ Kielce 233 - odsłonięcie geologiczne o dł. 30m/ wys.3-4m, jest to skarpa przydrożna, znajdująca się po zachodniej stronie drogi relacji Katuszów-Kurozwęki, o wymiarach dł. 30 m/ wys. 3-4 m; pomnik ustanowiony został Zarządzeniem Wojewody Kieleckiego Nr 23/87 z dn. 02.10.1987 r.

Przeprowadzony na terenie gminy wstępny monitoring przyrodniczy wykazał występowanie siedliska chronionego w ramach obszarów Natura 2000 (Dz.U.2014.0.1713) w postaci muraw kserotermicznych (*Festuco-Brometea*) i muraw ciepłolubnych z *Asplenion septentrionalis-Festucion pallentis* oraz stanowisk roślin objętych częściową ochroną gatunkową (Dz.U.2014.0.1409), tj. kocanki piaszkowe (*Helichrysum arenarium* (L.)).

Przeprowadzony na terenie gminy wstępny monitoring przyrodniczy wykazał występowanie na obszarze gminy gatunków zwierząt objętych ochroną gatunkową (DZ.U.2016 poz. 2183):

- owady: trzmiel rudy (*Bombus pascuorum*), trzmiel kamiennik (*Bombus lapidarius*);
- płazy i gady: jaszczurka zwinka (*Lacerta agilis*);
- ptaki: myszołów włochaty (*Buteo lagopus*), myszołów zwyczajny (*Buteo buteo*), srokosz (*Lanius excubitor*), pustułka (*Falco tinnunculus*), lerka (*Lullula arborea*), gąsiorek (*Lanius collurio*), kuropatwa (*Perdix perdix*), ortolan (*Emberiza hortulana*), jarzębatka (*Curruca nisoria*), błotniak stawowy (*Circus aeruginosus*), bocian biały (*Ciconia ciconia*);
- ssaki: kret europejski (*Talpa europaea*).

Część lasów w gminie Szydłów, posiada status lasów ochronnych. Tworzą je lasy:

- wodochronne;
- glebochronne;
- trwale uszkodzone wskutek działalności przemysłu.

Surowce mineralne

Budowa geologiczna sprzyja występowaniu wymienionych w tabeli 2 udokumentowanych zasobów surowców mineralnych. Poniżej przytoczono dane o udokumentowanych złożach występujących na obszarze Gminy Szydłów wg „Bilansu

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce” – stan na 31 XII 2016 r. (Ministerstwo Środowiska, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2017) oraz według karty złóż edytowanej przez system MIDAS (stan na 31 XII 2017 r.).

Tabela 2 Zasoby surowców gminy Szydłów.

1. Siarka – siarka rodzima (SR - 13)

L.p.	Nazwa złoża – nr złoża	Stan zagospodarowania	Zasoby (tys. t)		Wydobycie
			Geologiczne bilansowe	Przemysłowe	
1	Solec SR 63	P	5576	-	-
2	Wola Żyzna SR 6290	R	1257	-	-

2. Surowce ilaste ceramiki budowlanej (IB - 38)

L.p.	Nazwa złoża – nr złoża	Stan zagospodarowania	Zasoby (tys. m ³)		Wydobycie
			Geologiczne bilansowe	Przemysłowe	
3	Gacki IB 3065	Z	429	-	-

3. Wapienie i margle przemysłu wapienniczego (WW - 43)

L.p.	Nazwa złoża – nr złoża	Stan zagospodarowania	Zasoby (tys. t)		Wydobycie
			Geologiczne bilansowe	Przemysłowe	
4	Potok Rządowy WW 6710	P	1365	-	-

4. Kamienie łamane i bloczne – kamienie drogowe i budowlane (KD - 46)

L.p.	Nazwa złoża – nr złoża	Stan zagospodarowania	Zasoby (tys. t)		Wydobycie
			Geologiczne bilansowe	Przemysłowe	
5	Szydłów KD 632	Z	502	-	-
6	Księża Niwa KD 14856	R	641	-	-

Objaśnienia skrótów:

P – złożo o zasobach rozpoznanych wstępnie (w kat. C2 + D)

R – złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kat. A + B + C1)

Z – złożo, z którego wydobyte zostało zaniechane

T – złożo zagospodarowane, eksploatowane okresowo

1. Złożo siarki rodzimej „Solec” (nr SR 63); złożo rozpoznane wstępnie, udokumentowane w 1955 r.; zasoby geologiczne zatwierdzone decyzją nr KZK/M/108/tj/57 wg stanu na 1957-01-01; brak OG i TG – dotychczas nie eksploatowane.
2. Złożo siarki rodzimej „Wola Żyzna” (SR 6290); złożo rozpoznane szczegółowo, udokumentowane w 1957 r.; zasoby geologiczne zatwierdzone decyzją nr KZK 2/6282/94/A wg stanu na 1993-12-31; brak OG i TG – dotychczas nie eksploatowane.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

3. Złoże surowców ilastych ceramiki budowlanej „Gacki” (IB 3065); złoże posiada dokumentację uproszczoną z 1967 r.; zasoby geologiczne zatwierdzone decyzją nr OS-II-8513/6/83 wg stanu na 1983-01-01.; od 1983 r. karta rejestracyjna złoża ilów krakowieckich cegielni „Gacki” – eksploatowane od 01.01.1948 r. do 31.12.1994 r.; brak OG i TG – obecny status: eksploatacja zaniechana.
4. Złoże wapieni i margli przemysłu wapienniczego „Potok Rządowy” (WW 6710); złoże rozpoznane wstępnie w 1995 r.; zasoby geologiczne zatwierdzone decyzją nr OS.II.7524/17/95 wg stanu na 1995-06-30; brak OG i TG – dotychczas nie eksploatowane.
5. Złoże kamieni drogowych i budowlanych (piaskowiec) „Szydłów” (KD 632); złoże posiada dokumentację uproszczoną z 1967 r.; zasoby geologiczne zatwierdzone decyzją nr CUG-SM-506/181/67 wg stanu na 1967-11-20; brak OG i TG – obecny status: eksploatacja zaniechana.
6. Złoże kamieni drogowych i budowlanych (wapień) „Księża Niwa” (KD 14856) w miejscowości Potok; złoże udokumentowane szczegółowo w 2010 r.; zasoby geologiczne zatwierdzone decyzją Starosty Powiatowego (powiat Staszów) nr OŚ.II-7510/29/10 wg stanu na 2010-11-15; ustanowiony OG i TG decyzją Starosty Powiatowego (powiat Staszów) nr OŚ.6522.8.2013.II z dnia 24.02.2016 r. - użytkownikiem złoża z ROG jest osoba prywatna.

W obrębie żadnego z wyżej wymienionych złóż nie ustanowiono filarów ochronnych na terenie Gminy Szydłów.

Wody podziemne

Warunki hydrogeologiczne gminy Szydłów sprzyjają występowaniu na jej obszarze następujących zasobów wód podziemnych:

- w obrębie utworów trzeciorzędowych wyodrębniono niewielki stosunkowo obszar zawierający znaczne zasoby wód podziemnych o znaczeniu gospodarczym. Na obszarze gminy Szydłów obejmuje on niewielki fragment powierzchni we wsi Jabłonica. Poziom ten stanowi Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP): nr 423 „Subzbiornik Staszów” znajdujący się w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych (Dz.U.2006.126.878), jednakże zgodnie z informatorem PSH - główne zbiorniki wód podziemnych w Polsce opracowanego przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy z dnia 31.03.2017 r. Główny Zbiornik Wód Podziemnych GZWP 423 Subzbiornik Staszów nie spełnia kryteriów głównych zbiorników wód podziemnych i został przekwalifikowany na lokalny zbiornik wód podziemnych nie pozwalający na budowę dużych ujęć mogących stanowić zaopatrzenie dla większych miejscowości, aglomeracji lub zakładów przemysłowych wymagających dużych ilości czystej wody.

- wydzielony na obszarze gminy Szydłów Główny Użytkowy Poziom Wodonośny (GUPW) obejmuje obszar występowania wód użytkowych w ilościach i jakości mogącej mieć znaczenie gospodarcze. Na obszarze gminy Szydłów tego typu jednostki hydrogeologiczne obejmują środkową i północną część gminy. Granica obszaru objętego tymi jednostkami przebiega równoleżnikowo przez obszar gminy między Szydłowem i Wolą Żyzną. Poziom ten stanowią wszystkie poziomy wodonośne mogące stanowić źródło zaopatrzenia w wodę. Poziom ten został wydzielony w postaci jednostek hydrogeologicznych obejmujących obszary hydrogeologicznie jednorodne. Obszar gminy znajduje się w obrębie trzech jednostek hydrogeologicznych. Północna część obszaru gminy położona jest w obrębie jednostki określonej kodem aTrII, środkowa część gminy leży w obrębie jednostki aTrIII, natomiast tereny położone w dolinie Czarnej poniżej zbiornika Chańcza znajdują się w obrębie jednostki aQII. Duże litery w kodzie oznaczają pozycję stratygraficzną poziomu („Tr” – trzeciorzęd, „Q” - czwartorzęd). Litera „a” w kodzie

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

oznacza brak izolacji poziomego wodonośnego od powierzchni, co przekłada się na znaczne zagrożenie poziomymi zanieczyszczeniami pochodzącymi z powierzchni terenu. Rzymskie „II” i „III” oznaczają dużą (odpowiednio 100-200 i 200-300 m³/24h*km²) wielkość zasobów dyspozycyjnych jednostkowych. Z kolei wydajność potencjalna studni wierconych z poziomów wodonośnych na całym prawie obszarze jest stosunkowo niska, poniżej 10 m³/dobę w części południowej i 10-30 m³/dobę w części północnej. Jedynie w rejonie Szydłowa i w dolinie Czarnej poniżej zbiornika Chańcza wydajność jest wysoka i wynosi ponad 70 m³/dobę. Opisywanego typu jednostek hydrogeologicznych nie wydzielono w południowej części gminy między Szydłowem i Wołą Żyzną, co oznacza ubogość zasobów wód podziemnych w tym rejonie.

Zasoby wód podziemnych Gminy stanowią główne źródło zaopatrzenia w wodę dla potrzeb bytowych ludności oraz potrzeb gospodarczych. Wody te w znacznym stopniu ujmowane są gminnymi studniami wierconymi zlokalizowanymi w Szydłowie, Korytnicy, Rudkach i Osówce. Wszystkie ujęcia mają sporządzone dokumentacje hydrogeologiczne. Pracują one w oparciu o aktualne pozwolenia wodno-prawne i mają ustanowione strefy ochrony bezpośredniej. Nie zostały natomiast ustanowione aktualne strefy ochrony pośredniej. Poza tym wody podziemne ujmowane są studniami prywatnymi dla celów domowych. Są to zarówno studnie wiercone jak i studnie kopane. Studnie wiercone ujmują wodę z głębokości ok. 25-30 m, natomiast studnie kopane mają kilkumetrowe głębokości.

Wody powierzchniowe

Wody powierzchniowe występujące na obszarze gminy Szydłów w postaci rzek i potoków nie stanowią znaczących zasobów wód. Znaczącym rezerwuarem wody jest jedynie zaporowy zbiornik Chańcza usytuowany na Czarnej i położony częściowo w granicach gminy. Ma on znaczenie w zakresie ochrony przeciwpowodziowej, jest także istotny dla rekreacji. Jego parametry ilustruje tabela 3.

Tabela 3. Główne parametry zbiornika Chańcza.

Parametry	Wartości	
Pojemność zbiornika	całkowita	24,22 mln m ³
	powodziowa	9,97 mln m ³
	wyrównawcza	12,26 mln m ³
	martwa	1,99 mln m ³
Przepływ powodziowy	10 letni (p=10%)	85,2 m ³ /s
	100 letni (p=1%)	178 m ³ /s
	1000 letni (p=0,1%)	296 m ³ /s
	nieszkodliwy	15 m ³ /s
Powierzchnia zalewu zbiornika	maksymalna	470 ha
	normalna	342 ha
	minimalna	96 ha

Źródło: RZGW w Krakowie.

4.7 Walory krajobrazowe

Teren gminy ma z jednej strony dość zróżnicowany charakter a z drugiej strony można zauważyć tu pewnego rodzaju powtarzalność. Malowniczy charakter tworzy częściowo pofałdowany obszar. Powoduje to, że gmina, której znaczne tereny

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

wykorzystywane są jako tereny upraw, nie jest jedynie jednym dużym kompleksem rolnym ale jest podzielona na kompleksy poroździelane zadrzewieniami. W związku z tym tworzy się zróżnicowany krajobraz, który daje możliwość rozwojowi zróżnicowanej lokalnej flory i fauny. Najważniejszymi walorami krajobrazowymi gminy są kompleksy leśne, które wyróżniają się w ogólnej powierzchni zajętej głównie pod uprawy rolne. Ich odsetek w ogólnej powierzchni gminy jest niewielki ale stanowią cenne przyrodniczo siedliska.

W obrębie gminy zlokalizowane są również liczne zabytki architektury i budownictwa oraz stanowiska archeologiczne z centralnie zlokalizowanym zespołem zamkowym.

4.8 Obszary predysponowane do pełnienia funkcji przyrodniczych

Z przyrodniczego punktu widzenia najcenniejszymi terenami przyczyniającymi się do wymiany bioróżnorodności a tym samym kwalifikującymi się do zachowania ich w niezmienionej formie są wszystkie kompleksy leśne znajdujące się na terenie gminy. Lasy te stanowią funkcje glebochronne a ich areal i rozproszenie kompleksów a także rozmieszczenie powodują, mogą one spełniać cele rekreacyjne i turystyczne. Istotnym elementem środowiska jest lokalizacja w granicach Chmielnicko-Szydłowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Ważnym elementem jest tutaj ciągłość terenów przyrodniczo cennych przyczyniających się do tworzenia korytarzy ekologicznych, migracji zwierząt. Należy więc tereny wzdłuż cieków, dolin rzecznych, tereny łączące kompleksy leśne chronić przed zainwestowaniem. Malowniczy krajobraz Szydłowa w dużej mierze spełnia kryteria obszarów predysponowanych do pełnienia funkcji przyrodniczych.

Tereny otwarte są ważnym elementem, który ma duży wpływ na centralną część gminy, gdzie stopień zainwestowania jest większy. W związku z tym ważnym elementem predysponowanym do ochrony są obszary stanowiące ciągi zielone, które mają duży wpływ na jakość powietrza. Ochroną przez zainwestowaniem należy więc objąć tereny wzdłuż cieków pozostawiając zielony bufor.

4.9 Powiązania przyrodnicze gminy z terenami otaczającymi

Stan środowiska, w tym rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna, wielkość zasobów wodnych wskazana jest na planszy nr 2, gdzie wskazuje się na obszary w zależności od stanu ich użytkowania, w tym tereny wolne od zabudowy mające powiązania z terenami wolnymi od zabudowy w obszarze sąsiednich gmin. W/w tereny pełnią ważną rolę przyrodniczą oraz ochronę krajobrazu wsi. Tereny leśne oraz te będące obudową biologiczną cieków, wyznaczone są poprzez kompleksy leśne i zielone zlokalizowane głównie na zewnętrznych obszarach gminy - stanowiące naturalny bufor oraz połączenia ekologiczne z terenami otwartymi zlokalizowanymi na pozostałych obszarach gminy.

Powiązania przyrodnicze gminy z terenami otaczającymi realizowane są głównie poprzez rozległe kompleksy rolne, leśne i zielone rozmieszczone w obrębie gminy.

Powiązania z sąsiednimi terenami - gminami widoczne są w wymianie gatunkowej flory i fauny wynikającej z obecności w obrębie omawianego terenu gminy rozległych kompleksów uprawowych, nieużytków, zbiorowisk trawiastych i zakrzaczeń.

Poza terenami otwartymi, które wyraźnie zacierają granice pomiędzy sąsiednimi gminami, oraz kompleksami leśnymi, których fragmenty zlokalizowane są na obrzeżach gminy, a ich kontynuacja to teren gmin sąsiednich, powiązania przyrodnicze tworzone są poprzez obszar prawnie chroniony.

Podstawowymi elementami tworzącymi ośnoję ekologiczną gminy Szydłów są elementy rangi regionalnej i subregionalnej:

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

- regionalne płaty ekologiczne zwartych kompleksów leśnych na północnych i wschodnich krańcach gminy;
- regionalne korytarze ekologiczne, w tym dolina rzeki Czarnej Staszowskiej (wschodnia i północno-wschodnia część gminy) i doliny rzek Szydłówka i Radna (południowo-zachodnia i północno-zachodnia część gminy), wraz z towarzyszącymi im kompleksami leśnymi;
- subregionalny płat ekologiczny, obejmujący na terenie gminy zwarty kompleks leśny rozciągający się pomiędzy wsią Osówka a zbiornikiem Chańcza i wsią Korytnica;
- subregionalne korytarze ekologiczne lokalnych cieków i przylegających do nich kompleksów leśnych.

Ponadto na obszarze gminy Szydłów do lokalnych elementów osnowy ekologicznej należą:

- mniejsze płaty zbiorowisk leśnych i semileśnych, w tym porastające tereny hydrogeniczne, nadwodne oraz w lokalnych zagłębieniach terenu;
- śródpolne zadrzewienia i zakrzewienia;
- ciągi zadrzewień i zakrzewień przydrożnych oraz wzdłuż cieków i rowów melioracyjnych (aleje i szpalery);
- siedliska łąkowo-pastewne na terenach podmokłych;
- ciek i zbiorniki wodne (tzw. „oczka wodne”).

Komponenty dynamiczne (szata roślinna i świat zwierząt). Dynamika tych komponentów przejawia się w rozszerzaniu zasięgu biocenoz oraz w zmianach ich struktury pod wpływem wewnętrznego rozwoju i w efekcie czynników zewnętrznych. Obszarowe zróżnicowanie biocenoz zależne jest od zróżnicowania elementów środowiska. Szczególne znaczenie ma w tym przypadku występowanie niewielkich zbiorników wodnych (nawet typu antropogenicznego) i podmokłych zagłębień, stanowiących w środowisku ważne ekologicznie elementy wpływające na jego bioróżnorodność. Zmiany zasięgów biocenoz realizują się poprzez migrację gatunków. Sprzyjają temu występujące w środowisku naturalne drogi migracji określane mianem korytarzy ekologicznych (szerokie doliny rzeczne, zwarte ciągi powierzchni leśnych).

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

5. Uwarunkowania wynikające z zagrożeń środowiska oraz stanu jego zanieczyszczenia

5.1 Stan czystości powietrza

Dla potrzeb oceny jakości powietrza województwo świętokrzyskie zostało podzielone na strefy z przypisanym każdej strefie oznaczeniem kodowym (Dz.U.2012.0.914). Obszar Gminy Szydłów znajduje się w strefie świętokrzyskiej (kod PL2602) – ocena jakości powietrza pod kątem zawartości dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO₂), tlenku węgla (CO), ozonu (O₃) i benzenu (C₆H₆), i benzo(α)pirenu (BaP), pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz zawartego w tym pyłe ołowiu (Pb), arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni).

W strefie tej obowiązują poziomy dopuszczalne substancji określone ze względu na ochronę zdrowia.

W ocenie rocznej jakości powietrza za rok 2017 według kryterium ochrony zdrowia uzyskano następujące wyniki:

- klasa A – dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, ozon, benzen, ołów, tlenek węgla, arsen, kadm, nikiel, pył zawieszony PM_{2,5} - zaklasyfikowanie strefy do klasy A oznacza konieczność utrzymania jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie;
- klasa C – benzo(α)piren, pył zawieszony PM₁₀, PM_{2,5}, co oznacza włączenie strefy do odpowiednich programów ochrony powietrza (POP);
- klasa D2 – ozon (poziom celu długoterminowego).

Główną przyczyną przekroczenia dopuszczalnego poziomu benzo(α)pirenu i pyłu zawieszonego PM₁₀ była emisja niska z indywidualnego ogrzewania budynków. Dodatkowo dla PM₁₀ przyczyną przekroczenia dopuszczalnych norm była także emisja wtórna zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych, np. dróg, chodników i boisk.

W związku z przekroczeniami na obszarze województwa świętokrzyskiego dopuszczalnego poziomu benzo(α)pirenu i pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska (DZ.U. z 2018 r. poz. 9 z późn.zm.) Marszałek Województwa Świętokrzyskiego był zobowiązany opracować Program Ochrony Powietrza (POP). Celem takiego programu jest opracowanie harmonogramu rzeczowo–finansowo-czasowego, którego wdrożenie pozwoli na realizację ustalonych zadań prowadzących do zmniejszenia poziomu wyżej wymienionych substancji do poziomu dopuszczalnego. Program taki został przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego nr XIII/234/11 z dnia 14.11.2011 r. wraz z aktualizacją przyjętą uchwałą nr XVII/248/15 z dnia 27 listopada 2015 r.

W przypadku przekroczeń ozonu badania wykazały, że ozon jest zanieczyszczeniem w strefie przyziemnej wykazującym tendencje do przekraczania poziomów na wielu obszarach kraju i Europy. Wysokie stężenia ozonu pojawiają się w sprzyjających warunkach atmosferycznych, tj. wysokiej temperatury powietrza i promieniowania słonecznego.

W ocenie rocznej jakości powietrza za rok 2017 według kryterium ochrony roślin uzyskano następujące wyniki:

- klasa A – dwutlenek siarki, tlenki azotu i ozon - zaklasyfikowanie strefy do klasy A oznacza konieczność utrzymania jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

5.2 Stan czystości wód powierzchniowych i podziemnych

Zgodnie z upowszechniającą się coraz bardziej tendencją interpretacyjną Prawa wodnego (DZ.U. 2017 poz. 1566 z późn.zm.) i z uwagi na to, iż wpływ na wiele parametrów stanu czy potencjału ekologicznego cieków mają procesy zachodzące w zlewniach wydzielonych JCWP, w ocenach jakości wód powierzchniowych należy uwzględniać nie tylko wydzielony ciek (odcinek cieku) ale także jego zlewnię. Analizowany obszar Szydłowa znajduje się w zasięgu 5 zlewni (Jednolitych Części Wód Powierzchniowych) objętych badaniem w punktach kontrolnych zamykających zlewnie (Dz.U.2011.258.1549). W grudniu 2016 r. przyjęto nowy „Plan gospodarowania wodami w dorzeczu Wisły” (Dz.U.2016.0.1911), w którym zawarto następujące dane o jakości wód powierzchniowych w wydzielonych Jednolitych Częściach Wód Powierzchniowych:

1) dopływ spod Drugni (RW200062178129):

- region wodny: Górnej Wisły;
- administrator: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie;
- status jcwp: naturalna część wód;
- ocena stanu: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny;
- aktualny stan JCWP - zły
- ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – zagrożona – przedłużenie terminu osiągnięcia celu do 2021 r. z uwagi na brak możliwości technicznych i dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego - przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zaplanowanie ich wymaganej skuteczności.

2) Wschodnia do Sanicy (PLRW20006217883):

- region wodny: Górnej Wisły;
- administrator: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie;
- status jcwp: silnie zmieniona część wód;
- ocena stanu: dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny;
- aktualny stan JCWP - zły
- ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – zagrożona - przedłużenie terminu osiągnięcia celu do 2021 r. z uwagi na brak możliwości technicznych i dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego - przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zaplanowanie ich wymaganej skuteczności.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

- 3) Czarna od dopływu z Rembowa do zbiornika Chańcza (z Łagowianką od dopływu z Woli Jastrzębskiej) (RW2000921783),
  - region wodny: Górnej Wisły;
  - administrator: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie;
  - status jcwp: naturalna część wód;
  - ocena stanu: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny;
  - aktualny stan JCWP - dobry
  - ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – niezagrożona.

- 4) zbiornik Chańcza na rzece Czarna (RW2000021785),
  - region wodny: Górnej Wisły;
  - administrator: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie;
  - status jcwp: silnie zmieniona część wód;
  - ocena stanu: dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny;
  - aktualny stan JCWP - dobry
  - ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – niezagrożona.

- 5) Czarna od zbiornika Chańcza do ujścia (RW2000921789).
  - region wodny: Górnej Wisły;
  - administrator: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie;
  - status jcwp: silnie zmieniona część wód;
  - ocena stanu: dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny;
  - aktualny stan JCWP - zły
  - ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – zagrożona - przedłużenie terminu osiągnięcia celu do 2021 r. z uwagi na brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości. Konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Rozpoznanie przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu zapewni realizacja działań na poziomie krajowym: utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowanie krajowego programu renaturyzacji wód powierzchniowych.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ) w Kielcach przeprowadza ocenę stanu wód powierzchniowych dla wydzielonych jednolitych części wód powierzchniowych w woj. świętokrzyskim biorąc pod uwagę stan ekologiczny (dla naturalnych) lub potencjał ekologiczny (dla sztucznych i silnie zmienionych wód) oraz stan chemiczny. Wyniki tego monitoringu w zlewniach gminy Szydłów za rok 2015 były następujące (Raport..., 2017):

- 1) Czarna od Dopływu z Rembowa do zbiornika Chańcza (z Łagowianką od Dopływu z Woli Jastrzębskiej) (RW2000921783):
  - punkt monitoringu: Łagowica – Józefów;
  - stan chemiczny – brak oceny;
  - potencjał ekologiczny – umiarkowany;
  - ocena stanu – zły.

- 2) zbiornik Chańcza na rzece Czarna (RW2000021785):
  - punkt monitoringu: Zbiornik Chańcza;
  - stan chemiczny - dobry;
  - potencjał ekologiczny – dobry i powyżej dobrego;

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

- ocena stanu – dobry.

3) Czarna od zbiornika Chańcza do ujścia (RW2000921789):

- punkt monitoringu: Czarna – Połaniec;
- stan chemiczny - poniżej stanu dobrego;
- potencjał ekologiczny – umiarkowany;
- ocena stanu – zły.

Zgodnie z Prawem wodnym (DZ.U. 2017 poz. 1566 z późn.zm.) dla potrzeb gospodarowania wodami wody podziemne dzieli się na jednolite części wód podziemnych (JCWPd). Od 2016 r. cały obszar Gminy Szydłów występuje w obrębie jednej jednolitej części wód podziemnych (JCWPd 115) (Dz.U.2016.0.85). W grudniu 2016 r. przyjęto nowy „Plan gospodarowania wodami w dorzeczu Wisły” (Dz.U.2016.0.1911), w którym zawarto następujące dane o jakości wód podziemnych w wydzielonych Jednolitych Częściach Wód Podziemnych:

1) JCWPd nr 115; kod europejski: PLGW2000115

- region wodny: Górnej Wisły;
- administrator: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie;
- obejmuje: cały obszar gminy;
- średnia głębokość występowania wód słodkich: 50-600 m p.p.t.;
- ocena stanu ilościowego – dobry;
- ocena stanu chemicznego – słaby;
- ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – zagrożona.

Na obszarze całego województwa świętokrzyskiego prowadzony jest operacyjny monitoring jakości wód podziemnych. Wynika to z faktu, iż wyznaczone na obszarze województwa jednolite części wód podziemnych (JCWPd) uznane zostały za zagrożone nieosiągnięciem dobrego stanu chemicznego. Analizowany obszar znajduje się w obrębie JCWPd 115. Aktualnie oceny dokonywane są w odniesieniu do punktów monitoringu wód podziemnych. Na analizowanym obszarze znajduje się punkt obserwacyjny JCWPd 115 – 1831 (Szydłów). Badania monitoringowe w odniesieniu do tego punktu prowadzone były w latach 2015-2016 w ramach sieci krajowej. Z przeprowadzonych analiz wynika, że jakość wód mieściła się w III klasie.

5.3 Stan czystości gleb

Monitoring czystości gleb prowadzony w obrębie powiatu staszowskiego nie wykazuje ponadnormatywnego zanieczyszczenia gleb.

Mogącym wystąpić zagrożeniem degradacji powierzchni ziemi jest powierzchniowa erozja wodna. W przypadku znacznego nachylenia stoków (powyżej 6°) następuje zmywanie gleby ze zboczy i jej osadzanie u podnóży stoków. W celu zahamowania negatywnych procesów niszczących pokrywą glebową stosuje się zabiegi ochronne. Najskuteczniejszymi są działania fitomelioracyjne i specjalne zabiegi techniczne.

5.4 Hałas

Hałas i wibracje stanowią specyficzne formy uciążliwości antropogenicznych dla środowiska, wpływając przede wszystkim na warunki życia ludności i funkcjonowanie organizmów zwierzęcych. Należy tu zauważyć, iż uciążliwość ta normowana jest tylko w odniesieniu do terenów zamieszkałych i stałego lub okresowego przebywania ludzi.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

Źródła hałasu związane są przede wszystkim ze skupiskami ludności i formami jej działalności gospodarczej.

Na terenie gminy Szydłów wyróżnić można następujące, główne typy uciążliwości akustycznej:

- hałas komunikacyjny (samochodowy, kolejowy);
- hałas pochodzący z zakładów rzemieślniczych, usługowych, produkcyjno-usługowych;
- hałas na terenach zainwestowania osadniczego wsi.

Komunikacja samochodowa stanowi źródło uciążliwości akustycznej zwłaszcza przy drodze wojewódzkiej 765 i drogach powiatowych oraz w mniejszym stopniu przy drogach lokalnych.

Poza układem dróg, źródłem hałasu jest linia kolejowa relacji Kielce-Połaniec.

Na terenie gminy Szydłów brak jest stałych pomiarów dokumentujących poziom natężenia hałasu, zarówno ze źródeł „punktowych”, jak i z tras komunikacyjnych. W sierpniu 2015 roku przeprowadzono w obrębie zabudowy zagrodowej całodobowy pomiar hałasu, który wykazał nieznaczne przekroczenie dopuszczalnych norm.

5.5 Promieniowanie niejonizujące

Na terenie gminy Szydłów źródłami emisji promieniowania niejonizującego są przede wszystkim stacje przekaźnikowe telefonii komórkowej oraz urządzenia elektroenergetyczne. Na terenie gminy Szydłów zlokalizowane są trzy stacje bazowe telefonii komórkowej zlokalizowane w Szydłowie oraz w Grabkach Dużych. Stacje te nie mogą z założenia być źródłem ponadnormatywnych poziomów promieniowania niejonizującego. Regulują to odpowiednie przepisy w tym zakresie.

5.6 Oczyszczanie ścieków

Na terenie gminy działają dwie oczyszczalnie ścieków - w Szydłowie o przepustowości 160 m³/dobę oraz w Grabkach Dużych o przepustowości 60 m³/dobę. Oczyszczalnie te nie stanowią uciążliwości dla otoczenia. Oczyszczalnia w Szydłowie znajduje się w znacznym oddaleniu od zabudowy mieszkaniowej, natomiast oczyszczalnia w Grabkach Dużych jest oczyszczalnią niewielką.

5.7 Zagrożenie ruchami masowymi

Spośród procesów przyrodniczych najistotniejsze znaczenie w aspekcie zagospodarowania przestrzennego terenu mają procesy geodynamiczne wpływające na osłabienie nośności podłoża (Racinowski 1987). Do procesów tych należą między innymi ruchy masowe (osuwiska) powodujące osuwanie się mas ziemnych.

Zagrożenie ruchami masowymi uzależnione jest od wielu czynników, jak:

- morfogeneza terenu;
- morfometria terenu (kąty nachylenia terenu i wysokości względne);
- przypowierzchniowa budowa geologiczna;
- inne przejawy morfodynamiki;
- pokrycie terenu roślinnością;
- zabezpieczenia techniczne stoków.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

W przypadku terenów o naturalnych predyspozycjach do powstawania ruchów masowych, ingerencja antropogeniczna może doprowadzić do zachwiania stabilności stoku i uruchomienia procesów morfodynamicznych.

Według "Rejestracji i inwentaryzacji naturalnych zagrożeń geologicznych na terenie całego kraju (ze szczególnym uwzględnieniem osuwisk oraz innych zjawisk geodynamicznych" w tzw. systemie SOPO (System ochrony przeciwosuwiskowej) w obrębie gminy Szydłów nie występują zarejestrowane tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi. W ramach prac prowadzonych dla stworzenia bazy danych systemu SOPO Państwowy Instytut Geologiczny opracował „Przeładową mapę osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych” w skali 1:200 000 (http://geoportal.pgi.gov.pl/css/sopo/mapy/woj_swietokrz.jpg). Według tej mapy na terenie gminy Szydłów znajduje się 8 obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych i 3 osuwiska. Informacje na temat tych obszarów mają jednak charakter poglądowy i według zaleceń PIG nie należy ich wykorzystywać przy sporządzaniu planów zagospodarowania przestrzennego.

Ponadto potencjalne zagrożenie morfodynamiczne na obszarze gminy Szydłów występuje na obszarach o spadkach powyżej 10°. Potencjalne zagrożenie potęgować mogą niewłaściwe lokalizacje obiektów, brak roślinności na stokach i występowanie sztucznych podcięć zboczy (skarp).

W sytuacji braku dokładnych danych na temat występowania zjawiska w planach zagospodarowania przestrzennego należy wprowadzić wymóg szczegółowego badania geotechnicznego z uwagi na możliwość wystąpienia osuwiska przed rozpoczęciem inwestycji budowlanej w rejonach predysponowanych do rozwoju tych zjawisk.

5.8 Zagrożenie rozwojem zjawisk krasowych

Kolejnym zjawiskiem spośród procesów geodynamicznych mającym znaczenie w aspekcie zagospodarowania przestrzennego terenu mają zjawiska krasowe, które także wpływają na osłabienie nośności podłoża (Racinowski 1987). W przypadku terenów o naturalnych predyspozycjach do występowania zjawisk krasowych, ingerencja antropogeniczna może doprowadzić do zachwiania stabilności podłoża i uruchomienia procesów morfodynamicznych. Gmina Szydłów znajduje się w obrębie Szydłowsko-Staszowskiego obszaru krasowego, dla którego opracowana została przez Państwowy Instytut Geologiczny karta dokumentacyjna naturalnego zagrożenia geologicznego obszaru krasowego (<http://geozagrozenia.pgi.gov.pl/krasowe/docs/region%20szydlowsko-staszowski.pdf>). Karta ta nie zawiera jednak kart szczegółowych form krasowych występujących na terenie Gminy Szydłów. Także badania naukowe prowadzone od lat 30. ubiegłego wieku i związane z nimi publikacje wskazują na występowanie na obszarze Gminy i jej otoczenia szeregu form krasowych. Na występowanie zjawisk krasowych w tym rejonie wskazuje także analiza szczegółowych map topograficznych i geologicznych. W tej sytuacji wobec braku dokładnych danych na temat występowania form krasowych w planach zagospodarowania przestrzennego należy wprowadzić na całym obszarze Gminy wymóg szczegółowego badania geotechnicznego i w razie potrzeby geofizycznego z uwagi na możliwość wystąpienia zjawiska (formy) krasowego przed rozpoczęciem inwestycji budowlanej.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

5.9 Zagrożenie powodziowe

W Gminie Szydłów okresowo mogą pojawiać się podtopienia w obrębie dolin lokalnych cieków (zwłaszcza Radnej, Szydłowce i Wschodniej) oraz w podmokłych zagłębieniach terenu. Powodować je mogą intensywne opady atmosferyczne i roztopy śniegu. Podtopienia mogą także pojawiać się okresowo w obniżeniach bezodpływowych (niecki krasowe) w efekcie wahań pierwszego poziomu wody gruntowej. Proces ten dotyczy wszystkich form dolinnych i zagłębień bezodpływowych.

Szczególne znaczenie w aspekcie zagrożenia powodziowego nabiera dolina Czarnej Staszowskiej. W ramach wstępnej oceny ryzyka powodziowego przeprowadzonej zgodnie z obowiązującym wówczas *Prawem wodnym* opracowano „Mapę obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi w województwie świętokrzyskim” oraz „Mapę obszarów, na których wystąpienie powodzi jest prawdopodobne w województwie świętokrzyskim”. Zgodnie z wyżej wymienionymi mapami na obszarze Gminy Szydłów nie wskazano terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi – tj. obszarów, na których stwierdzono istnienie dużego ryzyka powodziowego. Wskazano natomiast obszary szczególnego zagrożenia powodzią – tj. obszary, na których wystąpienie dużego ryzyka jest prawdopodobne. Należą do nich tereny położone w obrębie doliny rzeki Czarnej. Zagrożenie to jest minimalizowane przez zbudowany w latach 1974-1984 na rzece Czarna zbiornik retencyjny Chańcza. Pełni on m.in. funkcję przeciwpowodziową. Z kolei zgodnie z nowym *Prawem wodnym* (2017 r.) ważność zachowuje opracowanie pt. „Wyznaczenie stref zagrożenia powodziowego w zlewni rzeki Czarnej Staszowskiej na odcinku od zapory Chańcza do ujścia rzeki Czarna Staszowska do Wisły jako integralny element studium ochrony przeciwpowodziowej” jako stanowiące I etap studium ochrony przeciwpowodziowej. Zgodnie z tym opracowaniem w niniejszym projekcie studium uwzględniono w dolinie Czarnej Staszowskiej obszar szczególnego zagrożenia powodzią w oparciu o zasięg zalewu wodą Q1%.

5.10 Pozostałe zagrożenia środowiskowe

Powszechnym zagrożeniem w warunkach środowiska przyrodniczego Polski są ekstremalne stany pogodowe, jak bardzo silne wiatry, długotrwałe, intensywne opady deszczu lub śniegu.

Ponadto wg „Planu ochrony środowiska...” (2008) obszar gminy Szydłów jest narażony na zjawisko suszy.

Zapobieganie ekstremalnym stanom pogodowym jest niemożliwe, a likwidacja skutków jest kwestią organizacyjną.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

6. Uwarunkowania wynikające ze stanu i funkcjonowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej i przestrzeni leśnej

6.1 Gleby i ich władanie

Gmina Szydłów należy do obszarów gdzie występują gleby o wysokiej wartości przyrodniczej i gospodarczej.

Na terenie gminy Szydłów występują następujące typy gleb:

- brunatne wytworzone z gliny, piaskowców i pyłów (głównie środkowo-wschodnia i południowa część gminy);
- bielcowe i pseudobielcowe wytworzone z glin, piasków i pyłów (w okolicach Szydłowa, Gacek i Mokrego);
- rędziny wytworzone z wapieni trzeciorzędowych (środkowa, środkowo-wschodnia i północno-zachodnia część gminy);
- czarne ziemie wytworzone z piasków, glin i pyłów (niewielkie płyty rozproszone na terenie całej gminy);
- mady na piaskach rzecznych (występujące w dnach dolin rzecznych);
- gleby torfowo-mułowe i murszowo-torfowe (występują lokalnie w zagłębieniach terenu);
- gleby murszowe (głównie w południowej części gminy).

Generalnie warunki glebowo-rolnicze na terenie gminy Szydłów są dobre, a przeważają gleby IV klasy bonitacyjnej. Występują też najlepsze gleby klas I, II i III (gleby chronione) występują przede wszystkim w środkowej i środkowo-wschodniej części gminy. Znaczna większość użytków rolnych znajduje się we władaniu gospodarstw indywidualnych. Teren Gminy charakteryzuje się średnim udziałem lasów i gruntów leśnych. Gleby wysokich klas występują w obszarze całej gminy.

Struktura użytkowa gruntów na obszarze gminy jest następująca:

całkowita powierzchnia gminy	10 789,58 ha,
użytki rolne zajmują powierzchnię	8651ha (80% całkowitej powierzchni),

w tym:

- 1) grunty orne 6259 ha (72,4% użytków rolnych),
- 2) sady 1726 ha (19,9% użytków rolnych),
- 3) użytki zielone 666 ha (7,7% użytków rolnych),

Gmina Szydłów jest terenem intensywnej gospodarki rolnej, stanowiącej zasobną bazę dla przetwórstwa rolno-spożywczego. Występują tu gleby wysokiej klasy o korzystnych warunkach agroekologicznych.

Kompleksy glebowo-rolnicze:

- pszenney dobry,
- pszenney wadliwy,
- żytni bardzo dobry,
- żytni dobry,
- żytni słaby,
- żytni bardzo słaby,
- zbożowo pastewny mocny,
- zbożowo-pastewny słaby
- użytki zielone średnie,
- użytki zielone bardzo słabe i słabe.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

6.2 Uwarunkowania produkcji rolniczej

Do pełnienia funkcji rolniczej predysponowane są obszary zlokalizowane w środkowej części gminy, gdzie występują większe powierzchnie terenów rolnych.

Wykluczyć z użytkowania rolniczego należałoby tereny:

- 1) usytuowane wzdłuż dróg wojewódzkich
- 2) na terenach występowania gleb słabych.

Biorąc pod uwagę powyższe można przyjąć, że na terenie gminy występują warunki sprzyjające rozwojowi rolnictwa.

Na terenie gminy przeważa uprawa roślinna związana z sadownictwem (uprawa śliwki) a także uprawą zbóż, ziemniaków, upraw pastewnych. Udział łąk i pastwisk w powierzchni terenów ornych jest niewielki.

6.3 Gospodarstwa rolne

Na terenie gminy funkcjonuje 1117 gospodarstw rolnych. Średnia wielkość gospodarstwa to **6,3ha** co plasuje gminę w czołówce pod względem wielkości gospodarstw na terenie województwa świętokrzyskiego, gdzie średnia gospodarstwa wynosi 5,57ha. Na terenie gminy funkcjonują gospodarstwa o różnej wielkości tj:

Ilość gospodarstw o areale 0-2ha – 101,
Ilość gospodarstw o areale 2-5ha – 337,
Ilość gospodarstw o areale 5-7ha – 286,
Ilość gospodarstw o areale 7-10ha – 254,
Ilość gospodarstw o areale 10-15ha – 111,
Ilość gospodarstw o areale >15ha – 28.

Z uwagi na fakt, że na terenie gminy występują w przewadze grunty orne to znaczna część mieszkańców związana jest z rolnictwem, jednakże ilość gospodarstw większych obszarowo jest niewielka a gospodarstwa podzielone są na liczne działki niejednokrotnie zlokalizowane w różnych częściach gminy.

6.4 Uwarunkowania rozwoju funkcji leśnej

Większe kompleksy leśne występują przede wszystkim w północnej (okolice wsi Potok) i północno-zachodniej części gminy (okolice wsi Rudki i Brzeziny), w okolicach zbiornika Chańcza i wsi Korytnica, a także na południowych i wschodnich obrzeżach gminy. Środkowa i południowa część gminy pozbawiona jest większych płatów leśnych.

Dominują tu siedliska bory sosnowe i mieszane, a przeważającym gatunkiem jest sosna. Lokalnie występują również zachowane fragmenty bagiennych borów trzcinnikowych, olsów i lasów łągowych. Na rędzinach jurajskich wykształciła się bogata postać subkontynentalnego boru mieszanego, przechodząca miejscami w grąd wysoki i świetlistą dąbrowę z licznymi gatunkami kserotermicznymi.

Charakterystyczna dla rejonu gminy Szydłów jest utrata naturalnego charakteru drzewostanów na rzecz szybciej rosnących monokultur sosnowych. Może to skutkować obniżeniem odporności drzewostanów oraz zwiększeniem ich podatności na czynniki chorobotwórcze. W lasach prywatnych zagrożeniem jest rozdrobnienie kompleksów. Powoduje to przerwanie ciągłości naturalnych ekosystemów i ograniczenie liczby nisz ekologicznych, stanowiących ostoje zwierząt. Dla lasów ogólnymi zagrożeniami są: pożary, kradzieże drewna, zaśmiecanie ich w pobliżu terenów mieszkaniowych, rekreacyjnych i dróg. Stan zdrowotny części drzewostanów jest słaby. Zostały one uszkodzone na skutek działalności przemysłu.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

Część lasów w gminie Szydłów, posiada status lasów ochronnych.

Tworzą je lasy:

- wodochronne;
- glebochronne;
- Lasy Skarbu Państwa w gminie Szydłów należą do Nadleśnictwa Łagów i Staszów (północno-wschodnia część gminy) i Chmielnik (pozostała część gminy) w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu. Aktualnie (lipiec 2012 r.) obowiązują:
- plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Łagów na lata 01.01.2017 – 31.12.2026, zatwierdzony Decyzją Ministra Środowiska z dnia 26.11.2017 r.,
- plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Staszów na lata 01.01.2012 – 31.12.2021, zatwierdzony Decyzją Ministra Środowiska z dnia 23.04.2013 r.,
- plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Chmielnik na lata 01.01.2013 - 31.12.2022, zatwierdzony Decyzją Ministra Środowiska z dnia 22.05 2014 r.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

7. Uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

7.1 Historia

Pierwsza wzmianka o Szydłowie pochodzi z 1191r. Osada wymieniana jest w akcie uposażenia kolegiaty sandomierskiej, której mieszkańcy Szydłowa oddawali dziesięcinę. Wieś była własnością królewską (królewszczyzna). Osada znajdowała się na odgałęzieniu nadwiślańskiego szlaku handlowego, które prowadziło ze Staszowa w stronę Chęcín, Małogoszcza oraz Przedborza. Szlak ten nabrał znaczenia w XIV wieku po zjednoczeniu Polski po rozbiu dzielnicowym. Pierwszego lipca 1329r. Król Władysław I Łokietek nadał Szydłowski prawa miejskie – średzkie.

W połowie XIV wieku król Kazimierz Wielki wznosił tutaj warowny zamek oraz kościół pw. Świętego Władysława. Miasto zostało otoczone obronnym murem z trzema bramami: Krakowską, Opatowską i Wodną. Od XV do XVIII wieku Szydłów był siedzibą starostwa niegrodowego. Był ważnym ośrodkiem rzemieślniczym. Pierwsze cechy rzemieślnicze powstały tu prawdopodobnie na początku XV w. W Szydłowie rozwijało się między innymi kowalstwo, siodlarstwo, bednarstwo i kotlarstwo. W mieście znajdowała się duża gmina żydowska.

Korzystne położenie na szlaku handlowym sprawiało, że w Szydłowie rozwijał się handel. Miasto czerpało dochody z tranzytu wina, chmielu oraz stad bydła. Kupcy szydłowscy ze swoimi towarami jeździli do Sandomierza. W 1488r. doszło w Sandomierzu do konfliktu o plac targowy, który przez króla Kazimierza IV Jagiellończyk został rozstrzygnięty na korzyść kupców szydłowskich. Od tego czasu musieli oni płacić wyłącznie za zajmowanie miejsca na rynku, byli natomiast zwolnieni z opłat za plac poza miastem.

W XVI wieku miasto słynęło z produkcji sukna. Działały tu cechy krawców, piekarzy, szewców, prasowników i garncarzy, a także zbiorowy cech grupujący kowali, ślusarzy, siodlarzy, bednarzy, kotlarzy, mieczników, czapników oraz wędzidlarzy. Istnienie tego cechu potwierdził w 1523r. Król Zygmunt I Stary. W 1528r. w Szydłowie wybudowano wodociągi oraz miejskie łaźnie. W 1564r. znajdowało się tu 180 domów - 49 z nich ulokowanych było przy rynku, 75 przy ulicach, a pozostałe 56 na przedmieściach. W mieście było 110 warsztatów rzemieślniczych oraz 7 przekupni. W Szydłowie funkcjonował browar. Uposażenie miasta wynosiło 42 łany. Dochody z produkcji i wyszynku trunków były przeznaczane na konserwację murów miejskich oraz miejskie bruki. W 1565r. znaczna część Szydłowa została zniszczona przez pożar. W okresie tym w Szydłowie osiedlało się wielu Żydów. W latach 1534-1564 wybudowali oni murowaną bożnicę. W 1588r. kupcy żydowscy zostali zrównani w prawach z kupcami chrześcijańskimi.

Od pierwszej połowy XVII wieku nastąpił stopniowy upadek miasta. W 1630r. Szydłów został spalony przez oddział zbuntowanych wojsk najemnych. Nieopłacone wojsko nie mogąc dostać się w obręb murów, podpaliło przedmieścia, od których zajęła się także część miasta. Ogromne zniszczenia przyniósł potop szwedzki oraz najazd Rakoczeo. W 1655r. miasto i zamek zostały zniszczone. Z 1300 mieszkańców Szydłowa ocalało zaledwie ok. 350. Liczba domów zmniejszyła się do 54 w 1663r. Po tej klęsce miastu nie udało się już podźwignąć. W czasie III wojny północnej w Szydłowie wybuchła zaraza, która zdziesiątkowała miejscową ludność.

W drugiej połowie XVIII wieku ziemia mieszczan szydłowskich została zagarnięta przez starostę Macieja Sołtyka. Próbował on także zlikwidować samorząd miejski. W 1777r. doszło do zbrojnego starcia, w którym uczestniczyło 300 mieszczan z Szydłowa i Pierzchnicy oraz okolicznych chłopów. Zbrojnym udało się odebrać

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

zagrabione mienie i dochody. Starostę poparł w sporze Stanisław August Poniatowski, król ograniczył się jednak do upomnienia i przestrogi dla mieszczan.

W 1789r. Miasto miało murowany ratusz, 5 młynów na rzece Szydłowce oraz 196 domów. Wiele z nich było jednak opuszczonych, a miejscowy zamek zrujnowany. W 1827 r. Szydłów miał 202 domy i 1556 mieszkańców.

W 1793r. w mieście pomimo utraty jego znaczenia, powstał sąd ziemski. Po III rozbiore Szydłów znalazł się w zaborze austriackim. W 1809 r. miasto stało się siedzibą powiatu w Księstwie Warszawskim. Od 1815r. w zaborze rosyjskim. W 1850r. powiat szydłowski zlikwidowano i włączono w granice powiatu stopnickiego. W 1869r. Szydłów utracił prawa miejskie.

W 1929r. osada miała 2246 mieszkańców, z czego ok. 30% stanowili Żydzi. Podczas II wojny światowej Niemcy utworzyli tutaj getto, w którym przetrzymywanych było około tysiąca osób, zgładzonych później w obozach koncentracyjnych. Szydłów został w znacznym stopniu zniszczony na skutek działań wojennych 1944-1945. W latach powojennych został odbudowany.

W 1960r. Szydłów miał 1402 mieszkańców. W latach 1975-1998 miejscowość administracyjnie należała do województwa kieleckiego.

Szydłów zyskał miano "polskiego Carcassonne" dzięki zachowanemu do czasów współczesnych XIV-wiecznemu układowi urbanistycznemu zawierającemu wiele elementów tak architektonicznych jak i przestrzennych średniowiecznego miasta.

7.2 Archeologia

W ramach badań AZP (Archeologiczne Zdjęcie Polski) na terenie gminy Szydłów prowadzono prace badawcze, w wyniku których zlokalizowano stanowiska archeologiczne dających możliwość wniknięcia w historię tej ziemi.

Tabela 5 Wykaz stanowisk archeologicznych na terenie gminy Szydłów

Nr na rys	Nr obszaru AZP	Nr stanowiska na obszarze	Miejscowość	Nr stanowiska w miejscowości	Informacje
1.	91-66	1	Brzeziny	1	osada produkcyjna ? (okr. wpł. rzymskich)
2.	91-66	2	Brzeziny	2	śląd osad. (prehist.)
3.	92-66	23	Gacki	5	śląd osad. (prehist.)
4.	92-66	24	Gacki	6	śląd osadn. (okr.wpł. rzymskich)
5.	92-66	25	Gacki	7	śląd osad. (prehist.)
6.	92-66	26	Gacki	8	śląd osadn. (prehist.)
7.	92-67	4	Gacki	1	śląd osadn. (okr. lateński ?)
8.	92-67	5	Gacki	2	osada (kultura łużycka)
9.	91-66	17	Gacki	1	osada (okr. wpł. rzymskich)
10.	91-66	18	Gacki	2	śląd osadn. (wcz. średn.)
11.	91-66	19	Gacki	3	śląd osadn. (wcz. średn.)
12.	91-66	20	Gacki	4	śląd osadn. (kultura łużycka?)
13.	92-66	19	Grabki Duże	4	osada (okr. wpł. rzymskich), śląd osadn. (późne średn. XIV- XVw.)
14.	91-66	26	Grabki Duże	1	śląd osadn. (prehist.)
15.	91-66	27	Grabki Duże	2	śląd osadn. (wcz. średn.)

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

16.	91-66	28	Grabki Duże	3	śląd osadn. (ep. kam.), ślad osadn. (okr. wpł. rzymskich), ślad osadn. (wcz. średn.)
17.	91-66	3	Osówka	1	osada (monolit, neolit)
18.	91-66	4	Osówka	2	śląd osad. (wcz. średn.)
19.	91-66	5	Osówka	3	śląd osad. (wcz. średn.)
20.	91-66	6	Osówka	4	śląd osad. (ep. kam.)
21.	92-66	10	Solec Stary – Solec Piaski	1	śląd osadn. (prehist.), ślad osadn. (prehist.), osada (okr. wpł. rzymskich)
22.	92-66	16	Solec Stary – Solec Piaski	7	ślady osad. (kultura łużycka)
23.	92-66	17	Solec Stary – Solec Piaski	8	ślady osad. (kultura łużycka)
24.	92-66	18	Solec Stary – Solec Piaski	9	ślady osad. (czasy prehistoryczne)
25.	92-66	11	Solec Stary – Solec Nowy	2	osada (kultura łużycka)
26.	92-66	12	Solec Stary – Solec Nowy	3	osada (neolit)
27.	92-66	13	Solec Stary – Solec Nowy	4	śląd osad. (ep. kam.), ślad osadn. (prehist.)
28.	92-66	14	Solec Stary – Solec Nowy	5	śląd osad. (prehist.)
29.	92-66	15	Solec Stary	6	śląd osadn. (prehist.), osada (wcz. średn.), osada (późne średn.)
30.	91-66	7	Szydłów	1	zamek królewski i miasto otoczone wspólnymi murami obronnymi (lokacja 1329 r.)
31.	91-66	8	Szydłów	2	śląd osad. (wcz. średn.)
32.	91-66	9	Szydłów	3	śląd osad. (okr. wpł. rzymskich), ślad osad. (wcz. średn.)
33.	91-66	10	Szydłów	4	śląd osadn. (średn.)
34.	91-66	11	Szydłów	5	osada (wcz. średn.)
35.	91-66	12	Szydłów	6	osada (ep. kam.)
36.	91-66	13	Szydłów	7	śląd osadn. (mezolit), ślad osadn. (prehistoria), ślad osadn. (wcz. średn.)
37.	91-66	14	Szydłów	8	osada (okr. wpł. rzymskich), ślad osadn. (wcz. średn.)
38.	91-66	15	Szydłów	9	osada (wcz. średn.)
39.	91-66	16	Szydłów	10	osada (wcz. średn.)
40.	91-66	21	Wola Żyzna	2	śląd osadn. (kultura łużycka ?)
41.	92-66	21	Wola Żyzna – Wola Poduchowna	1	osada (wcz. średn.), osada (późne średn.)
42.	92-66	22	Wola Żyzna – Wola Poduchowna	3	śląd osadn. (prehist.), ślad osadn. (średniow.)

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

43.	92-66	20	Wolica	5	osada (okr. wpt. rzymskich), osada (prehist.), osada (późne średn.)
44.	91-66	22	Wolica	1	osada (prehist.), osada (wcz. średn.)
45.	91-66	23	Wolica	2	śląd osadn. (okr. wpt. rzymskich), śląd osadn. (wcz. średn.)
46.	91-66	24	Wolica	3	śląd osadn. (prehistoria), śląd osadn (wcz. średn.)
47.	91-66	25	Wolica	4	śląd osadn. (prehistoria)

7.3 Zabytki Nieruchome

Na terenie miasta znajdują się obiekty lub zespoły obiektów chronione na mocy wpisu do rejestru zabytków nieruchomych:

Tabela 6 Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków na terenie gminy Szydłów

Ozn. na rys.	Jednostka administracyjna	Wieś/dzielnica	Adres-lokalizacja	Określenie obiektu	Czas powstania	Opis obiektu	Określenie stylu	Numer rejestru zabytków Data wpisu
OK01	Gmina Szydłów	Grabki Duże		Zespół pałacowy w Grabkach Dużych	1742r.	Zespół pałacowy wzniesiony wg projektu Franciszka Placidiego: pałac, mur., zniszczony pożarem i odbudowany 1831, zniszczony 1944, odbud. 1953; pawilon wsch., mur. 1742, zniszczony pożarem i odbud. 1953; pawilon zach., mur. 1742, zniszczony pożarem i odbud. 1953; trzy baszty, mur. ok. 1940, zachowane ruiny baszty pół-zach, w pozostałych fundamenty); oficyna, mur. 119; park w granicach ogrodzenia, poł. XVIIIw.	stylistyka orientalna	nr rej. 105 A decyzje z dn. 17.12.1932, 13.07.1946, 19.02.1966,
OK02	Gmina Szydłów	Kotuszów		Kościół parafialny	1661r.	Kościół parafialny pw. św. Jakuba Starszego, w zespole kościoła parafialnego, mur. 1661, odbud. wieży 1757, 1944 częściowo zniszczony, odbud. 1945-1949, restar. 1964		nr rej. A.901 decyzje z dn. 08.02.1958r., 15.04.1967r.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

OK03	Gmina Szydłów	Potok		Kościół parafialny pw. Wniebowzięcia NMP w Potoku	1647-1648r.	Kościół parafialny pw. Wniebowzięcia NMP w Potoku w Zespole Kościoła parafialnego 1647 lub 1648, dobud. kaplicy św Barbary ok. 1850	barokowy	nr rej. A.902 decyzje z dn. 08.02.1958r .. 15.04.1967r .
OK04	Gmina Szydłów	Potok		Cmentarz rzymskokatolicki stary wraz z ogrodzeniem	przed 1864r.	Cmentarz rzymskokatolicki stary wraz z ogrodzeniem		nr rej. A.7 decyzje z dn. 23.06.2006r .
OK05	Gmina Szydłów	Szydłów		Układ urbanistyczny z otaczającym krajobrazem	XIV-XVII w.	Układ urbanistyczny z otaczającym krajobrazem		nr rej. A.903 decyzje z dn. 13.01.1947r .. 28.10.1971r .
OK06	Gmina Szydłów	Szydłów		Zespół kościoła parafialnego pw. św. Władysława w Szydłowie,	ok. poł. XIV w.	kościół parafialny, mur. ok. poł. XIVw, restaur. XVI-XVII, dobud. kaplicy pocz. XVII, zniszczony pożarem 1630, restaur. XVII, XIX i 1930-1931, zniszczony 1944, odbud. z usunięciem przybudówek zach. i pd. 1945-1948		nr rej. A.901/4 decyzje z dn. 14.01.1957, 15.04.1967r .
K07	Gmina Szydłów	Szydłów		Dzwonnica w Szydłowie	XVIIw.	(z wykorzystaniem części baszty miejskiej z XIV w.), uszkodzona w 1944 r, restaurowana w latach 1945-1948		nr rej. A.904/2 decyzje z dn. 08.02.1958r .. 15.04.1967r ..
K08	Gmina Szydłów	Szydłów		Brama wjazdowa	XVIII w.	brama wjazdowa mur. częściowo zniszczona w 1944 r, odbudowana w latach 1945-1948		nr rej. A.904/3 decyzja z dn. 15.04.1967r .
K09	Gmina Szydłów	Szydłów		Figura św. Barbary na cmentarzu przykościelnym	1677r.	figura kamienna		nr rej. 46 B. decyzja z dn. 22.07.2004r .
K10	Gmina Szydłów	Szydłów		Kościół filialny pw. Wszystkich	pocz. XV w.	kościół filialny mur.		nr rej. A.905.

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW**

				Świątyni				decyzje z dn. 14.01.1957, 15.04.1967r
K11	Gmina Szydłów	Szydłów		Zespół ruin kościoła i szpitala św. Ducha w Szydłowie - kościół i szpital, położony poza murami miejskimi	1650-1653r.	ruiny kościoła, mur.		nr rej. A.906/1 decyzje z dn. 12.04.1957r .. 08.02.1958r .. 15.04.1967r
					1640r.	ruiny szpitala, mur.		nr rej. A906/2 decyzje z dn. 08.02.1958, 15.04.1967r
K12	Gmina Szydłów	Szydłów		Dawna synagoga w Szydłowie	pocz. XVI w.	Dawna synagoga, ob. Gminne Centrum Kultury, mur.-drewn. pocz. XVIIw. przebud. pocz. XVIIw. zniszczona pożarem k.XIX babiniec kilkakrotnie przebud. , gruntownie resaur. przed 1984		nr rej. A.907 decyzje z dn. 12.04.1957r .. 15.04.1967r
K13	Gmina Szydłów	Szydłów		Zespół zamkowy mur. wzniesiony przez Kazimierza Wielkiego	wzniesiony przez Kazimierza Wielkiego	K13a Sala Rycerska dawnego zamku, w ruinie przed 1789, zamieniony na stajnię i wozownię XIXw., zabezpieczony w formie trwałej ruiny z nadbudowaniem blankowań 1946, arch. Jerzy Żukowski		nr rej. A.908/1 decyzja z dn. 12.04.1957r
					1528r.	K13b, „Skarbczyk” z pozostałościami baszty, ob. Muzeum Regionalne i Gminna Biblioteka Publiczna (wyk. fragment baszty z poł. XIV), zrujnowany pocz. XX, odbud. ok. 1960		nr rej. A.908/2, decyzje z dn. 12.04.1957r .. 15.04.1967r
					pocz. XVIIw.	K13c		nr rej. A.908/3

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

						Brama zamkowa, obecnie punkt informacji turystycznej i hotelik	decyzje z dn. 30.06.1959r „ 15.04.1967r .
					poł. XIVw.	K13d Mury zamkowe, zintegrowane z miejskimi	nr rej. 908/4 decyzja z dn. 15.04.1967r .
				Zespół obwarowań miejskich	poł. XIVw.	K13e Mury Miejskie, zintegrowane z zamkowymi, mur. poł. XIV, gruntownie przeb. XV, restaur. z częściową rekonstrukcją blankowań 1926-1927, 1946, arch. Jerzy Żukowski, i 2011	nr rej. A.909/1 decyzje z dn. 21.06.1932r „ 16.09.1972r .
				Brama Krakowska	poł. XIVw.	K13f mur. 2 poł. XIVw., rozbudowana pocz. XVI, rozebrana XIX, restaur. 1926-27 oraz 1946, arch. J. Żukowski	nr rej. A.902/2 decyzje z dn. 21.06.1932r „ 16.09.1972r .
				Pozostałości Bramy Opatowskiej	XIV, XVw.	K13g mur., XIV/XV, rozebrana w 2 poł. XIXw.	nr rej. A.909/3 decyzje z dn. 21.06.1932r „ 16.09.1972r .
K14	Gmina Szydłów	Szydłów	dawny nr 16, dz. geod. 371	Zagroda nr 11	XVII w. (1799 r.)	chałupa drewniana	nr rej. A.910/1 decyzja z dn. 3.11.1976r.
					2 poł. XIX w.	budynek inwentarski	nr rej. A.910/2 decyzja z dn. 3.11.1976r.

Cenne pod względem kulturowym, obiekty i zespoły z obszaru gminy, należy przeanalizować pod względem objęcia ochroną konserwatorską.

KOTUSZÓW

1. Zespół Kościoła par. p.w. św. Jakuba Starszego:

ZMIANA STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

- a) ogrodzenie z bramką, mur., XIX w. (?),
  - b) plebania, mur., k. XIX w.
  - c) cmentarz przykościelny, przed 1326
2. Zespół Dworski, ob. Państwowa Stadnina Koni w Kurozwękach:
- a) dwór, mur., XVIII w., przebudowany 2 poł. XIX w. i gruntownie 1950,
  - b) ogrodzenie, mur., ok., 1920,
  - c) teren dawnego folwarku XIX/XX w.

POTOK

1. Zespół kościoła par. p.w. Wniebowzięcia NMP:

- a) kościelnia, mur., ok. poł. XVII w.,
- b) plebania, mur., ok. 1880.

SOLEC

1. Kapliczka św. Jana Nepomucena, drewn., ok. 1930.

SZYDŁÓW

1. Zespół kościoła par. p.w. św. Władysława:

- a) ogrodzenie, mur., XVII w.,
- b) ruina wikarówki, mur., XV w., rozbud. XVI w., zabezpieczona w formie trwałej ruiny 1984,
- c) plebania, mur., ok. 1920.
- d) cmentarz przykościelny, XIV w.

2. Zespół kościoła fil. p.w. Wszystkich Świętych:

- a) ogrodzenie, mur., 1 poł. XIX w.
- b) cmentarz przykościelny, 1 poł. XIX w.

3. Zespół cmentarza grzebalnego, mur., pocz. XX w.

- a) ogrodzenie, mur., 1 poł. XIX w.
- b) cmentarz przykościelny, 1 poł. XIX w.

4. Cmentarz żydowski 1470 (przy drodze do Chmielnika)

ul. Kazimierza Wielkiego
Dom nr 8

ul. Krakowska
Zagroda nr 12:

- a) dom, drewn., ok. 1815,

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

8. Uwarunkowania społeczno-demograficzne, warunki i jakość życia mieszkańców

8.1 Ludność

Dane GUS na koniec 2016 r. wskazują, że liczba mieszkańców wyniosła 4765 w tym 2394 mężczyzn i 2394 kobiet. Dane GUS na koniec 2015 r. wskazują, że liczba mieszkańców wyniosła 4788 w tym 2403 mężczyzn i 2385 kobiet. Od 2010 roku rocznie odnotowuje się spadek liczby ludności. W 2009 r. odnotowano 4856 mieszkańców. Sytuacja ta jest analogiczna do sytuacji powiatu jak i całego województwa świętokrzyskiego gdzie jedynie w aglomeracji kieleckiej odnotowywane są nieznaczne lokalne wzrosty mieszkańców.

Zgodnie z prognozami demograficznymi spadek liczby ludności sukcesywnie ma się zmniejszać. Na zmiany liczby ludności wpływ mają uwarunkowania demograficzne w tym przyrost demograficzny oraz saldo migracji. W Szydłowie zarówno wskaźnik migracji jak i wskaźnik przyrostu demograficznego od kilku lat ma wartość ujemną co potwierdza aktualny stan.

Udział ludności według ekonomicznych grup wiekowych w latach 2009 - 2016 wskazuje na negatywną sytuację demograficzną. Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym spadła o 2,4%. Wzrosła natomiast o 1,4% osób w wieku produkcyjnym oraz o 1% w wieku poprodukcyjnym. Struktura ludności według płci i wieku przedstawia małą liczbę młodych ludzi. Jest to sytuacja niekorzystna w obrębie społecznym i gospodarczym gminy. Największą grupą mieszkańców tworzą osoby w wieku 50-54 oraz 25-29 lat.

Podział ludności w poszczególnych sołectwach:

Tabela 7 Liczba ludności w podziale na sołectwa

LP	SOŁECTWO	LICZBA LUDNOŚCI SOŁECTWA (31.12.2015)	ILOŚĆ MIESZKAŃCÓW NA HEKTAR
1	Szydłów	1089	0,67
2	Brzeziny	370	0,24
3	Gacki	462	0,68
4	Grabki Duże	338	0,66
5	Jabłonica	181	0,76
6	Korytnica	236	0,29
7	Kotuszów	242	0,30
8	Mokre	143	0,63
9	Osówka	206	0,36
10	Potok	387	0,40
11	Potok Rządowy	91	0,12
12	Rudki	282	0,31
13	Solec	363	0,61
14	Wola Żyzna	273	0,76
15	Wolica	106	0,52
16	Wymysłów	19	0,43
	RAZEM:	4788	

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

8.2 Zatrudnienie

Jednym ze wskaźników charakteryzujących sytuację na rynku pracy jest procentowy udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym. Procentowy udział bezrobotnych w 2016 r. wyniósł 4,1%, w 2015 r. w gminie Szydłów wynosił 4,9%, w 2014 r. wynosił 5,8% a w roku 2013 6,9%. Nastąpił więc spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych.

Kolejnym wskaźnikiem określającym sytuację ekonomiczną gminy jest miesięczne wynagrodzenie w relacji do średniej krajowej. W powiecie staszowskim w 2015 r. średnie zarobki wynosiły 89,8% średniej krajowej

Brak miejsc pracy na terenie Szydłowa jest obecnie dużym problemem nie tylko dla osób nieposiadających zatrudnienia, ale również dla ich rodzin i władz samorządowych. Szanse poprawy tego stanu rzeczy na terenie miejscowości Szydłów są na razie niewielkie z powodu braku atrakcyjnych terenów pod inwestycje w porównaniu z okolicznymi terenami np. z niedaleka podstrefa staszowska wchodząca w skład Tarnobrzesckiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Euro – Park Wisłosan” czy Specjalnym Obszarem Inwestycyjnym Połaniec.

Bezrobotni mieszkańcy szukają więc zatrudnienia na terenie Staszowa, a także i poza granicami powiatu (Kielce) oraz województwa. Niektórzy decydują się na pracę w krajach Europy Zachodniej, szczególnie w sezonie letnim przy zbiorze warzyw i owoców.

Tabela 8 Pracujący

	Ogółem	kobiet	rolnictwo	Przemysł i budownictwo	Usługi rynkowe	Usługi nierynkowe
Szydłów	6122	3457	bd	2369	bd	2622

8.3 Działalność gospodarcza na terenie gminy

Obrazem sytuacji gospodarczej gminy są wartości wskaźników: liczba podmiotów wpisanych do REGON w przeliczeniu na 10 tys. ludności, liczba jednostek nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 10 tys. ludności oraz liczba podmiotów w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym.

Od 2009 r. liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców ulegała nieznacznym wahaniom. w 2015 r. wynosiła 391, a w całym okresie odnotowano wzrost wartości wskaźnika o 52 podmioty.

8.4 Oświata

Na terenie Szydłowa funkcjonują następujące placówki oświatowe:

- Publiczne Przedszkole w Szydłowie
- Szkoła Podstawowa im. Jana Kaczorowskiego w Szydłowie
- Szkoła Podstawowa w Solcu Starym
- Gimnazjum im. Wł. St. Reymonta w Szydłowie
- Punkt Przedszkolny z siedzibą w Potoku
- Punkt Przedszkolny z siedzibą w Solcu

Szkoły posiadają bogatą ofertę zajęć pozalekcyjnych, opracowaną na podstawie diagnozy potrzeb i zainteresowań uczniów. Uczniowie mają możliwość rozwijania

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

zdolności i zainteresowań poprzez udział w zajęciach poprzez udział w zajęciach pozalekcyjnych: kołach przedmiotowych, artystycznych, sportowych, kołach zainteresowań oraz działaniach charytatywnych W budynku w budynku tzw. Skarbczyka mieści się muzeum Regionalne wraz z gminną biblioteką.

8.5 Zdrowie i opieka społeczna

Ochronę zdrowia zabezpiecza Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Szydłowie z Ośrodkiem Zdrowia w Potoku. Data powstania SPZOZ - 1999 rok.

SPZOZ w ramach swojej działalności realizuje świadczenia Lekarza POZ, Lekarza w DPS, placówkach socjalizacyjnych, interwencyjnych, resocjalizacyjnych, świadczenia Pielęgniarki POZ, Położnej POZ, Pielęgniarki Szkolnej – w tym udzielane w ramach grupowej profilaktyki fluorkowej, świadczenia Lekarza POZ udzielane w stanach nagłych zachorowań ubezpieczonym spoza OW oraz z terenu OW, spoza gminy własnej i sąsiadujących i spoza listy zadeklarowanych pacjentów, świadczenia w zakresie otolaryngologii oraz zabiegowe w otolaryngologii. Ponadto funkcjonuje pracownia USG, EKG i AUDIOMETRII.

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Szydłowie oraz jego filia w Potoku to jedyne służby zdrowia w Gminie Szydłów. Działają w oparciu o kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia i świadczą nieodpłatne świadczenia medyczne.

8.6 Kultura, sport, turystyka, wypoczynek

Za realizację i organizację kultury w miejscowości Szydłów i całej gminie odpowiedzialne jest Gminne Centrum Kultury w Szydłowie, które na co dzień zaangażowane jest w życie kulturalne miejscowości. Najważniejszym wydarzeniem jest „Święto Śliwki”. Impreza ma na celu promocję owoców z okolicznych sadów. Prezentowanych jest kilkanaście odmian śliwek, które można degustować, a także zakupić po cenach hurtowych. Dużą atrakcją jest pokaz suszenia owoców starodawną metodą ziemną. Imprezie towarzyszy oprawa artystyczna (zespoły muzyczne, taneczne, kabarety itp.).

Drugą imprezą plenerową jest „Turniej rycerski o miecz króla Kazimierza Wielkiego” organizowany przez Bractwo Rycerskie Zamku Szydłów, Gminę Szydłów i Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Szydłowskiej. Stałymi pozycjami kalendarza wydarzeń są „Plenery Malarskie” – mające ponad trzydziestoletnią tradycję oraz „Uliczne Biegi Sylwestrowe” będące wydarzeniem o randze międzynarodowej. Wydarzenia te organizuje Gminne Centrum Kultury przy pomocy Gminy Szydłów.

Istotne znaczenie w organizacji życia społeczno – kulturalnego na terenie gminy ma również „Szydłowskie Towarzystwo Strzeleckie” skupiające około 20 członków stałych - młodzieży z terenu całej gminy oraz kilkudziesięciu sympatyków z terenu całego kraju. Towarzystwo dysponuje własną strzelnicą sportową oraz magazynem broni strzeleckiej, organizuje nie tylko strzelania sportowe, ale także marsze szlakami wydarzeń historycznych oraz wyjazdy do miejsc bitew obydwu wojen światowych i powstań narodowych. Członkowie Towarzystwa wraz ze swoim komendantem corocznie biorą udział we wszelkiego rodzaju uroczystościach z okazji świąt państwowych, a tak że w obchodach rocznicowych na terenie gminy, powiatu i województwa.

Duże znaczenie dla rozwoju kultury na terenie gminy mają inne, powstałe w ciągu ostatnich kilku lat organizacje pozarządowe m.in. Bractwo Świętego Jakuba Starszego Apostoła przy Parafii w Katuszowie, Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów w Szydłowie, Stowarzyszenie Gospodarstw Gościnnych, Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich z Gacek i Mokrego, Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

z Potoka, Świętokrzyskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społeczno-Kulturalnych. Istnieją także grupy nieformalne takie jak zespół śpiewaczy „Kasztalon” i zespół „Civitas Musica”, które organizują koncerty na terenie gminy i poza nią.

8.7 Mieszkalnictwo

Znakomita większość zabudowy mieszkaniowej w gminie to zabudowa zagrodowa przekształcona w znaczącym stopniu z uwagi na zmiany gospodarki rolnej na zabudowę mieszkaniową. Zauważalny odsetek stanowi zabudowa jednorodzinna. Z uwagi na duże wymieszanie tych dwóch typów zabudowy oraz kierunek rozwoju osadnictwa ujednolicono oznaczenie jako tereny zabudowy mieszkaniowej. Sporadycznie występuje zabudowa wielorodzinna zakwalifikowana z uwagi na jej skalę i wielkość do zabudowy nieskiej intensywności – terenów mieszkaniowo-usługowych,

Struktura mieszkaniowa w gminie przedstawia się następująco:

- Budynki mieszkalne w gminie - 1580 szt.
- w tym budownictwo wielorodzinne - 11 szt
- Powierzchnia użytkowa budynków mieszkalnych – 121 000 m²

Mieszkania w gminie: -

- W jednym mieszkaniu zamieszkuje średnio 3 os.
- Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę wynosi 26,8 m²

Stan techniczny budownictwa mieszkaniowego jest zróżnicowany. Analizując wydawane pozwolenia na budowę można stwierdzić że mieszkańcy dążą do poprawy warunków bytowych. Z drugiej strony stan techniczny budownictwa komunalnego jest niezadowolający.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

9. Uwarunkowania komunikacyjne

9.1 Komunikacja drogowa

Gmina Szydłów położona jest na obszarze korytarza transportowego znaczenia regionalnego łączącego Jędrzejów ze Staszowem i Sandomierzem. Najbliżej zlokalizowanym węzłem komunikacyjnym znaczenia subregionalnego jest Chmielnik położony na przecięciu ww korytarza z korytarzem transportowym międzyregionalnym Kielce – Tarnów.

Korytarz transportowy regionalny tworzy droga krajowa nr 78 Siewierz – Jędrzejów – Chmielnik i droga wojewódzka nr 765 Chmielnik – Staszów – Osiek oraz linie kolejowe: szerokotorowa (LHS) Hrubieszów – Huta Katowice i normalnotorowa (Kielce) Włoszczowice – Staszów – Tarnobrzeg.

Elementami ponadlokalnymi układu komunikacji gminy są jeszcze drogi łączące Szydłów z sąsiednimi ośrodkami gminnymi:

- Wojewódzka nr 756 Starachowice – Nowa Słupia – Szydłów – Stopnica,
- Powiatowa nr 0022 T Chmielnik - Potok – Życiny,
- Powiatowa nr 0028 T Rudki – Gorzakiew,
- Powiatowa nr 0350 T Korzenno – Rudki,
- Powiatowa nr 0032 T Jarząbki – Solec,
- Powiatowa nr 0033 T Potok - Grabki Duże,
- Powiatowa nr 0034 T Osówka przez wieś,
- Powiatowa nr 0035 T Brzeziny - Szydłów - Katuszów,
- Powiatowa nr 0036 T Gacki - Mokre,
- Powiatowa nr 0037 T Szydłów - Tuczępy - Pieczonogi,
- Powiatowa nr 0038 T Grabki Duże - Solec,
- Powiatowa nr 0039 T Gacki - Dobrów,
- Powiatowa nr 0352 T Chańcza - zaporą - Korytnica,
- Powiatowa nr 0828 T Korytnica – Kurozwęki.

Drogi gminne o długości około 65 km - są to drogi jednopasmowe lub dwupasmowe o szerokości jezdni od 3 do 5 m., dróg o nawierzchni bitumicznej jest około 40 km, pozostałe około 25 km., to drogi o nawierzchni tłuczniowej i granitowej.

Dostępność ośrodka wojewódzkiego – dobra, lecz pogarszająca się z powodu wyczerpującej się przepustowości drogi krajowej nr 73 na odcinku Morawica – Kielce. Gęstość sieci dróg o twardej nawierzchni występujących w gminie jest na poziomie średniej województwa.

Pozostałe drogi stanowią lokalne i dojazdowe uzupełnienie układu podstawowego.

9.2 Komunikacja kolejowa

Przez południową część obszaru gminy przebiegają linie kolejowe:

- normalnotorowe: Kielce-Tarnobrzeg
- szerokotorowe: Olkusz-Ukraina.

9.3 Komunikacja zbiorowa

Transport zbiorowy realizowany jest głównie przy udziale linii autobusowych PKS oraz prywatnych firm transportowych. Linie te obsługują przejazdy na wszystkich kierunkach w oparciu o istniejące główne ciągi komunikacyjne. Głównym kierunkiem są tutaj Kielce i Staszów. Poszczególne linie docierają do znacznej części sołectw a liczba kursów jest wystarczająca.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

9.4 Trasy rowerowe i szlaki turystyczne

Przez teren gminy Szydłów przebiegają szlaki turystyczne. Są to szlaki piesze Szydłów-Widełki i Chańcza-Pielaszów. Planowana jest budowa ścieżki rowerowej w ramach zadania „Świętokrzyska ścieżka rowerowa – odcinek Nowa Słupia – Szydłów: rozbudowa drogi wojewódzkiej Nr 756 od km 20+400,00 do km 52+650,00”. Poza tym na obszarze gminy występują dobre warunki do wędrówek narciarskich. Przez obszar gminy Szydłów przebiegają szlaki:

- Małopolska droga świętego Jakuba (Sandomierz-Kraków) z głównym punktem na terenie gminy Szydłów w kościele św. Jakuba Starszego Apostoła,
- Szlak żółty (Szydłów-Widełki)
- Szlak zielony niepodległościowy (Chańcza-Pielaszów),
- Szlak rowerowy czarny - rowerowy szlak architektury obronnej.

Wskazane jest utworzenie ciągów rowerowo - pieszych zapewniających dostępność do ośrodka usługowego gminy w Szydłowie oraz do zespołów usługowych w poszczególnych wsiach, a także do obszarów rekreacyjnych, zwłaszcza:

- ciągu z centrum Szydłowa w kierunku zbiornika Chańcza,
- na nasypie zlikwidowanej kolejki wąskotorowej, w północnej części obszaru gminy,
- na bazie istniejącego szlaku turystycznego.

Wymaga się ustalenia obsługi nowych terenów inwestycyjnych zlokalizowanych wzdłuż istniejącej drogi wojewódzkiej poprzez drogi niższych klas.

9.5 Zaplecze komunikacji

Parkingi

Na terenie gminy Szydłów parkingi zorganizowane są głównie w części centralnej oraz przy głównych ośrodkach administracji i sieciach obiektów handlowych. Zarówno w części centralnej jak i w pozostałych częściach liczba miejsc parkingowych nie zabezpiecza pełnych potrzeb użytkowników. Wskazuje się na konieczność realizacji miejsc parkingowych w centrum gminy.

Stacje benzynowe

Na terenie gminy zlokalizowana jest jedna stacja lpg w centralnej części gminy. W związku z lokalizacją tego rodzaju usług w innych częściach powiatu nie stwierdzono większego zapotrzebowania na tego rodzaju usługi.

Miejsce Obsługi Podróżnych

Na terenie gminy Szydłów nie ma dworca autobusowego, jednakże sieć połączeń drogowych jest realizowana przez sieć PKS-u oraz prywatnych firm przewozowych. Kierunki przewozów to zarówno główne miasto powiatu Staszów jak i Chmielnik a także istnieje możliwość bezpośredniego połączenia z Kielcami.. Główny przystanek znajduje się w sąsiedztwie ośrodka zdrowia.

10. Infrastruktura techniczna

10.1 **Zaopatrzenie w wodę**

Sieć wodociągowa na terenie gminy Szydłów jest dobrze rozwinięta. Zdecydowana większość gospodarstw posiada możliwość korzystania z wodociągów. Eksploatowane są wody związane z serią utworów trzeciorzędowych. Średnia głębokość ujęć waha się od 30 do 70 m. Ponadto z uwagi na dużą miąższość chłonnych utworów czwartorzędowych położonych na nierozpuszczalnych warstwach

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

łków krakowieckich. istniejące studnie mają dużą wydajność. Przyczynia się do tego ponadto infiltracja wody z istniejących cieków i spływ podziemny z terenów Pogórza Szydłowskiego.

Gospodarka wodna w gminie oparta jest o cztery ujęcia zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę zlokalizowanych w miejscowościach:

1. Szydłów – zaopatruje wodociąg grupowy w miejscowościach: Szydłów, Mokre, Wola Żyzna, Wolica, Solec, Grabki Duże; wydajność ujęcia to 312,8 m³/h;
2. Osówka – zaopatruje wodociąg grupowy w miejscowościach: Osówka i Brzeziny; wydajność ujęcia to 52,3 m³/h;
3. Rudki – zaopatruje wodociąg grupowy w sołectwach Rudki i Potok; wydajność ujęcia to 45,5 m³/h;
4. Korytnica - zaopatruje wodociąg grupowy w miejscowościach: Korytnica, Kotuszów i Jabłonica; wydajność ujęcia to 39,0 m³/h.

Dla ujęć wody podziemnej, dla których ustanowiono tereny ochrony bezpośredniej, obowiązują zasady gospodarowania określone w decyzjach o ich ustanowieniu lub w pozwoleniach wodno-prawnych. Dla w/w ujęć nie zostały ustanowione tereny ochrony pośredniej.

Łącznie z ujęć tych zaopatrywane są wszystkie jednostki osadnicze w gminie.

- całkowita długość sieci wodociągowej: 87,29 km (gmina)
- stopień zwodociągowania gminy: 97% (gmina) 99,9% (Szydłów)
- liczba gospodarstw domowych podłączonych do sieci: 1 284 (gmina) 311 (Szydłów)
- główne ujęcia wody: Szydłów, Korytnica, Osówka, Rudki.

Łączna długość sieci wodociągowej w gminie wynosi 87,29 km w tym 95% wykonane jest z rur PCV, pozostała część z rur żeliwnych.

10.2 Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

Stopień skanalizowania gminy Szydłów jest niedostateczny i wynosi zaledwie ok. 19%, a łączna długość sieci kanalizacyjnej to nieco ponad 11 km. Zdecydowana większość ścieków na terenie gminy gromadzona jest w zbiornikach bezodpływowych, tzw. szambach. Zbiorniki opróżnia się okresowo a ścieki są wywożone przez Gminę Szydłów na oczyszczalnię w Szydłowie. Do sieci kanalizacji sanitarnej podłączona jest również miejscowość Grabki Duże.

Na terenie gminy działają dwie oczyszczalnie ścieków - w Szydłowie o przepustowości 160 m³/dobę oraz w Grabkach Dużych o przepustowości 60 m³/dobę.

Gmina podejmuje starania w zakresie poprawy gospodarki ściekowej. W Szydłowie istnieje nowa oczyszczalnia ścieków w Szydłowie; planowana jest rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Szydłowie, Kotuszowie, Korytnicy

- całkowita długość sieci kanalizacyjnej: 11,26 km,
- stopień skanalizowania gminy: 19%,
- liczba gospodarstw podłączonych do sieci: 264.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

10.3 Gospodarka odpadami

Gmina Szydłów nie posiada na swym obszarze składowisk odpadów komunalnych, przemysłowych i niebezpiecznych. Odpady komunalne gromadzone są i przetwarzane poza granicami gminy – w RIPOK-u w Rzędowie

Głównym typem odpadów powstających na terenie gminy Szydłów są odpady komunalne. Źródłami powstawania odpadów komunalnych są przede wszystkim: gospodarstwa domowe, obiekty infrastruktury (tj. handel, usługi, zakłady rzemieślnicze, szkolnictwo i inne) oraz zakłady produkcyjne („EKOPLON S.A.”, „EMIZET Sp. z o.o.”).

W myśl znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach od 1 lipca 2013 uruchomiony został nowy system gospodarowania odpadami komunalnymi i podmiotem odpowiedzialnym za jego organizację i funkcjonowanie stała się Gmina. Gmina w zamian za uiszczoną przez mieszkańców stawkę opłaty gospodaruje odpadami komunalnymi.

Usługę polegającą na odbiorze i transporcie odpadów komunalnych świadczy prywatna firma mająca pozwolenie na działanie w tym zakresie, natomiast na zagospodarowanie odpadów komunalnych Gmina zawarła dnia 02.01.2015 umowę z Zakładem Gospodarki Odpadami Komunalnymi Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Rzędowie, Rzędów 40, 28-142 Tuczępy.

10.4 Zaopatrzenie w energię elektryczną

Zaopatrywanie w energię elektryczną polega na dostawach energii siecią rozdzielczą średniego napięcia ze stacji elektroenergetycznych 110/15 kV GPZ Stopnica, GPZ Chmielnik, GPZ Busko oraz w przyszłości ze stacji 110/15 kV GPZ Szydłów, która powstanie w wyniku przebudowy istniejącej rozdzielni sieciowej 15 kV RS Szydłów.

10.5 Zaopatrzenie w gaz

Na terenie gminy Szydłów przebiegają sieci gazowe wraz z systemem rozprzewadzającym. Długość sieci wynosi 18,2km, stopień zgazyfikowania 26% a ilość przyłączy szacuje się na 292. Istniejące stacje redukcyjno-pomiarowe posiadają znaczne rezerwy przepustowości i mogą stanowić źródło dostawy gazu dla ewentualnej rozbudowy sieci gazowej jak i budowy przyłączy gazowych. Niedostatecznie rozbudowana sieć gazowa znacznie ogranicza zużycie gazu u indywidualnych odbiorców zużytkujących gaz ziemny do przygotowania posiłków, wytwarzania ciepłej wody użytkowej oraz w celach grzewczych.

Istniejący układ sieci gazowej umożliwi rozwój systemów obsługi w szczególności w kierunku zwiększenia ilości indywidualnych odbiorców korzystających z gazu do celów grzewczych. Ma to istotny wpływ na zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza.

10.6 Zaopatrzenie w energię cieplną

Ze względu na specyfikę zabudowy: mieszkaniowo-usługową lub mieszkaniową (w tym siedliskowo-zagrodową), mieszkańcy gminy zaopatrują się w energię cieplną indywidualnie. Budynki użyteczności publicznej oraz zakłady przemysłowe posiadają własne kotłownie.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

10.7 Telekomunikacja

Dostęp do sieci telekomunikacyjnej na terenie miejscowości Szydłów zapewniają linie naziemne aktualnie obsługiwane przez Orange S. A. oraz trzy stacje bazowe telefonii komórkowej zlokalizowane w Szydłowie oraz w Grabkach Dużych. Dzięki tym stacjom możliwe jest świadczenie usług przez wszystkich operatorów działających na terenie naszego kraju.

10.8 Odnawialne źródła energii

Energetyka odnawialna to jeden z zasadniczych elementów rozwoju zrównoważonego – konieczna jest identyfikacja i analiza Środowiska STRATEGIĄ ROZWOJU ENERGETYKI ODNAWIALNEJ. Celem strategicznym jest zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych w bilansie paliwowo – energetycznym.

W "Założeniach polityki energetycznej Polski do 2020 roku" rząd Polski wskazał na konieczność, a nawet obowiązek dokonywania zmian w planach funkcjonowania i rozwoju sektora energetycznego w celu ochrony środowiska i konieczność stosowania zasad zrównoważonego rozwoju w harmonii ze środowiskiem naturalnym.

Odnawialne źródła energii winne stanowić istotny udział w bilansie energetycznym gminy. Tym samym przyczynią się do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego regionu, a zwłaszcza do poprawy zaopatrzenia w energię na terenach o słabo rozwiniętej infrastrukturze energetycznej. Potencjalnie największym odbiorcą energii ze źródeł odnawialnych może być rolnictwo, a także mieszkalnictwo i komunikacja.

Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii na terenach typowo rolniczych może przyczynić się do obniżenia kosztów związanych z funkcjonowaniem gospodarstw. Równie ważnym czynnikiem rozwijania technologii bazujących na odnawialnych źródłach energii jest eliminacja negatywnych zmian stanu środowiska. Wskazuje się na konieczność stosowania technologii odnawialnych źródeł energii.

Do źródeł energii odnawialnej zalicza się:

- 1) energię wiatru,
- 2) energię słoneczną,
- 3) energię geotermalną, energię geotermalną wód kopalnianych
- 4) biomasę,
- 5) gaz wysypiskowy, gaz z oczyszczalni ścieków, inne rodzaje biogazu,
- 6) energię cieplną nagromadzoną w środowisku
- 7) konwencjonalną energię wodną,

Energia wiatru

Położenie gminy i wg mapy stref energetycznych wiatru w Polsce prof. H. Lorenc na podstawie danych pomiarowych z lat 1976-2005 w strefie mało korzystnej, średnia prędkość wiatru wynosi tu tylko 2,5 m/s.

Energia słoneczna:

Wykorzystanie energii słonecznej na terenie gminy powinno mieć miejsce w budownictwie, szczególnie w nowym poprzez odpowiednie usytuowanie i konstrukcję budynków, zastosowanie odpowiednich technologii i urządzeń umożliwiających wykorzystanie promieniowania słonecznego do ogrzewania ciepłej wody użytkowej oraz ogrzewania pomieszczeń. Biorąc pod uwagę możliwość wystąpienia okresów pochmurnych, kolektory słoneczne winne być dublowane innym sposobem ogrzewania. Na terenie gminy sukcesywnie montowane są kolektory słoneczne głównie na budynkach mieszkalnych.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

Energia cieplna nagromadzona w środowisku

Wskazuje się na możliwości wykorzystania roślin do produkcji energii, co nie zwiększa stężenia CO₂ i SO₂ w atmosferze, niska jest również emisja związków z grupy tlenków azotu. Wytwarzanie energii z roślin i innych odnawialnych źródeł energii nie wywiera niekorzystnego wpływu na środowisko naturalne i jest zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Konwencjonalna energia wodna

Mała energetyka wodna obejmuje pozyskanie energii z cieków wodnych. Istniejące w Gminie ciek wodne nie stanowią zasobów wodnych umożliwiających realizację obiektów małej energetyki wodnej.

Pompy ciepła

Pompy ciepła są szczególnie przyjazne dla środowiska, jako urządzenia elektryczne nie emitują żadnych zanieczyszczeń. Ze względu na konieczność eliminacji niskiej emisji zmniejszanie liczby pieców c.o. opalanych koksem i węglem w indywidualnych gospodarstwach domowych- wykorzystanie odnawialnych źródeł energii - wpłynęłoby korzystnie na stan czystości powietrza (zwłaszcza w okresie zimowym).

11. Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego zainwestowania terenu

11.1 Struktura użytkowania terenu

Gmina Szydłów położona jest na obszarze rolniczym o zróżnicowanych uwarunkowaniach rozwoju przestrzennego. Zgodnie z określoną w „Planie zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego” strukturą funkcjonalno–przestrzenną centralna i południowa część gminy została zakwalifikowana do obszaru restrukturyzacji rolnictwa o przewadze korzystnych warunków rozwoju tej funkcji, który wymaga jednak uzupełnienia funkcjami komplementarnymi. Natomiast północna jej część położona jest na obszarze o najniższych możliwościach aktywizacji gospodarczej, predysponowanym do rozwoju wielofunkcyjnego opartego generalnie o funkcje nierolnicze.

Dominującą obecnie funkcją gminy jest rolnictwo, które mimo korzystnych tendencji w niektórych dziedzinach produkcji nie stwarza jednak wystarczających podstaw aktywizacji. Powinno być zatem wsparte przedsiębiorczością pozarolniczą dostosowaną do lokalnych uwarunkowań. Czyste środowisko i dobrej jakości gleby w centralnej i południowej części gminy stwarzają podstawę do rozwoju rolnictwa ekologicznego a zwłaszcza produkcji sadowniczej oraz drobnego przetwórstwa rolno – spożywczego. Duże szanse rozwoju posiada turystyka (w szczególności agroturystyka) rozwijana w oparciu o walory przyrodniczo – krajobrazowe (lasy, rzeki i zbiornik wodny Chańcza), a także cenne zasoby dziedzictwa kulturowego, które winny być oznakowane i szerzej udostępnione.

Położenie gminy w Chmielnicko – Szydłowskim obszarze Chronionego Krajobrazu stwarza pewne ograniczenia inwestycyjne. Istotnym czynnikiem hamującym rozwój jest także położenie gminy na terenach niewodonośnych oraz niedobory infrastruktury technicznej, szczególnie w zakresie gospodarki wodno – ściekowej, zaopatrzenia w gaz sieciowy oraz infrastrukturę rynku rolnego.

Realizacji zamierzeń rozwojowych sprzyjać będzie możliwość pozyskania wsparcia finansowego ze środków strukturalnych UE. Wymaga to jednak ujęcia najpilniejszych zadań w opracowywanych obecnie planach zagospodarowania przestrzennego jak

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

również przygotowania konkurencyjnych projektów realizacyjnych, które uwzględniałyby nie tylko efekty finansowe ale i ekologiczne.

Strukturę użytkowania gruntów prezentuje poniższa tabela:

Tabela 9   **Struktura użytkowania terenu**

TERENY	POWIERZCHNIA [ha]	%	TERENY – SZCZEGÓŁOWY PODZIAŁ	POWIERZCHNIA [ha]
Użytki rolne	8415,87	78	Gruntu orne	5956
			Sady	1726
			Łąki trwałe	600
			Pastwiska trwałe	302
Tereny zainwestowane i nieużytki		6,7	Tereny mieszkaniowe	552,2
			Tereny przemysłowe	74,5
			Tereny kolejowe	4,3
			Tereny komunikacyjne	88
Lasy i grunty leśne		15,3	Lasy Grunty zadrzewione i zakrzewione	1651
Razem	10789,58	100		

W obszarze gminy Szydłów obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego wraz ze zmianami:

- Uchwała Nr XXIII/112/2008 Rady Gminy Szydłów z dnia 25 marca 2008 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłów, obejmującego obszary planistyczne wymienione w § 1 ust 5.
- Uchwała numer: XXIII/105/2012 z dnia: 30 marca 2012 r. W sprawie: w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości SZYDŁÓW na terenie gminy SZYDŁÓW
- Uchwała nr XXXII/145/2012 Rady Gminy Szydłów z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie zmiany fragmentu miejscowego zagospodarowania przestrzennego miejscowości Szydłów na terenie gminy Szydłów.

11.2 Struktura własności gruntów

Formy własności i użytkowania w gminie Szydłów (Źródło: Zasoby Gminy Szydłów, 2013r.)

Tabela 10   **Struktura własności gruntów na terenie gminy Szydłów**

GRUNTY SKARBU PAŃSTWA	GRUNTY KOMUNALNE	GRUNTY PRYWATNE
Lasy Państwowe, Koleje Państwowe, Drogi Krajowe, Wody, Agencja Nieruchomości Rolnych, Inne grunty Skarbu Państwa	Działki komunalne 215,9445 ha	Osoby Fizyczne, Osoby Prawne, Kościoły 8978 ha

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

GRUNTY SKARBU PAŃSTWA	GRUNTY KOMUNALNE	GRUNTY PRYWATNE
1610ha		
Wiczyści użytkownicy na gruntach Skarbu Państwa - Kopalnie, grunty w zarządzie kopalń, osoby fizyczne i prawne	Wiczyści użytkownicy gruntów komunalnych (osoby fizyczne i prawne)	---
3ha	4ha	

Dominującą formą własności w Gminie Szydłów jest własność prywatna. Niewielka ilość gruntów jest własnością gminy. Część gruntów i nieruchomości posiada nieuregulowany stan prawny.

Tereny komunalne są silnie rozdrobnione, co w znaczący sposób utrudnia możliwości realizacji inwestycji wielkopowierzchniowych.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 Ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym sposób wykonywania prawa własności nieruchomości kształtują wraz z innymi przepisami prawa (Ustawa z dnia 21.08.1997 r. o gospodarce nieruchomościami) ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Gmina ze względu na zakres realizowanych zadań dla zaspokojenia potrzeb społeczności lokalnej winna posiadać szczególne przywileje na lokalnym rynku nieruchomości, dotyczące:

- nabywania gruntów strategicznych z punktu widzenia rozwoju gminy i przed upowszechnieniem informacji o zamierzeniach planistycznych,
- nabywania nieruchomości po okazyjnych cenach, z wolnego rynku stosownie do potrzeb,
- korzystania z prawa pierwokupu w odniesieniu do nieruchomości położonych na terenach rozwojowych bądź atrakcyjnych finansowo,
- wprowadzenia nieruchomości do obrotu celem obniżenia cen,
- powiększenia zasobu nieruchomości stanowiącej własność samorządową gminy bez nakładów finansowych, drogą ciągłej komunalizacji.

12. Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy

12.1 Analizy ekonomiczne, środowiskowe, społeczne

Zapotrzebowanie na nową zabudowę formułuje się w oparciu o analizy ekonomiczne, środowiskowe, społeczne i demograficzne a także biorąc pod uwagę możliwości inwestycyjne gminy.

Strategia rozwoju gminy zakłada gminę Szydłów jako gminę przedsiębiorczych i aktywnych społecznie mieszkańców wykorzystujących zasoby dziedzictwa kulturowego i naturalnego do rozwoju turystyki oraz produkcji i przetwórstwa śliwki szydłowskiej.

Realizacja celu wiąże się między innymi z:

- podniesieniem standardów życia mieszkańców,
- stworzeniem podstaw przestrzennych do wzrostu demograficznego,
- stworzeniem warunków dla rozwoju osadnictwa,
- poprawy jakości infrastruktury technicznej na terenie całej gminy,

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

- podniesieniem atrakcyjności turystycznej gminy,
- podniesieniem atrakcyjności gminy w zakresie usług w tym usług sportowo-rekreacyjnych,
- zmniejszeniem bezrobocia i podniesieniem dochodów mieszkańców gminy,
- wzrostem aktywności gospodarczej, rolniczej i inwestycyjnej gminy,
- wzrostem dochodów samorządu.

Realizacja ww. celów będzie świadczyć o prawidłowym wdrażaniu zapisów strategii a realny wpływ na życie mieszkańców będzie wiązać się ze wzrostem subiektywnych wskaźników dla ww. celów.

Przyjmując, że strategia została przyjęta na lata 2016-2023 do ustalenia wskaźników związanych ze wzrostem atrakcyjności gminy przyjęto prognozowany wskaźnik liczby mieszkańców z 2010 r., który wyniósł 4615 mieszkańców.

Podniesienie standardów życia mieszkańców wiąże się z jakością zamieszkania. W gminie Szydłów średni wskaźnik powierzchni użytkowej mieszkania na jednego mieszkańca wynosi 26,8m². Wielkość wskaźnika daleko odbiega od europejskich standardów. Z analizy powierzchni mieszkalnej w Polsce oraz Europie uznaje się za właściwie przyjęcie średniej wielkości powierzchni użytkowej mieszkania na jedną osobę w wielkości 50m². W związku z powyższym prognozując rozwój obszarów przeznaczonych pod zabudowę należy wziąć pod uwagę taką wielkość wskaźnika. Przyjmując aktualną wielkość wskaźnika wzrost powierzchni użytkowej mieszkań powinna wzrosnąć o 102672,8m².

Prognoza demograficzna dla gminy Szydłów została przedstawiona w kolejnym punkcie. Jest ona jednym z elementów mających na celu określenie zapotrzebowania gminy na nową zabudowę. Prognoza nie jest korzystna dla gminy jednakże działania gminy powinny zapewnić aby ilość mieszkańców utrzymywała się na stałym poziomie. Należy jednakże przyjąć, że nie przewiduje się wzrostu powierzchni mieszkalnej dla większej liczby mieszkańców.

Gmina Szydłów jest atrakcyjna biorąc pod uwagę walory przyrodniczo-krajobrazowe oraz potencjał rozwoju turystycznego. Lokalizacja w ciągu głównych dróg sprzyja rozwojowi stałej tendencji budowy przez osoby zainteresowane spoza terenu gminy Szydłów domów letniskowych (rekreacyjnych) na okres wypoczynku. Zjawisko to nie ma żadnego wpływu na prognozę demograficzną ma jednakże wpływ na sytuację związaną z zagospodarowaniem terenu, sytuację ekonomiczną gminy. Na terenie gminy powstają dodatkowe zabudowania, nie związane z zabudowaniami faktycznych mieszkańców, które stanowią dochód dla gminy a także jej mieszkańców (podatki, usługi budowlane, dozоровanie itp.).

Niezwykle istotnym kierunkiem rozwoju aktywności gospodarczej na terenach wiejskich jest stworzenie możliwości dla rozwoju działalności gospodarczej w ramach własnych posesji. Ten kierunek lokalnej działalności może przyczynić się do zmniejszenia bezrobocia i podniesienia dochodów osobistych mieszkańców. Niezwykle ważnym jest tu stworzenie możliwości rozwoju głównie dla kobiet co w konsekwencji może wpłynąć nie tylko na poprawę sytuacji ekonomiczno-społecznej a także demograficznej gminy. Wspieranie tego kierunku rozwoju ma z jednej strony znaczenie demograficzne a z drugiej ekonomiczne. Dlatego istotnym jest aby wzmocnić potencjał obszarowy dla rozwoju drobnej działalności gospodarczej przy wykorzystaniu potencjału rozwoju terenów mieszkaniowo-usługowych. Należy więc założyć, że w ramach zabudowy mieszkaniowej jest potencjał związanych z zabudową mieszkaniowo-usługową co realnie przekłada się na konieczny wzrost

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

powierzchni mieszkaniowych. Biorąc pod uwagę wskaźnik bezrobocia i ilość mieszkańców w wieku produkcyjnym można przyjąć, że wzrost niezbędnej powierzchni powinien wynosić 0,3. Kolejnym obszarem do prowadzenia działalności jest agroturystyka. Zakłada się, że rezerwa terenowa do tworzenia nowych działalności agroturystycznych wystąpi w ramach terenów zabudowy mieszkaniowej (w tym zagrodowej), mieszkaniowo-usługowej. Podstawą do wyznaczenia powierzchni niezbędnych dla rozwoju agroturystyki jest przyjęcie średniej powierzchni niezbędnej dla atrakcyjnej usługi. Przyjęto więc poziom 200m² jako średnia wielkość gospodarstwa agroturystycznego oraz zapotrzebowanie ustalone jako 15% mieszkańców w wieku produkcyjnym co daje konieczność realizacji 180000m² dla potrzeb tego rodzaju działalności.

Analiza demograficzna a także zapisy strategii wskazały na konieczność rozwoju działalności usługowej w tym wykorzystujące naturalne produkty pochodzące z szerokich upraw sadowniczych. Zapotrzebowanie na lokalizację niewielkich zakładów przetwórczych czy też związanych z nimi zakładów usługowych może w znacznej mierze wpłynąć na realizację strategicznych celów. Ma to duże znaczenie na zwiększenie dochodów gminy w zakresie wpływów z podatków co będzie przekładało się na jej rozwój a także zmniejszenie wydatków na cele socjalne. W ramach tych funkcji będą mogły znaleźć zatrudnienie osoby obecnie pozostające bez pracy. W związku z tym właściwym wydaje się wyznaczenie potencjalnych terenów właściwych dla danej funkcji. Mając na względzie istniejące tereny produkcyjno-usługowe należy przyjąć ~30ha nowych terenów pod niezbędne w tym zakresie inwestycje co pozwoli na realizację około 120000m² powierzchni użytkowej (w tym magazynowej).

12.2 Prognozy demograficzne

Prognozę demograficzną dla gminy Szydłów oparto o dane statystyczne GUS. Zgodnie z prognozami w tym zakresie ilość mieszkańców sukcesywnie będzie się zmniejszać. Niepokojącym zjawiskiem jest niski udział mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców.

Zróżnicowanie powiatów poszczególnych województw pod względem wartości średniego wieku macierzyństwa będzie w końcu okresu prognozy mniejsze o 2/3 w porównaniu do roku bazowego.

Do obliczeń przyjęto parametry trwania życia z uwzględnieniem zróżnicowania ze względu na płeć oraz w przekroju miasto-wieś.

Strumienie napływu i odpływu (migracje wewnętrzne i zewnętrzne) dla powiatów w przekroju miasto-wieś uzyskano z rozszafowania wojewódzkich strumieni napływu i odpływu ludności na podstawie struktury zróżnicowania terytorialnego z lat 2010-2013.

Liczba ludności w gminie Szydłów na koniec 2016 r. wynosiła 4765 mieszkańców przy ilości mieszkańców powiatu staszowskiego 73036. Procentowy udział mieszkańców gminy Szydłów w ilości mieszkańców powiatu wyniósł więc 6,5%.

Struktura płci jest typowa dla wiejskiego obszaru i wynosi w gminie Szydłów: ilość kobiet 2385 (49,5%) i mężczyzn 2407 (50,5%). Sytuacja w powiecie jest odmienna i wynosi 36822 kobiet i 36214 mężczyzn. Proporcja ta jest więc zbliżona do sytuacji w miastach.

Udział migracji we wzroście populacji określa wskaźnik migracji, którego wartość na przestrzeni lat 2010-2016 w każdym roku była ujemna. W 2014 r. wskaźnik ten wyniósł -1 a w 2016 r. 0- -3 co wskazuje na niekorzystną tendencję odpływu ludności.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

Od 2010 roku rok rocznie odnotowuje się spadek liczby ludności. W 2009 r. odnotowano 4856 mieszkańców. Sytuacja ta jest analogiczna do sytuacji powiatu jak i całego województwa świętokrzyskiego gdzie jedynie w aglomeracji kieleckiej odnotowywane są nieznaczne lokalne wzrosty mieszkańców.

Zgodnie z prognozami demograficznymi spadek liczby ludności sukcesywnie ma się zmniejszać. Na zmiany liczby ludności wpływ mają uwarunkowania demograficzne w tym przyrost demograficzny oraz saldo migracji. W Szydłowie zarówno wskaźnik migracji jak i wskaźnik przyrostu demograficznego od kilku lat ma wartość ujemną co potwierdza aktualny stan.

Udział ludności według ekonomicznych grup wiekowych w latach 2009 - 2016 wskazuje na negatywną sytuację demograficzną. Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym spadła o 2,4%. Wzrosła natomiast o 1,4% osób w wieku produkcyjnym oraz o 1% w wieku poprodukcyjnym. Struktura ludności według płci i wieku przedstawia małą liczbę młodych ludzi. Jest to sytuacja niekorzystna w obrębie społecznym i gospodarczym gminy. Największą grupą mieszkańców tworzą osoby w wieku 50-54 oraz 25-29 lat.

Przyrost naturalny w gminie jest stale ujemny jednakże można zauważyć nieznaczną tendencję wzrostową w ostatnich 3 latach. w 2014 r. wskaźnik ten wyniósł -3,1 i był lepszy od wskaźnika w powiecie który wynosi -3,2.

Biorąc pod uwagę występujące w ostatnich latach wskaźniki przyjęto do szacowania prognozy demograficznej średnie wskaźniki występujące na terenie gminy Szydłów jako adekwatne do sytuacji tu występującej a odmiennej zarówno od wskaźników powiatu jak i sąsiednich gmin.

Przyjęto średnie wskaźniki:

urodzeń 41

zgonów 60

migracji wewnętrznych -1,65

migracji zagranicznych: -1,0

Przyjmując prognozę dla powiatu staszowskiego, która zakłada stały spadek mieszkańców należy przyjąć, że spadek ten będzie kształtowała się podobnie w gminie Szydłów przy zachowaniu występujących dotychczas proporcji mieszkańców gminy w stosunku do mieszkańców powiatu. W związku z powyższym należy przyjąć w kolejnych latach ilość mieszkańców:

2020 - 4615 mieszkańców

2030 - 4355 mieszkańców

2040 - 4030 mieszkańców.

Prognoza demograficzna nie jest korzystna zarówno dla powiatu staszowskiego jak i gminy Szydłów. Zakłada stały spadek liczby mieszkańców przy udziale ujemnego przyrostu naturalnego oraz migracji zewnętrznej. Należy jednakże wziąć pod uwagę, że w ostatnim czasie tendencja spadkowa nieco uspokoiła się w przyjęte prognozy mogą ulec modyfikacji. Uzależnione jest to od wielu czynników, w tym od poprawy jakości życia w gminie, dostępności komunikacyjnej oraz stopnia atrakcyjności gminy w porównaniu do gmin sąsiednich.

12.3 Analizy zdolności inwestycyjnej

Przyjmując jako element wyjściowy do ustalenia możliwości zdolności inwestycyjnej gminy Szydłów uchwałą nr XLIV/274/2017 Rady Gminy Szydłów z dnia 29 grudnia

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

2017 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Szydłów na 2018 r. należy stwierdzić, że na inwestycje przewidziano:

- 1) w zakresie infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej i wydatków majątkowych – 3980958,00 zł w tym: budowa kanalizacji sanitarnej i wodociągu w miejscowości Szydłów 3300000 zł,
- 2) w zakresie kultury i dziedzictwa narodowego – 1870000 zł,
- 3) w zakresie gospodarki komunalnej – 2750000 zł,
- 4) w zakresie wydatków na drogi – 310009,67 zł.

Przyjąć należy, że w ciągu najbliższych 10 lat Gmina będzie dysponowała porównywalnymi środkami przeznaczonymi na inwestycje infrastrukturalne, tym bardziej, że inne elementy wydatków (poza infrastrukturalnymi) nie zostały tutaj wymienione jednakże zostały przewidziane do zrealizowania w roku 2017.

Nowe tereny przeznaczone pod zabudowę zostały wyznaczone w oparciu o istniejącą sieć dróg wymagających jedynie uzupełnienia. Prace te powinny następować sukcesywnie, przy wydatkowaniu środków i powiększaniu terenów przeznaczonych pod zainwestowanie w planach miejscowych i przy uwzględnieniu wydatków wykazanych w prognozach skutków finansowych. W związku z tym koniecznym wydaje się, aby praca nad planami zagospodarowania przestrzennego była schynchronizowana z pracami inwestycyjnymi w obszarze wyznaczonych nowych terenów przeznaczonych do zainwestowania. Fakt wyznaczenia nowych terenów wzdłuż ciągów komunikacyjnych i tym samym infrastrukturalnych (niezbędne minimum) skutkować będzie zmniejszeniem kosztów na jej realizację.

W związku z powyższym, przyjmując zasadę sukcesywnego inwestowania w zakresie nowej infrastruktury technicznej koniecznym jest rezerwowanie środków finansowych w kolejnych budżetach Gminy.

12.4 Bilans terenów

Dla potrzeb możliwości lokalizacji nowej zabudowy na terenie gminy Szydłów szacuje się chłonność terenów zlokalizowanych na terenie gminy w tym obszarów o wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz chłonność obszarów przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod lokalizację nowej zabudowy w podziale na funkcje zabudowy. Obowiązujące miejscowe plany na terenie gminy Szydłów wyznaczają tereny głównie w obszarze zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej w granicach poszczególnych jednostek osadniczych. Należy więc przyjąć, że tereny te nie są rezerwą nowych terenów a jedynie uzupełnieniem ugruntowanej struktury. Należy jednakże stwierdzić, że w jej obszarze występują możliwe do uzupełnienia luki.

lp	Funkcje terenów	Tereny zainwestowane i przeznaczone pod zainwestowanie [ha] – zgodnie ze stanem istniejącym i miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego	Przyrosty terenów – nowe tereny pod zainwestowanie [ha] wraz z procentowym wzrostem
1	Tereny aktywności gospodarczej	74,5	40 – 54%
2	Tereny zabudowy mieszkaniowej (w tym zagrodowej) mieszkaniowo-usługowej	552,2	424 – 76%
3	Tereny rekreacyjne i zabudowy letniskowej	20	36 – 180%

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

Należy więc przyjąć, że przyrost terenów przeznaczanych pod kolejne funkcje nie może przekraczać 30% wyznaczonych w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenów przeznaczonych pod zainwestowanie. Zgodnie z wykazanymi potrzebami gminy istotne jest aby wyznaczone nowe tereny przeznaczone pod zabudowę uzupełniały funkcjonujące jednostki funkcjonalno-przestrzenne gdzie koszty budowy infrastruktury technicznej mogą być ograniczone do niezbędnego minimum.

W ustaleniach studium można więc przewidzieć lokalizację nowej zabudowy na poziomie nie przekraczającym ustawowo przyjętą wielkość. Biorąc pod uwagę istniejący stan zagospodarowania, nie wykorzystujący w pełni zwartych struktur funkcjonalno-przestrzennych należy brać pod uwagę, że to zjawisko będzie się stale utrzymywało. Rzeczywisty stopień wykorzystania terenów przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego może nie osiągnąć maksymalnej wartości. Z pewnością wpływ ma na to zjawisko wiejski charakter obszaru gminy ale należy zwrócić uwagę na fakt, że zjawisko to może się powtarzać. Dane zawarte w tabeli wykazują, że przyrost terenów pod zainwestowanie przekracza 30% terenów zainwestowanych lub przeznaczonych do zainwestowania w obowiązujących dokumentach strategicznych jakimi są studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego jednakże większy przyrost związany jest z koniecznością dostosowania do przyjętych wskaźników w zakresie wymaganej powierzchni na jednego mieszkańca w krajach Unii Europejskiej. Tereny związane z aktywnością gospodarczą wynikają z konieczności wyznaczenia nowych terenów z uwagi na brak tego rodzaju terenów w obszarze Gminy przy jednoczesnej potrzebie ich zapewnienia.

KIERUNKI ROZWOJU

13. Cele rozwoju gminy Szydłów

GMINA SZYDŁÓW - PRZEDSIĘBIORCZY I AKTYWNI SPOŁECZNIE MIESZKAŃCY WYKORZYSTUJĄ ZASOBY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I NATURALNEGO DO ROZWOJU TURYSTYKI ORAZ PRODUKCJI I PRZETWÓRSTWA ŚLIWKI SZYDŁOWSKIEJ

Te wyznaczone kierunki działania można osiągnąć poprzez zrównoważony rozwój i wskazanie odpowiednich celów społecznych, przestrzennych, przyrodniczo-kulturowych i gospodarczych.

Cele rozwoju gminy realizowane za pomocą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania

Wizja rozwoju gminy Szydłów przekłada się na dwa strategiczne cele:

Cel strategiczny nr 1 - Szydłów - markowym produktem turystycznym,

Cel strategiczny nr 2 - Szydłów - kapitał ludzki podstawą rozwoju gospodarczego gminy.

W ramach celu strategicznego nr 1 wyznaczono dwa cele operacyjne i przyporządkowano im różnego rodzaju działania. Analogicznie dla celu strategicznego nr 2 wyznaczono dwa cele operacyjne wraz z zadaniami.

Cel strategiczny nr 1 - Szydłów - markowym produktem turystycznym,

Cel operacyjny nr 1.1 - Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego poprzez działania:

1. rozwój lokalnego produktu "śliwka szydłowska",
2. racjonalne i efektywne wykorzystanie zasobów przyrody,
3. wykorzystanie potencjału zabytków w Szydłowie.

Cel operacyjny nr 1.2 - Stworzenie atrakcyjnej przestrzeni dla mieszkańców i turystów poprzez działania:

1. kształtowanie estetycznej i funkcjonalnej przestrzeni publicznej,
2. podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych,
3. rewitalizacja obszarów zdegradowanych.

Cel strategiczny nr 2 - Szydłów - kapitał ludzki podstawą rozwoju gospodarczego gminy

Cel operacyjny nr 2.1 - Rozwój nowoczesnej produkcji rolniczej i przetwórstwa rolno-spożywczego poprzez działania:

1. modernizacja gospodarstw rolnych i przetwórstwa rolno-spożywczego,
2. wspieranie grup i organizacji producentów.

Cel operacyjny nr 2.2 - Wzrost przedsiębiorczości i aktywności społecznej mieszkańców poprzez działania:

1. wspieranie rozwoju przedsiębiorczości mieszkańców,
2. budowanie partnerstw międzysektorowych i wspieranie inicjatyw oddolnych,
3. włączanie społeczne osób wykluczonych oraz zagrożonych ubóstwem.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

14. Kierunki ochrony środowiska przyrodniczego realizujący cel przyrodniczo-kulturowy

Rozwój zagospodarowania przestrzennego gminy w różnych aspektach należy podporządkować ochronie i zachowaniu wartości środowiska przyrodniczego wskazanych powyżej w tzw. celach. Działania ochronne w stosunku do tych obszarów są priorytetowe w stosunku do wszelkich innych działań.

Realizacja zasad ochrony przyjęta wg studium polega z jednej strony na dopuszczeniu działań /w tym inwestycyjnych – np. dopuszczenie realizacji kanalizacji/ w terenach i poszczególnych komponentach środowiska, gdzie konieczna jest poprawa jego stanu, z drugiej strony na ograniczaniu działań inwestycyjnych /zakaz zabudowy/, które stanowiłyby zagrożenie dla walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy.

Dla realizacji tej drugiej zasady studium kształtuje w gminie powiązania układu terenów o znaczeniu przyrodniczym – środowiskotwórczym.

Wszystkie aspekty prawnej ochrony zasobów przyrodniczych na obszarze gminy muszą być zawarte w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i tym samym uwzględnione przy zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów.

Określa się następujące zasady ochrony środowiska przyrodniczego:

- 1) ochronę przyrodniczych wartości środowiska, w szczególności kompleksów leśnych ze wskazaniem na potrzebę zwiększania ich powierzchni oraz kompleksów łąkowo-pastwiskowych, obejmującą:
  - a) poprawę stanu sanitarnego oraz funkcjonowania przyrody, w drodze wzmożonej ochrony węzłów i ciągów ekologicznych zapewniających ciągłość systemu przyrodniczego, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony tych ekosystemów, które mają wpływ na funkcjonowanie przyrody i odtwarzanie jej zasobów,
  - b) likwidację bądź osłabianie barier ekologicznych,
  - c) zahamowanie procesów niszczących,
  - d) odnowę i wzbogacenie przyrody na obszarach zdegradowanych, ze szczególnym uwzględnieniem działań w kierunku zwiększania lesistości terenu oraz biologicznej obudowy cieków,
  - e) ochronę pomników przyrody,
- 2) utrzymanie dotychczas zachowanych walorów przyrodniczo krajobrazowych, w drodze:
  - a) ochrony istniejących lasów i zadrzewień oraz dolesień, zadrzewień i zakrzewień wskazanych terenów,
  - b) zachowania panoram, punktów i wglądów widokowych,
  - c) zachowania obiektów będących głównymi, wartościowymi elementami struktury danego zespołu,
  - d) korygowania wystroju lub detalu obiektów dysharmonijnych w krajobrazie lub osłanianie ich zielenią,
  - e) wprowadzania nowych elementów kompozycyjnych wiążących w całość strukturę architektoniczno krajobrazową poszczególnych zespołów zabudowy (nowe obiekty, mała architektura, zieleń),
  - f) udostępnienie atrakcyjnych terenów gminy dla turystyki, w drodze utworzenia systemu tras pieszych, rowerowych i konnych.

OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

Teren Gminy Szydłów znajduje się w granicach Chmielnicko-Szydłowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Uchwała nr XXXV/620/13 Sejmiku Województwa

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

Świętokrzyskiego dotycząca wyznaczenia Chmielnicko-Szydłowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu) W granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu wprowadza się następujące zasady ochrony:

- 1) Ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów obejmują:
  - a) zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych naturalnych i sztucznych, utrzymanie meandrów na wybranych odcinkach cieków,
  - b) zachowanie śródpolnych i śródleśnych torfowisk, terenów podmokłych, oczek wodnych, polan, wrzosowisk, muraw, niedopuszczenie do ich uproduktywienia lub też sukcesji,
  - c) utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych,
  - d) zachowanie i ewentualne odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych,
  - e) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów,
  - f) szczególna ochrona ekosystemów i krajobrazów wyjątkowo cennych, poprzez uznawanie ich za rezerваты przyrody, zespołu przyrodniczo-krajobrazowe i użytki ekologiczne,
  - g) zachowanie wyróżniających się tworów przyrody nieożywionej

- 2) Na terenie obszaru zakazuje się:
  - a) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką leśną, rybacką i łowiecką,
  - b) ikwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub napraw urządzeń wodnych,
  - c) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka,
  - d) Likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych,

zakazy nie dotyczą:

  - e) terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu,
  - f) terenów objętych ustaleniami projektów planów zagospodarowania przestrzennego lub projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu,
  - g) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu,
  - h) ustaleń warunków zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (w tym zabudowy zagrodowej) oraz obiektów i urządzeń budowlanych

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

niezbędnych do jej użytkowania, pod warunkiem zapewnienia minimum 30% powierzchni biologicznie czynnej na danym terenie.

POMNIKI PRZYRODY

W celu ochrony pomników przyrody zabrania się niszczenia i uszkodzenia oraz wykonywania prac zmierzających do jego degradacji. Ochronie podlegają następujące pomniki przyrody:

- 1) nr rej. RDOŚ Kielce 010 – drzewo, cis pospolity (*Taxus baccata* [L.](#)), o obwodzie pnia ok. 115 cm, wysokości ok. 8 m i wieku ok. 300-400 lat; rośnie w miejscowości Grabki Duże na terenie dworskiego parku; ustanowiony został Orzeczeniem Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej Nr 11 z dn. 02.12.1952 r.;
- 2) nr rej. RDOŚ Kielce 316 – drzewo, dąb szypułkowy (*Quercus robur* [L.](#)), o obwodzie pnia ok. 200 cm, rośnie na terenie parku podworskiego w Katuszowie; ustanowiony został rozporządzeniem Wojewody Kieleckiego Nr 13/93 z dn. 30.12.1993 r.;
- 3) nr rej. RDOŚ Kielce 232 – odsłonięcie geologiczne, wyrobisko o charakterze stokowym o wymiarach dł. 100 m/ szer. 20 m./ wys. 10-12 m.; znajduje się w Szydłowie od południowej strony kościoła pw. Wszystkich Świętych; pomnik ustanowiony został Zarządzeniem Wojewody Kieleckiego Nr 23/87 z dn. 02.10.1987 r.;
- 4) nr rej. RDOŚ Kielce 233 - odsłonięcie geologiczne o dł. 30m/ wys.3-4m, jest to skarpa przydrożna, znajdująca się po zachodniej stronie drogi relacji Katuszów-Kurozwęki, o wymiarach dł. 30 m/ wys. 3-4 m; pomnik ustanowiony został Zarządzeniem Wojewody Kieleckiego Nr 23/87 z dn. 02.10.1987 r.

GŁÓWNY ZBIORNIK WÓD PODZIEMNYCH – OCHRONA WÓD PODZIEMNYCH

Na terenie gminy istnieje udokumentowany zbiornik wód podziemnych jednakże zgodnie z informatorem PSH - główne zbiorniki wód podziemnych w Polsce opracowanego przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy z dnia 31.03.2017 r. Główny Zbiornik Wód Podziemnych GZWP 423 Subzbiornik Staszów który został udokumentowany w latach 2009-2016 nie spełnia kryteriów głównych zbiorników wód podziemnych i został przekwalifikowany na lokalny zbiornik wód podziemnych nie pozwalający na budowę dużych ujęć mogących stanowić zaopatrzenie dla większych miejscowości, aglomeracji lub zakładów przemysłowych wymagających dużych ilości czystej wody. Dla potrzeb informacyjnych zbiornik zaznaczono na załącznikach graficznych.

OCHRONA WÓD POWIERZCHNIOWYCH

W celu ochrony wód powierzchniowych w Studium przyjmuje się następujące wymagania obowiązujące na całym obszarze gminy:

- 1) osiągnięcie optymalnej retencyjności obszaru gminy poprzez ochronę terenów podmokłych, źródłiskowych, naturalnych źródeł, cieków, zbiorników wodnych, torfowisk,
- 2) ochrona wyznaczonych stref przed zabudową (budynkami) o szerokości min. 15m licząc od górnej krawędzi skarpy brzegowej,
- 3) poprawa jakości zasobów wodnych:
  - a) likwidacja potencjalnych źródeł zanieczyszczeń,
  - b) budowa sprawnie działającego systemu kanalizacji z obowiązkiem podłączenia wszystkich budynków objętych systemem,
  - c) wzmożona kontrola jakości wód odprowadzanych do odbiorników (do gruntu lub wód powierzchniowych) z przydomowych oczyszczalni

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

ścieków zlokalizowanych na terenach nie objętych systemem kanalizacji sanitarnej,

- d) wzmożona kontrola szczelności szamb przydomowych oraz realizacji umów dotyczących odbioru i wywozu ścieków.
- e) ochrona koryt potoków wraz z zielenią porastającą brzegi:
- f) zakaz zabudowy, grodzenia i innej działalności mogącej spowodować degradację szaty roślinnej porastającej skarpy koryt potoków. Regulacje techniczne cieków winny być ograniczone do niezbędnego minimum, pod warunkiem zachowania naturalnego charakteru koryt oraz więzi
- g) hydrologicznej koryt z otoczeniem, a także utrzymania obudowy biologicznej potoków. Przy ewentualnym przekraczaniu cieków wodnych drogowymi obiektami inżynierskimi należy przewidzieć realizację przepustów o poziomym dnie umożliwiającym przemieszczanie się drobnej fauny.

OCHRONA GLEB, BUDOWY GEOLOGICZNEJ, KOPALIN I RZEŻBY TERENU

Dotychczasowe użytkowanie analizowanego obszaru gminy jest w zasadzie zgodne z uwarunkowaniami przyrodniczymi. Rozwój gospodarczy opierał się głównie na wykorzystaniu zasobów lokalnych. Rolniczy charakter gminy sprzyjał kształtowaniu się najbardziej odpowiedniego dla zachowania walorów środowiska przyrodniczego kierunku zagospodarowania powierzchni. Należy dążyć, poprzez odpowiednie ustalenia w planach miejscowych, do utrzymania rolniczego charakteru gminy wprowadzając gospodarstwa wielkoobszarowe na terenach o korzystnych warunkach glebowych i tym samym na cele nierolnicze kwalifikować grunty o niskiej klasie bonitacyjnej gleb.

Na terenie gminy Szydłów występują udokumentowane złoża surowców naturalnych: piasków i piaskowców, siarki, gliny z iłami oraz wapienia. Na terenie gminy Szydłów aktualnie nie występują obszary i tereny górnicze z wyjątkiem OG i TG dla złoża „Księża Niwa” (KD 14856) w miejscowości Potok - zasoby geologiczne zatwierdzone decyzją Starosty Powiatowego (powiat Staszów) nr OŚ.II-7510/29/10 wg stanu na 2010-11-15; OG i TG ustanowiony decyzją Starosty Powiatowego (powiat Staszów) nr OŚ.6522.8.2013.II z dnia 24.02.2016 r. - użytkownikiem złoża z ROG jest osoba prywatna. Na terenie Gminy Szydłów wstępnie zidentyfikowano rejon zagrożony powstaniem osuwisk. Wskazano je w obrębie zboczy dolin rzecznych w północnej części Grabek Dużych, między Grabkami Dużymi a wsią Niwa, po północno-wschodniej stronie drogi między Osówką i Szydłowem, w dolinie Ciekącej w Szydłowie, w Jabłonicy, na zboczach doliny Czarnej i jej dopływów w rejonie Katuszowa. Rejon występowania potencjalnych osuwisk zidentyfikowano także w obrębie południowego stoku garbu znajdującego się między Rudkami i Brzezunami. W Szydłowie zidentyfikowano także 3 osuwiska położone w obrębie prawego zbocza doliny Ciekącej. Rejon , występowania suchych dolin, krasu i osuwisk wyłączono z zakresu terenów rozwoju funkcji nierolniczych i nieleśnych.

OCHRONA LASÓW

Z uwagi na ochronę wartościowych gatunków flory występujące obszary lasów oraz tereny wzdłuż obrzeża lasu należy wykluczyć z zainwestowania. Gospodarkę leśną należy tu prowadzić w sposób zapewniający ciągłe spełnianie przez nie celów, do których zostały przeznaczone poprzez:

- 1) dbałości o stan zdrowotny i sanitarny lasów,
- 2) preferowania naturalnego odnowienia lasów,
- 3) kształtowanie struktury gatunkowej i przestrzennej lasu zgodnie z warunkami siedliskowymi, w kierunku powiększania różnorodności biologicznej

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

i zwiększania odporności lasu na czynniki destrukcyjne, powiększanie zasobów leśnych poprzez zalesianie gruntów rolnych o niskiej przydatności, z zachowaniem polan śródleśnych i terenów przyleśnych o wysokich walorach przyrodniczych.

WALORY KRAJOBRAZOWE

Analizowany obszar gminy zawiera znaczne wartości krajobrazowe na całym swoim obszarze, które nie zostały poważnie zmienione i które powinny być zachowane. Zdecydowanie większą część obszaru stanowi stosunkowo mało zmieniony, harmonijny krajobraz rolniczy. Zachowaniu tych walorów sprzyja wiejski charakter osadnictwa w gminie. Stąd należy zwrócić uwagę na kontynuowanie tego kierunku rozwoju osadnictwa i ograniczenie tworzenia zwartych kompleksów osadniczych. Powinny zostać zachowane dotychczasowe układy urbanistyczne jednostek wiejskich. Zauważono utrzymującą się tendencję do utrzymywania przydomowych sadów i ogrodów oraz rozwój tego typu działalności rolnej na terenie całej gminy. Należy także każdorazowo dokładnie rozważać lokalizację stacji bazowych telefonii komórkowej oraz innych wysokich obiektów poza obszarami specjalnie do tego przeznaczonymi. Niezależnie od tego należy zachować atrakcyjne ciągi i punkty widokowe poprzez ograniczenie w ich obrębie realizacji zabudowy i zalesień. Zaleca się stosować działania mające na celu utrzymanie wartości krajobrazowych i wizualnych gminy:

- 1) zabudowa w lukach budowlanych,
- 2) blokowanie zabudowy – projektowanie skupionej zabudowy mieszkaniowej,
- 3) na terenach wykazujących tendencję do rozpraszania zabudowy (przysiółki, kolonie) utrzymywać zabudowę liniową, poprzez uzupełnianie luk budowlanych lub skupiać zabudowę doprowadzając do powstawania zwartych obszarów zainwestowania,
- 4) w istniejących układach zabudowy pasmowej wprowadzać drugą linię zabudowy,
- 5) ograniczyć możliwość realizacji zabudowy siedliskowej o słabym kontekście rolniczym,
- 6) ograniczać zabudowę na terenach o dużych walorach widokowych,
- 7) ograniczać możliwość powstawania zabudowy na terenach niezainwestowanych odległych od obszarów zainwestowania budowlanego z wyjątkiem realizacji zabudowy o charakterze siedliskowym (zagrodowym),

OCHRONA POWIETRZA, OCHRONA PRZED HAŁASEM I ODPADAMI

W celu ochrony powietrza, ochrony przed hałasem i odpadami w Studium przyjmuje się następujące wymagania obowiązujące na całym obszarze gminy:

- 1) ograniczenie lokalizacji w gminie obiektów i urządzeń powodujących przekroczenie dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza oraz natężenia hałasu;
- 2) realizacja nowej zabudowy przeznaczonych na stały pobyt ludzi wzdłuż dróg wojewódzkich i powiatowych w odległościach min. 20m od krawędzi jezdni przy uwzględnieniu, wyznaczonych na etapie projektowanych dróg lub w trakcie ich eksploatacji, linii zasięgu oddziaływania hałasu. Odległości te należy przyjąć w przyszłych planach miejscowych jako nieprzekraczalne linie zabudowy,
- 3) dalszą rozbudowę sieci gazowych i elektroenergetycznych z preferowaniem gazu ziemnego i energii elektrycznej dla celów grzewczych,

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

- 4) likwidację „dzikich” wysypisk, usuwanie odpadów z poszczególnych nieruchomości i prowadzenie gospodarki odpadami zgodnie z przyjętymi zasadami w aktualnych dokumentach w tym zakresie.

WYTYCZNE DO PLANÓW MIEJSCOWYCH

W celu ochrony środowiska i jego zasobów ustala się:

- 1) ochronę otwartych przestrzeni przed zabudową,
- 2) wprowadzenie ustaleń chroniących wody podziemne przed zanieczyszczeniem,
- 3) nową zabudowę wzdłuż dróg lokalizować w sposób ograniczający oddziaływanie hałasu,
- 4) ograniczanie terenów przeznaczonych pod zabudowę na terenach osuwisk.

15. Kierunki ochrony dziedzictwa kulturowego realizujący cel przyrodniczo - kulturowy

W celu zachowania, należytego utrzymania oraz społecznego wykorzystania, udostępnienia dla celów naukowych, dydaktycznych i wychowawczych, przyjmuje się następujące zasady ochrony środowiska kulturowego i krajobrazu:

- 1) ochronę kulturowych wartości środowiska gminy Szydłów poprzez zabezpieczenie przed zniszczeniem, uszkodzeniem i dewastacją zabytkowych obiektów i zespołów oraz ich konserwacją i restauracją, przy jednoczesnym dążeniu do pełnej integracji historycznych i współczesnych struktur architektonicznych i urbanistycznych,
- 2) preferowanie ochrony in situ, tj. w miejscu powstania zabytku; dopuszczanie przenoszenia zabytku wyłącznie w przypadku nieuniknionego jego zniszczenia,
- 3) zachowanie obiektów o wartościach kulturowych poprzez ich rewaloryzację (konserwację lub restaurację) oraz dostosowanie w drodze adaptacji i modernizacji do współczesnych potrzeb i standardów,
- 4) ochronę obszarów o wartościach kulturowych, wyznaczonych stosownie do zróżnicowania stopnia ich nasycenia substancją historyczną i stopnia przekształcenia,
- 5) ochronę ekspozycji szczególnie wartościowych obiektów i widoków,
- 6) ochronę stanowisk archeologicznych.

Stanowiska archeologiczne nie objęte strefą „W” ochrony konserwatorskiej winny mieć zachowaną strefę ochronną o promieniu 350 m wokół znanego i oznaczonego na mapie miejsca znalezisk powierzchniowych. W strefach tych w przypadku prac ziemnych należy prowadzić obserwację połączoną z nadzorem archeologicznym.

W przypadku zabytków wpisanych do rejestru obowiązuje ochrona czynna wg ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Z 2014 r., poz. 1446 ze zm.) – wg kompetencji Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Kielcach.

Wprowadza się zasadę ochrony krajobrazu, w szczególności - otwarć widokowych, oznaczonych na rysunku Studium, położonych poza strefą o której mowa w ust. 3 pkt 2:

1. na Kamionce, z widokiem na zabytkowy zespół Szydłowa i okoliczny krajobraz,

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

2. z drogi powiatowej za Brzezunami w kierunku Potoku, z widokiem na okoliczny krajobraz i Góry Świętokrzyskie),
3. z drogi powiatowej do Kotuszowa, z widokiem na zespół Szydłowa i Góry Świętokrzyskie,
4. z drogi wojewódzkiej za Osówką, z widokiem na zespół Szydłowa i Kamionkę,
5. z Gacek (dwa miejsca), z widokiem w kierunku Szydłowa,
6. z drogi od tzw. kazimierzowskiego mostu, z widokiem na zespół Szydłowa,
7. ze ścieżki na Kamionkę, z widokiem na zespół Szydłowa.

STREFA OCHRONY EKSPOZYCJI ZABYTKOWEGO ZESPOŁU SZYDŁOWA

Zachowanie bądź przy wracanie widoku na ww. zespół, w drodze odpowiedniego kształtowania ich przedpola, tła i kulis (m.in. wprowadzenie zakazu prowadzenia napowietrznych linii elektroenergetycznych i telekomunikacyjnych, ograniczanie gabarytów zabudowy itp.), ze szczególnym uwzględnieniem następujących miejsc widokowych, oznaczonych na rysunku Studium:

- 1) z drogi wojewódzkiej od strony Chmielnika,
- 2) z ulicy Kazimierza Wielkiego,
- 3) z terenu nad doliną rzeki Szydłówki,
- 4) z okolic przystanku PKS,
- 5) z rejonu drogi Szydłów-Brzeziny (widok również na dolinę rzeki Szydłówki).

ZASADY OCHRONY ARCHEOLOGICZNEJ

Wyznacza się strefę specjalną - ochrony archeologicznej wokół zespołu kościoła pw. św. Wszystkich Świętych w Szydłowie,

Wyznacza się zasady ochrony stanowisk archeologicznych:

- 1) stanowiska archeologiczne powinny być zabezpieczone przed zniszczeniem, uszkodzeniami dewastacją,
- 2) w przypadku stanowisk archeologicznych położonych na terenach niezabudowanych, w obrębie kompleksów rolnych - pozostawienie tych terenów w dotychczasowym użytkowaniu,
- 3) w przypadku stanowisk archeologicznych położonych w obrębie terenów zabudowanych - prowadzenie ewentualnych prac ziemnych w porozumieniu z właściwym organem ds. ochrony archeologicznej,
- 4) w przypadku znalezienia przedmiotu posiadającego cechy zabytku w trakcie prowadzenia prac ziemnych i budowlanych należy powiadomić właściwy organ ds. ochrony archeologicznej.

Gmina może pochwalić się bogatą spuścizną kulturową. Jest to pod tym względem niezwykle ciekawy teren, niestety w dużym stopniu zaniedbany, a nawet zdewastowany.

Taka mnogość zabytkowych obiektów architektonicznych wraz ze związaną z nimi historią czynią tę okolicę niezwykle atrakcyjną turystycznie. Stanowi też inspirację do działań promocyjnych Gminy. Jeśli dodać do tego wartości przyrodnicze z wyjątkową rzeźbą terenu, dającą możliwość wytyczenia bardzo urozmaiconych tras rowerowych, to okaże się że gmina ma wyjątkowe predyspozycje do rozwoju funkcji rekreacyjno – turystycznej.

Na terenie gminy zlokalizowano 47 stanowisk archeologicznych.

Nr	Nr	Nr stanowiska	Miejscowość	Nr stanowiska w
----	----	---------------	-------------	-----------------

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

na rys	obszaru AZP	na obszarze		miejsowości
1.	91-66	1	Brzeziny	1
2.	91-66	2	Brzeziny	2
3.	92-66	23	Gacki	5
4.	92-66	24	Gacki	6
5.	92-66	25	Gacki	7
6.	92-66	26	Gacki	8
7.	92-67	4	Gacki	1
8.	92-67	5	Gacki	2
9.	91-66	17	Gacki	1
10.	91-66	18	Gacki	2
11.	91-66	3	Gacki	19
12.	91-66	4	Gacki	20
13.	91-66	19	Grabki Duże	4
14.	91-66	26	Grabki Duże	1
15.	91-66	27	Grabki Duże	2
16.	91-66	28	Grabki Duże	3
17.	91-66	3	Osówka	1
18.	91-66	4	Osówka	2
19.	91-66	5	Osówka	3
20.	91-66	6	Osówka	4
21.	92-66	10	Solec Stary – Solec Piaski	1
22.	92-66	11	Solec Stary – Solec Nowy	2
23.	92-66	12	Solec Stary – Solec Nowy	3
24.	92-66	13	Solec Stary – Solec Nowy	4
25.	92-66	14	Solec Stary – Solec Nowy	5
26.	92-66	15	Solec Stary	6
27.	92-66	16	Solec Stary – Solec Nowy	7
28.	92-66	17	Solec Stary – Solec Nowy	8
29.	92-66	18	Solec Stary – Solec Nowy	9
30.	91-66	7	Szydłów	13
31.	91-66	8	Szydłów	2
32.	91-66	9	Szydłów	3
33.	91-66	10	Szydłów	4
34.	91-66	11	Szydłów	5
35.	91-66	12	Szydłów	6
36.	91-66	13	Szydłów	7
37.	91-66	14	Szydłów	8
38.	91-66	15	Szydłów	9
39.	91-66	16	Szydłów	10
40.	91-66	21	Wola Żyzna	2
41.	92-66	21	Wola Żyzna – Wola Poduchowna	1
42.	92-66	22	Wola Żyzna – Wola Poduchowna	3
43.	92-66	20	Wolica	5
44.	91-66	22	Wolica	1
45.	91-66	23	Wolica	2
46.	91-66	24	Wolica	3
47.	91-66	25	Wolica	4

KIERUNKI POLITYKI GMINY MAJĄCE NA CELU OCHRONĘ WARTOŚCI KULTUROWYCH I KRAJOBRAZOWYCH

Ustala się następujące ogólne kierunki polityki gminy, mające na celu ochronę wartości kulturowych i krajobrazowych gminy, a także zagwarantowania tożsamości jej sołectwom:

- 1) otoczyć ochroną historyczny układ dróg i alei, zapewnić właściwą pielęgnację oraz uzupełnienie zadrzewień,
- 2) prowadzić politykę lokalizacyjną podporządkowaną celom ochrony środowiska kulturowego i przyrodniczego,

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

- 3) zachować obiekty zabytkowe na terenie gminy (wszelkie działania związane z ich rozbudową, przebudową i adaptacją uzgadniać należy z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków),
- 4) wszelkie działania związane z realizacją inwestycji w obrębie wyodrębnionej strefy ochrony konserwatorskiej, należy podporządkować szczegółowym wymogom i postulatom zawartym w jej opisie,
- 5) wszelkim pracom ziemnym prowadzonym w obrębie stanowisk archeologicznych na terenie Gminy należy zapewnić nadzór archeologiczny,
- 6) podjąć działania mające na celu rozbudzenie świadomości społecznej o wartościach historyczno - kulturowych, a także pobudzenie przedsiębiorczości lokalnej zmierzającej do ochrony i odnowy przestrzeni historycznej i jej elementów zabytkowych oraz do kontynuacji form historycznej architektury lokalnej,
- 7) dążyć do scalenia pod względem kompozycyjnym i funkcjonalnym poszczególnych fragmentów Gminy,
- 8) zakazać wprowadzania wysokiej zabudowy blokowej na tereny dawnych układów osadniczych i w bezpośrednie ich sąsiedztwo. Zabudowa nowa powinna być niska, dostosowana do krajobrazu naturalnego i kulturowego. Wspierać rozwój zabudowy mieszkaniowej poprzez dogęszczanie zabudowy istniejącej, z wykorzystaniem luk budowlanych,
- 9) podjąć działania reurbanizacyjne w rejonach istniejących osiedli mieszkaniowych (tereny w kierunku ich humanizacji i przekształceń, ze szczególnym uwzględnieniem miejsc styku tych osiedli z historycznymi zespołami przestrzennymi,
- 10) zachować i konserwować kapliczki, krzyże i figury przydrożne, będące świadectwem starych układów osadniczych i komunikacyjnych, obecnie zagrożonych ekspansją zabudowy na nowe tereny, poszerzaniem i rozbudową starych dróg. Należy również chronić integralnie z nimi związane otoczenie (grupy drzew, wzniesienia, pojedyncze stare drzewa),
- 11) przestrzegać zasad ładu przestrzennego w szerokim znaczeniu tego słowa, a w codziennej praktyce administracyjno - decyzyjnej poprzez zwracanie szczególnej uwagi na Art. 4. Ustawy - Prawo Budowlane oraz na ustalenia zapisów dotyczących gabarytów dla nowo wznoszonych i przebudowywanych obiektów kubaturowych, zawartych w ustaleniach aktualnych i nowo opracowywanych planów miejscowych dla odpowiednich obszarów lub stref funkcjonalnych tych planów,
- 12) uporządkować najbliższe otoczenie obiektów zabytkowych; uporządkować drogi, zlikwidować dzikie wysypiska śmieci, zabezpieczyć przed dalszą dewastacją obiekty i parki historyczne.

WYZNACZENIE STREF OCHRONY KONSERWATORSKIEJ

Wszelkie działania inwestycyjne prowadzone w obrębie stref ochrony konserwatorskiej oraz wszelkie planowane prace przy zieleni zabytkowej znajdującej się w obrębie obiektów wpisanych do rejestru zabytków wymagają działań zgodnych z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.

Ustala się następujące zasady zagospodarowania stref:

- 1) w strefie ochrony konserwatorskiej zabytkowego zespołu Szydłowa, w zagospodarowaniu strefy nadanie bezwzględnej priorytetu wymaganiom konserwatorskim, zachowanie historycznego układu przestrzennego i jego elementów o wartościach kulturowych, zwłaszcza zabytkowych, utrzymanie istniejącej zabudowy mieszkaniowej i usługowej, turystycznej, w tym

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

stworzenia centrum informacji turystycznej, rozwijania bazy noclegowej turystyki oraz bazy gastronomicznej i handlowej, a także utrzymania funkcji mieszkaniowej w zakresie nie kolidującym z zabytkowym charakterem obszaru, korygowanie formy architektonicznej obiektów trwałych, dysharmonijnych w stosunku do otoczenia, ochrona poszczególnych obiektów obejmująca przeprowadzanie remontów, z ewentualnymi zmianami funkcji tych obiektów, przy preferencjach wykorzystania ich zgodnie z główną funkcją obszaru oraz z zastosowaniem standardów użytkowych i wyposażenia tych obiektów do współczesnych potrzeb, eliminowanie obiektów dysharmonijnych w stosunku do otoczenia, znajdujących się w złym stanie technicznym, dostosowywanie nowych obiektów do historycznego układu przestrzennego, w zakresie ich sytuowania, skali (gabarytów), form architektonicznych oraz pełnionych funkcji, udostępnienie obiektów zabytkowych dla turystyki, zakaz sadzenia wysokich drzew wokół zabytkowych murów, wszystkie działania związane ze zmianą zagospodarowania terenu muszą być uzgadniane z archeologiem wojewódzkim.

- 2) w strefie ekspozycji zabytkowego zespołu Szydłowa, która roztacza się z następujących miejsc:
  - a) z drogi wojewódzkiej od strony Chmielnika,
  - b) z ulicy Kazimierza Wielkiego,
  - c) z terenu nad doliną rzeki Szydłówki,
  - d) z okolic przystanku PKS,
  - e) z rejonu drogi Szydłów-Brzeziny (widok również na dolinę rzeki Szydłówki).

Należy przewidzieć zachowanie bądź przywracanie widoku na ww. zespół, poprzez:

- 1) wycinki drzew, które tę ekspozycję uniemożliwiają bądź utrudniają,
- 2) zakazu nasadzeń drzew, które w przyszłości będą utrudniać ekspozycję zespołu.

Wszelkie działania dotyczące obiektów i zespołów wymienionych powyżej wymagają każdorazowego uzgodnienia z organem właściwym ds. ochrony zabytków.

Ponadto ścisłą ochroną konserwatorską obejmuje się krzyże i kaplice przydrożne. Ma to na celu ochronę i zabezpieczenie tych obiektów oraz przywrócenie im pełnej wartości kulturowej.

Wskazuje się obiekty wpisane do rejestru zabytków:

Ozn. na rys.	Jednostka administracyjna	Wieś/dzielnica	Adres (lokalizacja)	Określenie obiektu	Czas powstania	Opis obiektu	Określenie stylu	Numer rejestru zabytków w Data wpisu
OK01	Gmina Szydłów	Grabki Duże		Zespół pałacowy w Grabkach Dużych	1742r.	Zespół pałacowy wzniesiony wg projektu Franciszka Placidiego: pałac, mur., zniszczony pożarem i odbudowany 1831, zniszczony 1944, odbud. 1953; pawilon wsch., mur. 1742, zniszczony pożarem i odbud. 1953; pawilon zach., mur. 1742, zniszczony pożarem i odbud. 1953; trzy baszty, mur. ok. 1940,	stylistykorientalna	nr rej. 105 A decyzje z dn. 17.12.1932, 13.07.1946, 19.02.1966,

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

						zachowane ruiny baszty pld-zach, w pozostałych fundamenty); oficyna, mur. 119; park w granicach ogrodzenia, poł. XVIIIw.		
OK0 2	Gmina Szydłów	Kotuszów		Kościół parafialny	1661r.	Kościół parafialny pw. św. Jakuba Starszego, w zespole kościoła parafialnego, mur. 1661, odbud. wieży 1757, 1944 częściowo zniszczony, odbud. 1945-1949, restar. 1964		nr rej. A.901 decyzje z dn. 08.02.1958r., 15.04.1967r.
OK0 3	Gmina Szydłów	Potok		Kościół parafialny pw. Wniebowzięcia NMP w Potoku	1647-1648r.	Kościół parafialny pw. Wniebowzięcia NMP w Potoku w Zespole Kościoła parafialnego 1647 lub 1648, dobud. kaplicy św Barbary ok. 1850	barokowy	nr rej. A.902 decyzje z dn. 08.02.1958r., 15.04.1967r.
OK0 4	Gmina Szydłów	Potok		Cmentarz rzymskokatolicki stary wraz z ogrodzeniem	przed 1864r.	Cmentarz rzymskokatolicki stary wraz z ogrodzeniem		nr rej. A.7 decyzje z dn. 23.06.2006r.
OK0 5	Gmina Szydłów	Szydłów		Układ urbanistyczny z otaczającym krajobrazem	XIV-XVII w.	Układ urbanistyczny z otaczającym krajobrazem		nr rej. A.903 decyzje z dn. 13.01.1947r., 28.10.1971r.
OK0 6	Gmina Szydłów	Szydłów		Zespół kościoła parafialnego pw. św. Władysława w Szydłowie	ok. poł. XIV w.	kościół parafialny, mur. ok. poł. XIVw, restaur. XVI-XVII, dobud. kaplicy pocz. XVII, zniszczony pożarem 1630, restaur. XVII, XIX i 1930-1931, zniszczony 1944, odbud. z usunięciem przybudówek zach. i pd. 1945-1948		nr rej. A.901/4 decyzje z dn. 14.01.1957, 15.04.1967r.
OK0 7	Gmina Szydłów	Szydłów		Dzwonnica w Szydłowie	XVIIw.	(z wykorzystaniem części baszty miejskiej z XIV w.), uszkodzona w 1944 r, restaurowana w latach 1945-1948		nr rej. A.904/2 decyzje z dn. 08.02.1958r., 15.04.1967r.
OK0 8	Gmina Szydłów	Szydłów		Brama wjazdowa	XVIII w.	brama wjazdowa mur. częściowo zniszczona w 1944 r, odbudowana w latach 1945-1948		nr rej. A.904/3 decyzja z dn. 15.04.1967r.
OK0 9	Gmina Szydłów	Szydłów		Figura św. Barbary na cmentarzu	1677r.	figura kamienna		nr rej. 46 B. decyzja

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW**

				przykościelny m				z dn. 22.07.2 004r.
OK1 0	Gmina Szydłów	Szydłó w		Kościół filialny pw. Wszystkich Świątych	pocz. XV w.	kościół filialny mur.		nr rej. A.905. decyzje z dn. 14.01.1 957, 15.04.1 967r
OK11	Gmina Szydłów	Szydłó w		Zespół ruin kościół i szpitala św. Ducha w Szydłowie - kościół i szpital, położony poza murami miejskimi	1650- 1653r.	ruiny kościoła, mur.		nr rej. A.906/1 decyzje z dn. 12.04.1 957r., 08.02.1 958r., 15.04.1 967r.
					1640r.	ruiny szpitala, mur.		nr rej. A906/2 decyzje z dn. 08.02.1 958, 15.04.1 967r.
OK1 2	Gmina Szydłów	Szydłó w		Dawna synagoga w Szydłowie	pocz. XVI w.	Dawna synagoga, ob. Gminne Centrum Kultury, mur.-drewn. pocz XVIw. przebud. pocz XVIw. zniszczona pożarem k.XIX babiniec kilkakrotnie przebud. , gruntownie resaur. przed 1984		nr rej. A.907 decyzje z dn. 12.04.1 957r.. 15.04.1 967r.
OK1 3	Gmina Szydłów	Szydłó w		Zespół zamkowy mur. wzniesiony przez Kazimierza Wielkiego	wzniesio ny przez Kazimier za Wielkieg o ok. 1350 r., restaur. po pożarze 1528, zniszc. pożarami 1630 i 1655, restaur. 1723	OK13a Sala Rycerska dawnego zamku, w ruinie przed 1789, zamieniony na stajnię i wozownię XIXw., zabezpieczony w formie trwałej ruiny z nadbudowaniem blankowań 1946, arch. Jerzy Żukowski		nr rej. A.908/1 decyzja z dn. 12.04.1 957r.
					1528r.	OK13b „Skarbczyk” z pozostałościami baszty, ob. Muzeum Regionalne i Gminna Biblioteka Publiczna (wyk. fragment baszty z poł. XIV), zrujnowany pocz. XX, odbud. ok. 1960		nr rej. A.908/2 , decyzje z dn. 12.04.1 957r., 15.04.1 967r.

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW**

					pocz. XVIIw.	OK13c Brama zamkowa, obecnie punkt informacji turystycznej i hotelik		nr rej. A.908/3 decyzje z dn. 30.06.1 959r., 15.04.1 967r.
					poł. XIVw.	OK13d Mury zamkowe, zintegrowane z miejskimi		nr rej. 908/4 decyzja z dn. 15.04.1 967r.
				Zespół obwarowań miejskich	poł. XIVw.	OK13e Mury Miejskie, zintegrowane z zamkowymi, mur. poł. XIV, gruntownie przeb. XV, restaur. z częściową rekonstrukcją blankowań 1926-1927, 1946, arch. Jerzy Żukowski, i 2011		nr rej. A.909/1 decyzje z dn. 21.06.1 932r., 16.09.1 972r.
				Brama Krakowska	poł. XIVw.	OK13f mur. 2 poł. XIVw., rozbudowana pocz. XVI, rozebrana XIX, restaur. 1926-27 oraz 1946, arch. J. Żukowski		nr rej. A.902/2 decyzje z dn. 21.06.1 932r., 16.09.1 972r.
				Pozostałości Bramy Opatowskiej	XIV, XVw.	OK13g mur., XIV/XV, rozebrana w 2 poł. XIXw.		nr rej. A.909/3 decyzje z dn. 21.06.1 932r., 16.09.1 972r.
OK1 4	Gmina Szydłów	Szydłó w	dawny nr 16, dz. geod. 371	Zagroda nr 11	XVII w. (1799 r.)	chałupa drewniana		nr rej. A.910/1 decyzja z dn. 3.11.19 76r.
					2 poł. XIX w.	budynek inwentarski		nr rej. A.910/2 decyzja z dn. 3.11.19 76r.

Cenne pod względem kulturowym, obiekty i zespoły z obszaru gminy, należy przeanalizować pod kątem objęcia ochroną konserwatorską na mocy planu miejscowego.

KOTUSZÓW

1. Zespół Kościoła par. p.w. św. Jakuba Starszego:

- a) ogrodzenie z bramką, mur., XIX w. (?),
- b) plebania, mur., k. XIX w.
- c) cmentarz przykościelny, przed 1326

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZTYDŁÓW

2. Zespół Dworski, ob. Państwowa Stadnina Koni w Kurozwękach:
- dwór, mur., XVIII w., przebudowany 2 poł. XIX w. i gruntownie 1950,
  - ogrodzenie, mur., ok., 1920,
  - teren dawnego folwarku XIX/XX w.

POTOK

1. Zespół kościoła par. p.w. Wniebowzięcia NMP:

- kostnica, mur., ok. poł. XVII w.,
- plebania, mur., ok. 1880.

SOLEC

1. Kapliczka św. Jana Nepomucena, drewn., ok. 1930.

SZYDŁÓW

1. Zespół kościoła par. p.w. św. Władysława:

- ogrodzenie, mur., XVII w.,
- ruina wikarówki, mur., XV w., rozbud. XVI w., zabezpieczona w formie trwałej ruiny 1984,
- plebania, mur., ok. 1920.
- cmentarz przykościelny, XIV w.

2. Zespół kościoła fil. p.w. Wszystkich Świętych:

- ogrodzenie, mur., 1 poł. XIX w.
- cmentarz przykościelny, 1 poł. XIX w.

3. Zespół cmentarza grzebalnego, mur., pocz. XX w.

- ogrodzenie, mur., 1 poł. XIX w.
- cmentarz przykościelny, 1 poł. XIX w.

4. Cmentarz żydowski 1470 (przy drodze do Chmielnika)

ul. Kazimierza Wielkiego
Dom nr 8

ul. Krakowska
Zagroda nr 12:
a) dom, drewn., ok. 1815,

Dla obiektów wyznaczonych do ochrony na mocy planu miejscowego, należy dążyć do działań mających na celu:

- ochronę, konserwację i rewaloryzację,
- ustalenie zasad lokalizacji elementów potencjalnie dekomponujących elewację, jak: tablice reklamowe, instalacje, urządzenia klimatyzacyjne, skrzynki gazowe itp.,
- wykonanie i aktualizację dokumentacji konserwatorskiej,
- utrzymanie bądź przywrócenie, w oparciu o badania architektoniczno – konserwatorskie i przekazów ikonograficznych, historycznych:
  - gabarytów, spadków dachu i konstrukcji obiektu,
  - kompozycji elewacji i materiałów elewacyjnych oraz pokryć dachowych,
  - skali i proporcji otworów okiennych i drzwiowych, ich rozmieszczenia oraz ich podziałów,
  - detalu rzeźbiarskiego i architektonicznego.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

Dla obiektów należy unikać działań mających na celu zmianę wyglądu zewnętrznego w sposób szpecący oraz niezgodny ze stylem obiektu.

WYTYCZNE DO PLANÓW MIEJSCOWYCH

W celu ochrony kulturowego ustala się:

- 1) wprowadzenie zasad ochrony mającej na celu zachowanie dziedzictwa kulturowego i zabytków jak również dziedzictwa archeologicznego,
- 2) respektowanie wyznaczonych w studium stref ochrony konserwatorskiej oraz wprowadzenie zasad ochrony,
- 3) wszelkie działania w zakresie obiektów objętych ochroną wymagają wprowadzenia zasad ich przeprowadzania.

16. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów realizujący cel przestrzenny

Podstawowym wyznaczonym elementem kształtującym politykę przestrzenną gminy jest teren, któremu przypisane jest dominujący kierunek przeznaczenia. Wyznaczone graficznie granice terenów są obowiązującym ustaleniem studium. Granice te mogą być modyfikowane z uwagi na występujące uwarunkowania a uszczegółowienie winno nastąpić na etapie sporządzania planu miejscowego gdzie fragmenty modyfikowanych terenów mogą być przeznaczane dla innych funkcji zgodnych z przeznaczeniem terenów sąsiednich. Podane wskaźniki są wielkościami zalecanymi, mogą również być weryfikowane na etapie sporządzenia planu miejscowego w dostosowaniu do ujawnionych uwarunkowań.

Wyznaczone tereny o różnych funkcjach to docelowy obraz polityki przestrzennej gminy, która w nowych planach miejscowych może być etapowana i dostosowywana do aktualnych potrzeb. Z uwagi na skalę i szczegółowość sporządzania studium dla każdego terenu w ramach strefy przeznaczeniami mogącymi występować dodatkowo w jego granicach mogą być: drogi publiczne, drogi wewnętrzne, drogi piesze i rowerowe, parkingi, różne formy zieleni towarzyszącej obiektom budowlanym, a także zieleń izolacyjna, obiekty małej architektury oraz sieci, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, pod warunkiem ich zdefiniowania w przyszłych planach miejscowych.

Dla terenów wprowadza się kierunki zagospodarowania opisane poniżej. Ich kształtowanie pozostawia się do opracowania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

OBSZAR	DOPUSZCZALNE PRZEZNACZANIE TERENU (Z UWZGLĘDNIENIEM ICH AKTUALNEGO PRZEZNACZENIA) / POLITYKA PRZESTRZENNA	WSKAŹNIKI
ZABYTKOWE CENTRUM SZYDŁOWA; FUNKCJE USŁUGOWE, TURYSTYCZNE I MIESZKANIOWE	Zespół zabytkowego centrum Szydłowa, pełni funkcje usługowe, turystyczne i mieszkaniowe, z zabudową o średniej i niskiej intensywności o charakterze miejskim, w tym wielorodzinną (kamieniczki i domy w otoczeniu rynku w Szydłowie) oraz zabudową jednorodzinną, ze znaczącym udziałem funkcji usługowej. Kierunki zagospodarowania przestrzennego obszaru: 1) utrzymanie i rozwijanie funkcji: usługowej, turystycznej, w tym stworzenia centrum informacji turystycznej, rozwijania bazy noclegowej turystyki	Ustalane indywidualnie na etapie planu miejscowego. Wskaźniki do ustalenia w planach miejscowych z bezwzględnym nakazem poszanowania i dostosowania skalą i proporcją do

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW**

OBSZAR	DOPUSZCZALNE PRZEZNACZANIE TERENU (Z UWZGLĘDNIENIEM ICH AKTUALNEGO PRZEZNACZENIA) / POLITYKA PRZESTRZENNA	WSKAŹNIKI
	<p>oraz bazy gastronomicznej i handlowej, a także utrzymania funkcji mieszkaniowej w zakresie nie kolidującym z zabytkowym charakterem obszaru,</p> <p>2) ochrona historycznej struktury przestrzennej wraz z istniejącymi obiektami zabytkowymi i innymi, stanowiącymi dobra kultury oraz istniejącymi zespołami zieleni, w tym zadrzewieniami, z zachowaniem warunków określonych dla strefy ochrony konserwatorskiej</p> <p>3) utrzymanie istniejącej zabudowy mieszkaniowej i usługowej, z korygowaniem - przy remontach modernizacyjnych - formy architektonicznej obiektów trwałych, dysharmonijnych w stosunku do otoczenia,</p> <p>4) eliminowanie, prowadzące do odzyskiwania wolnych terenów i obiektów:</p> <p>a) obiektów tymczasowych, zwłaszcza dysharmonijnych w stosunku do otoczenia bądź blokujących tereny cenne z punktu widzenia możliwości ich wykorzystania na cele usługowe bądź inne, zgodne z funkcjami obszaru,</p> <p>b) w obiektach istniejących, funkcji kolidujących z funkcjami obszaru, zwłaszcza uciążliwych dla otoczenia i adaptowanie tych obiektów na cele z nimi niesprzeczne; sukcesywne eliminowanie działalności gospodarczej z działek na terenach wyłącznie mieszkaniowych.</p> <p>Wprowadzanie na wolnych działkach nowej zabudowy, z zachowaniem następujących zasad i standardów:</p> <p>1) przeznaczenia terenu do zabudowy mieszkaniowej nie związanej z rolnictwem, oraz zabudowy usługowej,</p> <p>2) wykluczeniu obiektów uciążliwych dla otoczenia,</p> <p>3) realizowaniu nowych zespołów zabudowy mieszkaniowej po uprzednim przygotowaniu terenów pod tę zabudowę, polegającym na podziale terenu na działki budowlane i wyposażeniu ich w niezbędne urządzenia towarzyszące (komunikacja, infrastruktura techniczna, zieleń); nie dotyczy to działek plombowych oraz sytuacji, w których istnieje możliwość wydzielenia działki budowlanej z dostępem do drogi publicznej,</p> <p>4) stosowania niewielkich gabarytów zabudowy i zasady kształtowania brył budynków w układzie horyzontalnym, przy preferowanym prostokątnym rzucie budynków; nie przekraczania wysokości 3 kondygnacji naziemnych.</p> <p>Polityka przestrzenna polega na porządkowaniu, modernizowaniu i uzupełnianiu zagospodarowania, w zakresie zgodnym z funkcjami obszaru, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony wartości kulturowych oraz na</p>	istniejących uwarunkowań przestrzennych obszaru.

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW**

OBSZAR	DOPUSZCZALNE PRZEZNACZANIE TERENU (Z UWZGLĘDNIENIEM ICH AKTUALNEGO PRZEZNACZENIA) / POLITYKA PRZESTRZENNA	WSKAŹNIKI
	<p>rozwijaniu urządzeń usługowych, w tym obsługi turystyki oraz na wyposażaniu terenu w niezbędne urządzenia towarzyszące (komunikacja, infrastruktura techniczna, zieleń).</p> <p>W obszarze Szydłowa proponowany jest do zlokalizowania zbiornik małej retencji Szydłów, którego zasięg zostanie wyznaczony w oparciu o opracowaną dokumentację w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.</p>	
<p style="text-align: center;">TERENY REKREACYJNO- TURYSTYCZNE ZWIĄZANE Z ZALEWEM CHAŃCZA</p>	<p>Obszar obejmuje urządzenia rekreacyjno- turystyczne, związane z zalewem Chańcza.</p> <p>Określa się następujące kierunki zagospodarowania przestrzennego zespołu rekreacyjno-turystycznego:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ochrona wartości przyrodniczych terenu, w tym w szczególności otaczających terenów leśnych oraz terenów nadbrzeżnych zbiornika Chańcza i samego akwenu, 2) przystosowanie terenów na potrzeby rekreacji, z zespołem urządzeń rekreacji i wypoczynku przywodnego, z urządzeniem ścieżek, miejsc wypoczynku, plażowania, gier i zabaw, pól namiotowych i urządzeń umożliwiających organizowanie obozów harcerskich i żeglarskich), 3) wyposażenie zespołu w niezbędne urządzenia obsługi (mała gastronomia, przebieralnie i szatnie, sanitariaty, wypożyczalnia i przechowalnia sprzętu, dyżurka, pomieszczenia gospodarcze itp.), przy zastosowaniu wyłącznie małych gabarytów zabudowy, kształtowaniu brył obiektów w układzie horyzontalnym i preferowaniu tradycyjnych form architektury regionalnej, 4) wyposażenie zespołu w zieleń towarzyszącą, 5) realizacja uwarunkowana wyposażenia zespołu w niezbędne urządzenia z zakresu komunikacji, w tym parkingi, oraz infrastruktury technicznej, ze szczególnym uwzględnieniem odprowadzania i oczyszczania ścieków. <p>Polityka przestrzenna na obszarze polega na rozwijaniu bazy usługowej rekreacji i turystyki w zakresie zgodnym z predyspozycjami obszaru.</p>	<p>Dla nowej zabudowy ustala się ograniczenia wysokości obiektów do maks. 2,5 kondygnacji – tj. 2 pełne kondygnacje oraz poddasze użytkowe.</p> <p>Ustala się maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy działki na 0,3.</p> <p>Ustala się maksymalną powierzchnię zabudowy na 40% działki.</p> <p>Ustala się minimalną powierzchnię biologicznie czynną na 30% działki .</p>
<p style="text-align: center;">TERENY DOPUSZCZAL- NEGO ROZWOJU FUNKCJI MIESZKANIO- WYCH I USŁUG NIEUCIĄŻLI- WYCH ORAZ PROJ. TERENY ZABUDOWY</p>	<p><u>Przeznaczenie podstawowe:</u> dopuszczalne tereny zabudowy mieszkaniowej niskiej intensywności, tereny szeroko pojętych usług administracji, oświaty, ochrony zdrowia, kultu religijnego, nauki, kultury, rekreacji, sportu, utrzymania porządku publicznego, ochrony przeciwpożarowej itp. magazynowania, sportu, kultu, obsługi komunikacyjnej</p> <p><u>Przeznaczenie uzupełniające:</u> tereny obsługi komunikacyjnej, infrastruktury technicznej, dopuszcza się sytuowanie budynków gospodarczych oraz garaży, obiektów i sieci uzbrojenia terenu, miejsc postojowych, zieleni</p> <p>Polityka przestrzenna polega na porządkowaniu,</p>	<p>Ustala się maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy działki na 0,65.</p> <p>Ustala się maksymalną powierzchnię zabudowy na 50% działki.</p> <p>Ustala się minimalną powierzchnię biologicznie czynną na 25% działki .</p> <p>Ustala się maksymalną</p>

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW**

OBSZAR	DOPUSZCZALNE PRZEZNACZANIE TERENU (Z UWZGLĘDNIENIEM ICH AKTUALNEGO PRZEZNACZENIA) / POLITYKA PRZESTRZENNA	WSKAŹNIKI
MIESZKANIOWO -USŁUGOWEJ (rozróżniono z uwagi na wprowadzenie nowych obszarów o analogicznym przeznaczeniu)	modernizowaniu i uzupełnianiu zagospodarowania, w zakresie zgodnym z funkcjami obszaru, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony wartości kulturowych oraz na rozwijaniu urządzeń usługowych, w tym obsługi turystyki oraz na wyposażaniu terenu w niezbędne urządzenia towarzyszące (komunikacja, infrastruktura techniczna, zieleń). Wskazane jest zachowanie i uzupełnianie zabudowy zwartej tzn. zespoły zabudowy w formie kwartałów, tworzące pierzeje wzdłuż linii zabudowy wzdłuż ulic. Gabaryty i wysokości projektowanej zabudowy oraz geometria dachu powinna nawiązywać do zabudowy sąsiadującej. Ustala się generalnie wymóg stosowania dachów spadzistych o nachyleniu połąci do 45 %, Dopuszcza się stosowanie dachów płaskich z powierzchnią biologicznie czynną tzw. „zielonych dachów”. Zakazuje się użytkowania obiektów kubaturowych bez uprzedniego uzbrojenia terenu, szczególnie w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, Zakaz lokalizacji obiektów i prowadzenia działalności uciążliwych dla środowiska i terenów otaczających. Zakaz grodzenia nieruchomości w odległości 1,5 od krawędzi cieków z równoczesnym dostosowaniem odległości ogrodzeń z zapewnieniem wykluczonych z zabudowy pasów ochronnych o szerokości minimum 5,0 m. od brzegów cieków w celu umożliwienia administratorowi prowadzenia robót remontowych i konserwacyjnych, a także dla ochrony otuliny biologicznej cieków. Wymagane jest zapewnienie miejsc postojowych w granicach działki. Zakaz lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m ² .	wysokość zabudowy 9 m z tolerancją 20% do ustalenia w planach miejscowych. Dla nowej zabudowy urządzenia ustala się ponadto ograniczenia wysokości obiektów do maks. 3 kondygnacji – tj. 2 pełne kondygnacje oraz poddasze użytkowe. W zwartej zabudowie centrum wsi dopuszcza się podwyższenie wskaźnika maksymalnej intensywności zabudowy do 0,85, powierzchni zabudowy do 75 % działki oraz minimalnej powierzchni biologicznie czynnej do 10% działki, do ustalenia w zapisach MPZP.
TERENY DOPUSZCZAL- NEGO ROZWOJU FUNKCJI USŁUG, MAGAZYNOWANIA I SKŁADÓW	<u>Przeznaczenie podstawowe:</u> tereny szeroko pojętych usług, magazynów, składów, rzemiosła z wyłączeniem obszarów produkcji przemysłowej, a także tereny szeroko pojętych usług administracji, oświaty, ochrony zdrowia, kultu religijnego, nauki, kultury, rekreacji, sportu, utrzymania porządku publicznego, ochrony przeciwpożarowej itp., magazynowania, obsługi komunikacyjnej. <u>Przeznaczenie uzupełniające:</u> tereny obsługi komunikacyjnej, infrastruktury technicznej, dopuszcza się sytuowanie budynków gospodarczych oraz garaży, obiektów i sieci uzbrojenia terenu, miejsc postojowych, zieleni. W ramach terenów zabudowy usługowej dopuszcza się zabudowę wielofunkcyjną z funkcjami usługowymi w parterach i funkcją mieszkaniową na wyższych kondygnacjach budynków, szczególnie w ramach zabudowy pierzei placów i ulic. Zakaz lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m ² .	Ustala się maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy działki na 0,8. Ustala się maksymalną powierzchnię zabudowy na 60% działki. Ustala się minimalną powierzchnię biologicznie czynną na 15% działki . Ustala się maksymalną wysokość zabudowy 12 m z tolerancją 20% do ustalenia w planach miejscowych. W zwartej zabudowie centrum wsi dopuszcza się podwyższenie wskaźnika maksymalnej intensywności

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW**

OBSZAR	DOPUSZCZALNE PRZEZNACZANIE TERENU (Z UWZGLĘDNIENIEM ICH AKTUALNEGO PRZEZNACZENIA) / POLITYKA PRZESTRZENNA	WSKAŹNIKI
		zabudowy do 0,90, powierzchni zabudowy do 75 % działki oraz minimalnej powierzchni biologicznie czynnej do 10% działki, do ustalenia w zapisach MPZP.
TERENY USŁUG I AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ ORAZ PROJ. TERENY USŁUG I AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ (rozdzielono z uwagi na wprowadzenie nowych obszarów o analogicznym przeznaczeniu)	<u>Przeznaczenie podstawowe:</u> Rozwój usług i przemysłu o rynkowej orientacji i wysokiej technice jak też lokalizacja magazynów, baz, zaplecza budownictwa i szerszego rozwoju hurtowni, w obrębie wyznaczonych stref komercyjno-produkcyjnych oraz w ramach restrukturyzacji obiektów po PGR. W obszarach występowania złóż na terenach usług i aktywności gospodarczej dopuszcza się zabudowę wyłączenie związaną z korzystaniem ze złoża. <u>Przeznaczenie uzupełniające:</u> dopuszcza się sytuowanie obiektów zaplecza administracyjno-socjalnego, zabudowy hotelowej i mieszkaniowej, budynków gospodarczych oraz garaży, obiektów i sieci uzbrojenia terenu, miejsc postojowych, zieleni urządzonej. W ramach przeznaczenia uzupełniającego dopuszcza się zachowanie i modernizację istniejących budynków mieszkalnych. Zakaz lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m ² .	Ustala się maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy działki na 0,8. Ustala się maksymalną powierzchnię zabudowy na 60% działki. Ustala się minimalną powierzchnię biologicznie czynną na 15% działki . Ustala się maksymalną wysokość zabudowy 12 m .
TERENY ZABUDOWY LETNISKOWEJ	<u>Przeznaczenie podstawowe</u> tereny o głównej funkcji zabudowy letniskowej z dopuszczeniem usług turystyki, rekreacji, wypoczynku i sportu . Walory środowiska przyrodniczego takie jak: zbiorniki wodne, kompleksy leśne, urozmaicona rzeźba terenu stwarzają potencjalne warunki do rozwoju turystyki; wyznaczenie terenów o wyżej wymienionej funkcji umożliwi wykreowanie podaży produktu turystycznego. <u>Przeznaczenie uzupełniające</u> tereny obsługi komunikacyjnej, infrastruktury technicznej, dopuszcza się sytuowanie budynków gospodarczych oraz garaży (jako uzupełnienia funkcji uzupełniających), obiektów i sieci uzbrojenia terenu, miejsc postojowych, zieleni Polityka przestrzenna na wskazanych terenach polega na rozwijaniu bazy obsługi rekreacji i turystyki z zachowaniem reguł: <ol style="list-style-type: none"> 1) ochrona wartości przyrodniczych terenu, w tym w szczególności otaczających terenów leśnych oraz terenów nadbrzeżnych istniejących i projektowanych zbiorników wodnych, 2) przystosowanie terenów na potrzeby rekreacji z zespołem urządzeń rekreacji i wypoczynku przyrodniczego, z urządzeniem ścieżek, miejsc wypoczynku, plażowania, gier i zabaw, pól	Ustala się maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy działki na 0,3. Ustala się maksymalną powierzchnię zabudowy na 40% działki. Ustala się minimalną powierzchnię biologicznie czynną na 30% działki . Ustala się maksymalną wysokość zabudowy 10 m z tolerancją 20% do ustalenia w planach miejscowych. Dla nowej zabudowy ustala się ponadto ograniczenia wysokości obiektów do maks. 2,5 kondygnacji – tj. 2 pełne kondygnacje oraz poddasze użytkowe.

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW**

OBSZAR	DOPUSZCZALNE PRZEZNACZANIE TERENU (Z UWZGLĘDNIENIEM ICH AKTUALNEGO PRZEZNACZENIA) / POLITYKA PRZESTRZENNA	WSKAŹNIKI
	<p>namiotowych,</p> <p>3) wyposażenie zespołu w niezbędne urządzenia obsługi (mała gastronomia, przebieralnie i szatnie, sanitariaty, wypożyczalnia i przechowalnia sprzętu, pomieszczenia gospodarcze), przy zastosowaniu wyłącznie małych gabarytów zabudowy, kształtowaniu brył obiektów w układzie horyzontalnym i preferowaniu tradycyjnych form architektury regionalnej,</p> <p>4) wyposażenie zespołów w zielen towarzyszącą,</p> <p>5) wyposażenie w niezbędne urządzenia z zakresu komunikacji, w tym parkingi i miejsca postojowe oraz infrastruktury technicznej ze szczególnym uwzględnieniem odprowadzenia i oczyszczania ścieków,</p> <p>6) zapewnienie dostępności komunikacyjnej, w tym modernizacja oraz budowa dróg i ulic na parametrach zgodnych z warunkami wynikającymi z przepisów o drogach dla poszczególnych klas dróg z zachowaniem właściwych linii zabudowy (w tym poszerzenia jezdni, wyznaczenie pasów dla rowerzystów, urządzenie chodników z przystosowaniem do potrzeb niepełnosprawnych w obrębie terenów zabudowanych, urządzenie zieleni),</p> <p>7) urządzenie ciągów pieszych i rowerowych na wyznaczonych trasach.</p> <p>8) zapewnienie właściwych standardów wyposażenia w infrastrukturę techniczną, z systemów gminnych ze szczególnym uwzględnieniem odprowadzania i oczyszczania ścieków.</p> <p>W szczegółowych opracowaniach planistycznych należy zapewnić ochronę cieków, jako terenów otwartych i niezabudowanych. Wyklucza się sytuowanie obiektów uciążliwych dla środowiska i zdrowia ludzi.</p>	
<p>TERENY LASÓW I ZALESIEŃ ORAZ PROJ. TERENY ZALESIEŃ (rozróżniono z uwagi na wprowadzenie nowych obszarów o analogicznym przeznaczeniu)</p>	<p><u>Przeznaczenie podstawowe:</u> Funkcje: ochronna, ekologiczna, gospodarcza, krajobrazowa i lokalnie rekreacyjna. Podstawowe kierunki zagospodarowania obszarów leśnych to ochrona ich walorów przyrodniczych i użytkowych oraz utrzymanie ciągłości przestrzennej funkcjonowania w ramach systemu ekologicznego gminy, powiatu i województwa oraz racjonalne wykorzystanie dla potrzeb gospodarczych i rekreacyjno-wypoczynkowych. Nakaz pielęgnacji i utrzymania istniejącej zieleni wysokiej. Prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z ustaleniami planów urządzenia lasów, uwzględniając głównie zasadę powszechnej ochrony, trwałości utrzymania ciągłości użytkowania oraz dostosowania do ustalonych w planie funkcji i form użytkowania niezależnie od struktury własnościowej lasów (państwowe, prywatne). Zakaz lokalizacji stałych obiektów i urządzeń</p>	

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW**

OBSZAR	DOPUSZCZALNE PRZEZNACZANIE TERENU (Z UWZGLĘDNIENIEM ICH AKTUALNEGO PRZEZNACZENIA) / POLITYKA PRZESTRZENNA	WSKAŹNIKI
	<p>kubaturowych, z wyjątkiem infrastruktury związanej z obsługą leśnictwa.</p> <p><u>Przeznaczenie uzupełniające:</u> Zachowanie lasów jako elementów krajobrazu naturalnego.</p> <p>Istniejące lasy powinny być traktowane jako lasy ochronne: wodo- i glebochronne.</p> <p>Ewentualne trasy turystyczne, piesze i rowerowe należy prowadzić na obrzeżach lasów lub z wykorzystaniem istniejących dróg leśnych.</p> <p>Proponuje się sukcesywne zalesianie terenu, w tym zwłaszcza gruntów o niskich klasach bonitacyjnych; do czasu zalesienia tereny te pozostają w dotychczasowym użytkowaniu rolniczym.</p> <p>W prowadzeniu gospodarki leśnej powinno się zachować następujące zasady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. racjonalne pozyskiwanie drewna i odnawianie drzewostanów, 2. przebudowa drzewostanów o składzie gatunkowym niezgodnym z siedliskiem, 3. dopuszcza się niezbędne urządzenia z zakresu gospodarki leśnej i wodnej, 4. utrzymuje się istniejące ciągi infrastruktury technicznej, z dopuszczeniem ich uzupełnienia (nowe linie elektroenergetyczne, telekomunikacyjne, gazociągi, przebiegi przewodów wodociągowych, kanalizacyjnych itp.), wyłącznie w przypadkach niemożności ominięcia terenów leśnych. 	
<p>TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ ORAZ PROJ. TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ (rozdzielono z uwagi na wprowadzenie nowych obszarów o analogicznym przeznaczeniu)</p>	<p>Tereny przeznaczone pod zieleni urządzonej – publiczną o funkcji wypoczynkowo- rekreacyjnej: tereny zieleni parkowej z dopuszczeniem terenowych urządzeń sportu i rekreacji (ścieżki rowerowe, boiska, place zabaw), mała architektura.</p> <p>Podstawowy kierunek zagospodarowania zieleni urządzonej to ochrona jej powierzchni i form zagospodarowania przed likwidacją z wyjątkiem szczególnych przypadków realizacji niezbędnych elementów komunikacyjnych lub infrastrukturalnych.</p> <p>Dopuszcza się zabudowę obiektami kubaturowymi i parkingami samochodów osobowych wyłącznie towarzyszącymi i obsługującymi funkcję wiodącą.</p>	
<p>TERENY REKREACYJNE ORAZ PROJ. TERENY REKREACYJNE (rozdzielono z uwagi na wprowadzenie nowych obszarów o analogicznym przeznaczeniu)</p>	<p>Tereny obszary sportu i rekreacji – obejmujące tereny sportu i rekreacji, w tym boiska sportowe oraz miejsca do wypoczynku</p> <p>W ramach przeznaczenia uzupełniającego dopuszcza się sytuowanie budynków gospodarczych oraz garaży, obiektów i sieci uzbrojenia terenu, miejsc postojowych, elementów małej architektury oraz urządzeń infrastruktury technicznej. W obszarze ZR2 zakaz realizacji trwałych obiektów budowlanych w zakresie występowania złoża.</p>	<p>Ustala się maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy działki na 0,2.</p> <p>Ustala się maksymalną powierzchnię zabudowy na 30% działki.</p> <p>Ustala się minimalną powierzchnię biologicznie czynną na 65% działki .</p> <p>Ustala się maksymalną wysokość zabudowy 12 m.</p>

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW**

OBSZAR	DOPUSZCZALNE PRZEZNACZANIE TERENU (Z UWZGLĘDNIENIEM ICH AKTUALNEGO PRZEZNACZENIA) / POLITYKA PRZESTRZENNA	WSKAŹNIKI
TERENY ŁAKOWO- PASTWISKOWE	<p>Tereny istniejącej zieleni nieurządzonej (łąkowej, łąk, pastwisk, sadów itp.), w tym tworzące ciągi powiązań przyrodniczych. Tereny zieleni nieurządzonej - naturalnej (prywatnej i publicznej), łąki, pastwiska, nieużytki rolne z dopuszczeniem terenowych urządzeń sportu i rekreacji (ścieżki rowerowe, boiska, przystań rzeczna):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) utrzymanie w dotychczasowym użytkowaniu istniejących łąk i pastwisk oraz ochrona przed zainwestowaniem i degradacją sanitarną, 2) ochrona istniejących zadrzewień i zakrzewień, 3) lokalizacji zabudowy mieszkaniowej, usługowej, usługowo-produkcyjnej oraz ferm hodowlanych, 4) zakaz lokalizacji nowych urządzeń infrastruktury technicznej o wysokości powyżej 20m z wyjątkiem inwestycji celu publicznego, w tym systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych za wyjątkiem infrastruktury towarzyszącej inwestycjom elektrowni wiatrowych w tym m.in. masztów pomiarowych, 5) utrzymanie istniejącej zabudowy rozproszonej z wykluczeniem jej uzupełniania zabudową zagrodową oraz ochrona zabudowy o wartościach kulturowych, przy zachowaniu zasady uzupełniania wyposażenia istniejącej zabudowy w zakresie infrastruktury technicznej, z dopuszczeniem lokalnych rozwiązań w zakresie zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz ogrzewania (z warunkiem przechodzenia na nieuciążliwe dla środowiska media grzewcze), 6) utrzymanie istniejących tras komunikacyjnych i ciągów infrastruktury technicznej, z dopuszczeniem ich uzupełnień w niezbędnym zakresie (konieczne nowe powiązania drogowe, telekomunikacyjne, niezbędne przebiegi przewodów wodociągowych itp.), 7) dopuszcza się możliwość wykorzystania terenu na cele inne, niż gospodarka polowa (urządzenia związane z produkcją rolną, gospodarką komunalną i inne, wynikające z potrzeb gminy), 8) dopuszczenie realizacji ciągów i urządzeń uzbrojenia terenu, 9) zakaz prowadzenia działalności powodujących zanieczyszczenie wód. <p>W uzasadnionych przypadkach, pod warunkiem nie naruszania korytarzy ekologicznych, dopuszcza się:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) urządzenia działalności gospodarczej związanej z rolnictwem, zwłaszcza z gospodarką hodowlaną, w tym w szczególności - wymagającej zachowania określonych odległości od zabudowy mieszkaniowej i usługowej, 2) urządzenia związane z gospodarką leśną i wodną, 3) ruch turystyczny, po wyznaczonych ścieżkach,	

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW**

OBSZAR	DOPUSZCZALNE PRZEZNACZANIE TERENU (Z UWZGLĘDNIENIEM ICH AKTUALNEGO PRZEZNACZENIA) / POLITYKA PRZESTRZENNA	WSKAŹNIKI
	<p>W istniejącej zabudowie mieszkaniowej i gospodarczej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dopuszcza się remonty modernizację, przebudowę i rozbudowę oraz uzupełnianie wyposażenia w zakresie infrastruktury technicznej, z ewentualnymi lokalnymi rozwiązaniami w zakresie zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz ogrzewania (z zaleceniem przechodzenia na nieuciążliwe dla środowiska media grzewcze); zakazuje się sytuowania zabudowy na nowych terenach, 2) utrzymuje się istniejące trasy komunikacyjne i ciągi infrastruktury technicznej, z dopuszczeniem ich uzupełnień (np. nowe powiązania drogowe, telekomunikacyjne, linie elektroenergetyczne, gazociągi, niezbędne przebiegi przewodów wodociągowych, kanalizacyjnych itp.). 3) rozwój urządzeń związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także niezbędnych urządzeń z zakresu gospodarki leśnej, wodnej i rolniczej oraz komunikacji i infrastruktury technicznej, warunkuje się spełnieniem wymagań w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu, zróżnicowanych w zależności od położenia i cech poszczególnych fragmentów terenu. <p>Na gruntach o klasie bonitacyjnej IV, V i VI oraz pozaklasowych dopuszcza się budowę zespołów ogniw fotowoltaicznych o powierzchni zabudowy do 0,5 ha i o mocy poniżej 100kW. Szczegółowe ustalenia, wymogi i zasady budowy (w tym minimalne odległości od zabudowy) należy sprecyzować w zapisach MPZP.</p>	
TERENY OTWARTE, SADOWNICZE I UPRAW POLOWYCH	<ol style="list-style-type: none"> 1) wykorzystanie terenu na cele produkcji rolniczej ze znaczącym udziałem gospodarki polowej, rolnicza przestrzeń produkcyjna oraz przyrodnicze, kulturowe i krajobrazowe wartości terenu podlegające wzmożonej ochronie, 2) utrzymanie istniejących sadów, z możliwością ich powiększania kosztem terenów rolnych, 3) ochrona istniejących zadrzewień i zakrzewień, 4) zakaz lokalizacji zabudowy mieszkaniowej, usługowej, usługowo-produkcyjnej oraz ferm hodowlanych, 5) zakaz lokalizacji nowych urządzeń infrastruktury technicznej o wysokości powyżej 20m z wyjątkiem inwestycji celu publicznego, w tym systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych, 6) utrzymanie istniejącej zabudowy rozproszonej z wykluczeniem jej uzupełniania zabudową zagrodową oraz ochrona zabudowy o wartościach kulturowych, przy zachowaniu zasady uzupełniania wyposażenia istniejącej zabudowy w zakresie infrastruktury technicznej, z dopuszczeniem lokalnych rozwiązań w zakresie	

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW**

OBSZAR	DOPUSZCZALNE PRZEZNACZANIE TERENU (Z UWZGLĘDNIENIEM ICH AKTUALNEGO PRZEZNACZENIA) / POLITYKA PRZESTRZENNA	WSKAŹNIKI
	<p>zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz ogrzewania (z warunkiem przechodzenia na nieuciążliwe dla środowiska media grzewcze),</p> <p>7) utrzymanie istniejących tras komunikacyjnych i ciągów infrastruktury technicznej, z dopuszczeniem ich uzupełnień w niezbędnym zakresie (konieczne nowe powiązania drogowe, telekomunikacyjne, niezbędne przebiegi przewodów wodociągowych itp.),</p> <p>8) dopuszcza się możliwość wykorzystania terenu na cele inne, niż gospodarka polowa (urządzenia związane z produkcją rolną, gospodarką komunalną i inne, wynikające z potrzeb gminy),</p> <p>9) dopuszczenie realizacji ciągów i urządzeń uzbrojenia terenu,</p> <p>10) zakaz prowadzenia działalności powodujących zanieczyszczenie wód.</p> <p>W uzasadnionych przypadkach, pod warunkiem nie naruszania korytarzy ekologicznych, dopuszcza się:</p> <p>1) urządzenia działalności gospodarczej związanej z rolnictwem, zwłaszcza z gospodarką hodowlaną, w tym w szczególności - wymagającej zachowania określonych odległości od zabudowy mieszkaniowej i usługowej,</p> <p>2) urządzenia związane z gospodarką leśną i wodną,</p> <p>3) ruch turystyczny, po wyznaczonych ścieżkach,</p> <p>4) w istniejącej zabudowie mieszkaniowej i gospodarczej - dopuszcza się remonty modernizację, przebudowę i rozbudowę oraz uzupełnianie wyposażenia w zakresie infrastruktury technicznej, z ewentualnymi lokalnymi rozwiązaniami w zakresie zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz ogrzewania (z zaleceniem przechodzenia na nieuciążliwe dla środowiska media grzewcze);</p> <p>Zakazuje się sytuowania zabudowy na nowych terenach,</p> <p>1) utrzymuje się istniejące trasy komunikacyjne i ciągi infrastruktury technicznej, z dopuszczeniem ich uzupełnień (np. nowe powiązania drogowe, telekomunikacyjne, linie elektroenergetyczne, gazociągi, niezbędne przebiegi przewodów wodociągowych, kanalizacyjnych itp.).</p> <p>2) rozwój urządzeń związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także niezbędnych urządzeń z zakresu gospodarki leśnej, wodnej i rolniczej oraz komunikacji i infrastruktury technicznej, warunkuje się spełnieniem wymagań w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu, zróżnicowanych w zależności od położenia i cech poszczególnych fragmentów terenu.</p> <p>Na gruntach o klasie bonitacyjnej IV, V i VI oraz pozaklasowych dopuszcza się budowę zespołów ogniw</p>	

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW**

OBSZAR	DOPUSZCZALNE PRZEZNACZANIE TERENU (Z UWZGLĘDNIENIEM ICH AKTUALNEGO PRZEZNACZENIA) / POLITYKA PRZESTRZENNA	WSKAŹNIKI
	fotowoltaicznych o powierzchni zabudowy do 0,5 ha i o mocy poniżej 100kW. Szczegółowe ustalenia, wymogi i zasady budowy (w tym minimalne odległości od zabudowy) należy sprecyzować w zapisach MPZP	
TERENY CMENTARZY	Zakłada się utrzymanie obecnych cmentarzy i rezerwowania terenu dla powiększenia ich powierzchni, Dopuszcza się zabudowę towarzyszącą dla obsługi cmentarza, zgodnie z przepisami odrębnymi.	
TERENY ZAMKNIĘTE	Tereny zamknięte stanowią tereny kolejowe.	
TERENY OBSŁUGI KOMUNIKACJI	<u>Przeznaczenie podstawowe:</u> tereny przeznaczone na ogólnodostępne parkingi i miejsca obsługi ruchu samochodowego, szeroko pojętych usług, rzemiosła z wyłączeniem obszarów produkcji przemysłowej, a także tereny szeroko pojętych usług administracji, oświaty, ochrony zdrowia, utrzymania porządku publicznego, ochrony przeciwpożarowej itp., <u>Przeznaczenie uzupełniające:</u> tereny infrastruktury technicznej, dopuszcza się sytuowanie budynków gospodarczych, obiektów i sieci uzbrojenia terenu, zieleni. W ramach terenów zabudowy usługowej dopuszcza się zabudowę wielofunkcyjną z funkcjami usługowymi w parterach i funkcją mieszkaniową na wyższych kondygnacjach budynków, szczególnie w ramach zabudowy pierzei placów i ulic. Zakaz lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m ² .	Ustala się maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy działki na 0,8. Ustala się maksymalną powierzchnię zabudowy na 80% działki. Ustala się minimalną powierzchnię biologicznie czynną na 15% działki .
PROJ. TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ I NIEURZĄDZONEJ Z DOPUSZCZENIEM REALIZACJI ZBIORMIKA MAŁEJ RETENCJI	Tereny przeznaczone pod zieleni urządzoną – publiczną o funkcji wypoczynkowo- rekreacyjnej: tereny zieleni parkowej z dopuszczeniem terenowych urządzeń sportu i rekreacji (ścieżki rowerowe, boiska, place zabaw), mała architektura, a także tereny zieleni nieurządzonej stanowiącej tło zabytkowych murów obronnych. Podstawowy kierunek zagospodarowania to ochrona jej powierzchni i form zagospodarowania przed likwidacją z wyjątkiem szczególnych przypadków realizacji niezbędnych elementów komunikacyjnych lub infrastrukturalnych. Z uwagi na niepewne plany budowy zbiornika wodnego wpisanego do planu miejscowego dopuszczono możliwość jego realizacji zgodnie z ustaleniami planu.	

Ustalone przeznaczenie terenów na obszarach funkcjonalnych określonych w studium jest przeznaczeniem dominującym, oznacza to, że przeznaczenie terenów ustalane w planach miejscowych może się różnić od ustalonego w studium

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

z zastrzeżeniem, że ustalenia planów odbiegające od przeznaczenia ustalonego w studium mogą dotyczyć mniej niż połowy powierzchni obszaru funkcjonalnego ograniczonego liniami granic obszarów funkcjonalnych lub dróg wyznaczonych w studium lub terenów kolejowych.

Na całym obszarze gminy dopuszcza się możliwość realizacji elektrowni wiatrowych do 40kW i ogniw fotowoltaicznych o mocy nieprzekraczającej 100kW. Ponadto w przypadku systemów fotowoltaicznych ogranicza się powierzchnię zabudowy do obszarów poniżej 0,5ha, natomiast w przypadku urządzeń wykorzystujących energię wiatru ogranicza się całkowitą wysokość do poniżej 30 m w stanie wzniesionego śmigła. Szczegółowe ustalenia, wymogi i zasady budowy (w tym minimalne odległości od zabudowy) należy sprecyzować w zapisach MPZP.

Realizację dopuszcza się pod warunkiem spełnienia przepisów prawa ochrony środowiska, w tym norm dotyczących hałasu w granicach władania właściciela nieruchomości, na której realizowane jest takie urządzenie.

W obszarach występowania złóż możliwa jest ich eksploatacja po uzyskaniu wymaganych zezwoleń.

Mając na uwadze treści zawarte w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dn. 25 czerwca 2003 roku w sprawie zgłaszania i oznakowania przeszkód lotniczych zgłosić należy przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę wszystkich obiektów o wysokości równej i większej od 50m nad poziom terenu do Szefostwa Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP poprzez szefa WSzW w Kielcach.

Obecnie zapotrzebowanie na przestrzeń publiczną bilansuje się w istniejących kubaturach. Należy jednakże dopuścić możliwość realizacji elementów centrotwórczych scalających przestrzennie grupy sołectw.

Za takie tereny należy uznać tereny położone w pobliżu kościołów, obiektów handlowych i gastronomicznych przy głównych ciągach komunikacyjnych gminy oraz w pobliżu węzłów komunikacji samochodowej. W miarę zapotrzebowania i oczekiwań społeczności lokalnych należy dążyć do realizacji w takich punktach elementów definiujących te obszary jako elementy krystalizujące strukturę przestrzenną (takich jak usługi administracji, parkingi, place zabaw, zieleńce, punkty handlowe i gastronomiczne itp.) - szczególnie istotne jest uwzględnienie takich terenów w ramach obszarów przyszłego zwartego zainwestowania mieszkaniowego i mieszkaniowo – usługowego.

17. Kierunki i wskaźniki dotyczące systemu komunikacji i transportu realizujący cel przestrzenny

Polityka w zakresie komunikacji polega na tworzeniu warunków sprawnego, bezpiecznego i ekonomicznego przemieszczania osób i ładunków w powiązaniach zewnętrznych i wewnętrznych, z zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju; polityka ta powinna zapewnić:

- 1) możliwość dojazdu (dotarcia) w powiązaniach zewnętrznych i wewnętrznych,
- 2) poprawę standardów podróży (obniżenie czasu i poprawa warunków podróży),
- 3) racjonalność ponoszenia kosztów inwestycyjnych i eksploatacyjnych,
- 4) racjonalizację ruchliwości (kształtowanie zachowań komunikacyjnych mieszkańców, oddziaływanie na wybór środka lokomocji),
- 5) złagodzenie nierównomierności obsługi transportowej poszczególnych obszarów gminy,
- 6) poprawę komunikacji zbiorowej:
  - a) dostęp do systemu transportowego osobom niepełnosprawnym,
  - b) minimalizację negatywnych oddziaływań na środowisko.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDLÓW

Realizacja polityki, o której mowa wyżej wymaga w celu uzyskania poprawy dostępności komunikacyjnej gminy w powiązaniach zewnętrznych:

- 1) podejmowania przez gminę starań w kierunku wykorzystania istniejących linii kolejowych do obsługi ruchu osobowego,
  - 2) podejmowania przez gminę starań w kierunku modernizowania dróg wojewódzkich i powiatowych,
  - 3) podejmowania przez gminę starań w kierunku rozwijania połączeń autobusowych o znaczeniu regionalnym,
  - 4) rozwijania połączeń autobusowo- i rowerowo- kolejowych na obszarze gminy,
- w celu uzyskania poprawy powiązań wewnętrznych:

- 1) modernizowania dróg gminnych,
- 2) rozwijania połączeń autobusowych i mikrobusowych o znaczeniu lokalnym,
- 3) rozwijania sieci dróg i ścieżek rowerowych, pieszych i konnych, w tym dróg i ścieżek na potrzeby turystyki.

w celu poprawy komunikacji zbiorowej:

- 1) podejmowania przez gminę starań w kierunku rozbudowy sieci komunikacji zbiorowej, autobusowo-mikrobusowej, z uwzględnieniem korekt i uzupełnień linii, z zapewnieniem powiązań systemu lokalnego i regionalnego,
- 2) uzgadniania z zarządcą dróg i z zarządzającym ruchem na drogach - lokalizacji przystanków komunikacji zbiorowej i uzupełnieniem sieci tych przystanków,
- 3) efektywnego wykorzystywania środków i poprawy organizacji komunikacji zbiorowej, przy przyjęciu zasady przestrzennej i funkcjonalnej integracji systemu tej komunikacji (wykształcenie węzłów przesiadkowych, wspólne taryfy, skoordynowane i dynamiczne rozkłady jazdy, indywidualizacja transportu zbiorowego przez stosowanie pojazdów o małej pojemności i wprowadzenie przewozów komunikacją zbiorową na zamówienie telefoniczne),
- 4) integracji różnych środków komunikacji zbiorowej i indywidualnej (system "park & ride", "bike & ride").

w celu poprawy, uatrakcyjnienia i udostępnienia turystycznego gminy:

- 1) utrzymania i modernizacji istniejących tras pieszych, z możliwością wykorzystania ich dla turystyki rowerowej,
- 2) utworzenia układu turystycznych tras rowerowych.

w celu umożliwienia dostępu do systemu transportowego osobom niepełnosprawnym:

- 1) eliminacji barier dostępu w urządzeniach dróg i ulic (wprowadzanie i stosowanie obniżonych krawężników, pochylni itp.),
- 2) eliminacji barier dostępu do taboru komunikacji zbiorowej (stosowanie taboru niskopodłogowego, zapewnienie specjalnych miejsc w pojazdach itp.),
- 3) eliminacji barier dostępu w urządzeniach budynków użyteczności publicznej.

w celu zminimalizowania uciążliwości ruchu i urządzeń komunikacyjnych w stosunku do środowiska:

- 1) racjonalizację, prowadzącą do zmniejszenia potrzeby podróżowania i transportu ładunków,
- 2) racjonalizację, prowadzącą do zmniejszenia potrzeby użytkowania samochodu osobowego i ciężarowego,
- 3) zapewnienia wysokiego udziału ruchu niezmotoryzowanego (rowerowego i pieszego),
- 4) zapewnienia wysokiego udziału komunikacji zbiorowej w podróżach,
- 5) promowanie bardziej energooszczędnych i proekologicznych środków transportu,
- 6) maksymalizację wykorzystania pojazdów.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

SYSTEM KOMUNIKACJI SAMOCHODOWEJ

W obecnym układzie drogowym nie przewiduje się zasadniczych zmian.

Zasadnicze kierunki rozwoju systemu komunikacji samochodowej można określić jako poprawę standardów jakości życia mieszkańców oraz jakości dróg. Zasadnicze elementy to:

1. Ograniczanie wpływu niekorzystnych skutków tranzytowego ruchu samochodowego (zanieczyszczenie, hałas, drgania) poprzez umiejętne prowadzenie zabudowy, stref zieleni, budowę barier akustycznych.
2. Uzupełnienie istniejącego układu dróg lokalnych i dojazdowych umożliwiającego obsługę nowozainwestowanych i przeznaczanych pod zainwestowanie terenów. Wymaga się ustalenia obsługi nowych terenów inwestycyjnych zlokalizowanych wzdłuż istniejącej drogi wojewódzkiej poprzez drogi niższych klas.
3. Dopuszcza się realizację dróg komunikacji samochodowej na wszystkich terenach (nie objętych strefą ochronną np. tereny leśne, gleby chronione, itd.) dla umożliwienia obsługi komunikacyjnej terenów. W uzasadnionych przypadkach możliwa jest wprowadzanie nowych oraz korekta przedstawionych propozycji przebiegów dróg komunikacji samochodowej.
4. Budowa wewnętrznego układu tras pieszych i rowerowych
5. Budowa obwodnic dla dróg wojewódzkich przechodzących przez tereny zainwestowane. Problem ten dotyczy sołectw Grabki, Wolica, Wola Żyzna, Szydłów, Gacki. Realizacji tych obwodnic nie zakłada „Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego” ani program rządowy „Infrastruktura – Klucz do przyszłości”, jednak pozostawia się rezerwę dla realizacji tych potrzeb – w przypadku potencjalnego podniesienia klasy drogi wojewódzkiej nr 765.
6. Ustala się klasę techniczną „G” drogi wojewódzkiej 765 oraz ochronę jej korytarza poprzez dążenie do ograniczenia ilości wjazdów indywidualnych i publicznych niezwiązanych z obsługą ruchu oraz nieobudowywanie zabudową niezwiązaną z funkcjonowaniem drogi;
7. Poprawa warunków technicznych dróg i dostosowanie ich do rzeczywistych i przewidywanych potrzeb. Należy zwrócić uwagę zwłaszcza na takie elementy drogi jak: budowa utwardzonego pobocza, budowa bezkolizyjnych zatok dla autobusów, właściwe oznakowanie drogi, w tym także wprowadzenia sygnalizacji świetlnej wzbudzanej na przejściach dla pieszych.
8. Budowa chodników i wydzielonych ścieżek rowerowych prowadzonych wzdłuż jezdni. W przyszłości w uzasadnionych wypadkach zaleca się wykonanie bezkolizyjnych przejść pieszych.
9. Dążenie w miarę możliwości do ograniczenia ilości wjazdów indywidualnych i publicznych niezwiązanych z obsługą ruchu z dróg wojewódzkich.
10. W miejscach niebezpiecznych redukcja zagrożeń kolizją poprzez wykonywanie sygnalizacji świetlnej automatycznej i wzbudzanej, oznakowanych przejść pieszych i rowerowych
11. Zwiększanie ilości stref typu „strefa zamieszkania” o ograniczonym natężeniu i dopuszczalnej prędkości ruchu.
12. Dla prawidłowej obsługi komunikacyjnej terenów mieszkaniowych i mieszkaniowo usługowych ustala się obowiązek przeprowadzenia przez właścicieli gruntów (do zrealizowania w ramach niezbędnych podziałów geodezyjnych tych terenów) niezbędnych pasów terenu dla wewnętrznych dróg dojazdowych obsługujących te tereny, bądź ustanawiania służebności przejazdu.
13. Poszerzanie dróg stosownie do przyjętej ich klasy technicznej (doprowadzenie ich przekroju poprzecznego do wymaganych standardów), z ewentualnym

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

- podniesieniem klasy technicznej niektórych dróg,
14. Budowa zatok przystankowych,
  15. Budowa parkingów i zatok parkingowych,
  16. Budowa urządzeń odwadniających.

SYSTEM KOMUNIKACJI KOLEJOWEJ

Istniejący potencjał komunikacji kolejowej jest niewielki. Dodatkowo ulega on systematycznemu samoograniczeniu. Coraz większą część ładunków przewożona za pomocą transportu samochodowego, który jest wysoce nieefektywny i szkodliwy dla środowiska naturalnego oraz zdrowia i życia ludzi. Proces kurczenia się przewozów kolejowych jest problemem ogólnokrajowym i wynika z prowadzonej polityki transportowej państwa. Aktywniejsze wykorzystanie istniejących zasobów w transporcie szynowym nie leży w gestii gminy.

SYSTEM KOMUNIKACJI ROWEROWEJ

Wskazane jest utworzenie ciągów rowerowo - pieszych zapewniających dostępność do ośrodka usługowego gminy w Szydłowie oraz do zespołów usługowych w poszczególnych wsiach, zwłaszcza:

- 1) ciągu z centrum Szydłowa w kierunku zbiornika Chańcza,
- 2) na nasypie zlikwidowanej kolejki wąskotorowej, w północnej części obszaru gminy,
- 3) na bazie istniejącego szlaku turystycznego.

SYSTEM KOMUNIKACJI ZBIOROWEJ

W zakresie komunikacji zbiorowej wskazane jest :

- 1) podejmowanie przez gminę starań w kierunku rozwijania sieci autobusowo - mikrobusowej, w tym popieranie wprowadzania prywatnych linii mikrobusowych, zwłaszcza w celu obsługi wsi obecnie nie obsługiwanych przez dotychczasowego przewoźnika,
- 2) zwiększenie gęstości przystanków komunikacji zbiorowej w celu obsługi wszystkich zespołów zabudowy na obszarze gminy z zachowaniem odległości do przystanków nie większych niż 600 m (około 7 minut dojścia pieszego).

18. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej realizujący cel przestrzenny i gospodarczy

18.1 Zaopatrzenie w wodę

Gmina posiada sieć własnych ujęć wodnych.

- 1) System zaopatrzenia gminy Szydłów w wodę powinien zapewnić wszystkim mieszkańcom i innym odbiorcom wodę pitną w odpowiedniej ilości i odpowiedniej jakości
- 2) Realizacja zasady o której mowa w ustaleniach wymaga:
  - a) rozbudowy w miarę potrzeb, uzupełniania, modernizacji i utrzymania w dobrym stanie istniejących ujęć wód podziemnych:
    - w Szydłowie - zaopatrującego wodociąg grupowy w miejscowościach: Szydłów, Gacki, Mokre, Wola Żyzna, Wolica, Solec Stary, Grabki Duże,
    - w Osówce - zaopatrującego wodociąg grupowy w miejscowościach: Osówka i Brzeziny,

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

- w Rudkach - zaopatrującego wodociąg grupowy w sołectwach Rudki i Potok,
  - w Korytnicy - zaopatrującego wodociąg grupowy w miejscowościach: Korytnica, Katuszów i Jabłonica,
- b) utrzymania w dobrym stanie technicznym urządzeń i sieci wodociągowych,
c) zapewnienia odpowiednich standardów usług, w tym jakości wody i niezawodności dostawy,
d) doprowadzenia sieci wodociągowej do nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, usługi i działalność gospodarczą,

- 3) Utrzymuje się dotychczasowy sposób zaopatrzenia w wodę - ze studni kopanych - przysiółków i zabudowy rozproszonej, w przypadkach gdy nie ma możliwości podłączenia ich do sieci wodociągowych gminy.

Znakomita większość zainwestowanych terenów Gminy podłączona jest do sieci wodociągowej.

Stan techniczny sieci jest zadowalający – jednak konieczna jest sukcesywna wymiana sieci z rur stalowych / żeliwnych na PE-HD lub PP. Wskazuje się też na konieczność domknięcia istniejących układów obsługujących zwarte obszary zainwestowania celem utworzenia układu pierścieniowego.

Ze względów bezpieczeństwa pożarowego wskazane jest wykonanie szczegółowego rozpoznania i dostosowanie istniejącej sieci dla zapewnienia bezpieczeństwa pożarowego (montaż hydrantów, rozbudowa sieci, wymiana zbyt małych przekrojów).

18.2 Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

Polityka przestrzenna w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków w gminie Szydłów powinna zapewnić możliwie szybkie wyposażenie istniejących i wyznaczonych obszarów rozwoju funkcji osadniczych (terenów mieszkaniowych, usług i terenów działalności gospodarczej) w systemy kanalizacji sanitarnej, z odprowadzeniem ścieków do wysokoefektywnych oczyszczalni.

Realizacja polityki, o której mowa w ust. 1 wymaga:

- 1) utrzymania istniejących oczyszczalni ścieków w Szydłowie i Grabkach Dużych,
- 2) budowy nowych oczyszczalni ścieków, w tym:
  - a) w pierwszej kolejności – doprowadzenie do oczyszczalni ścieków w Szydłowie sieci kanalizacyjnej z Szydłowa i wsiach: Brzeziny, Mokre, Osówka, Gacek, z odprowadzeniem oczyszczonych ścieków do dopływu rzeki Szydłówki,
  - b) w drugiej kolejności - budowy oczyszczalni ścieków w Katuszowie wraz z kanalizacją na terenie wsi Katuszów i Korytnica, z odprowadzeniem oczyszczonych ścieków do rzeki Czarnej,
- 3) budowę kanalizacji wsi Jabłonica, z odprowadzeniem ścieków go systemu kanalizacji w Kurozwękach w gminie Staszów,
- 4) oczyszczalnie i kanalizacja wsi, o których mowa w pkt. 2 i 3, powinny być zrealizowane przy zapewnieniu następujących warunków:
  - a) zapewnienia wysokiego efektu oczyszczania ścieków w zakresie zanieczyszczeń organicznych i związków biogenych,
  - b) spełnienia norm dotyczących warunków, jakim powinny odpowiadać ścieki oczyszczone wprowadzane do wód lub do ziemi, zgodnie z obowiązującymi przepisami,
  - c) stosowania nowoczesnych rozwiązań technologicznych i konstrukcyjnych zapewniających minimalną uciążliwość oczyszczalni dla otoczenia i dużą niezawodność eksploatacyjną,

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

- d) wyposażenia oczyszczalni w punkt zlewny umożliwiający odbiór ścieków z terenów nie objętych siecią kanalizacyjną, oraz w główny węzeł przeróbki osadów pochodzących z oczyszczalni na terenie gminy,
- e) sukcesywnego realizowania, w miarę potrzeb i zdolności finansowych gminy, programu wyposażenia wsi w sieci kanalizacyjne i oczyszczalnie ścieków, z zapewnieniem możliwości etapowania realizacji wszystkich inwestycji z zakresu odprowadzania i oczyszczania ścieków - przy zachowaniu zasady wyprzedzającego, w stosunku do oczyszczalni, projektowania sieci kanalizacyjnych,
- f) przed przystąpieniem do opracowania projektu technicznego oczyszczalni ścieków niezbędne jest przeprowadzenie weryfikacji parametrów oczyszczalni, uwzględniającej aktualną analizę demograficzną i rozwój gospodarczy gminy.

Do czasu pełnej realizacji projektu budowy kanalizacji i oczyszczalni ścieków dla obszaru całej gminy, a także w odniesieniu do terenów istniejącej zabudowy rozproszonej, która pozostanie poza zasięgiem systemów kanalizacyjnych - niezbędne jest pilne uporządkowanie gospodarki ściekowej w gminie poprzez ustalenie i egzekwowanie:

- 1) wymogu bezodpływowych zbiorników na ścieki,
- 2) okresowego opróżniania ww. zbiorników i wywożenia ścieków taborem asenizacyjnym na istniejącą oczyszczalnię w Szydłowie,
- 3) na terenach nie objętych siecią kanalizacyjną preferowanie budowy przydomowych lub grupowych oczyszczalni ścieków, w sytuacjach wyjątkowych, tj. w przypadku istniejącej zabudowy rozproszonej.

Realizacja przyjętej koncepcji kanalizacji gminy pozwoli na pełną realizację potrzeb gminy w zakresie gospodarki odpadami płynnymi (komunalnymi).

W gminie brak kanalizacji deszczowej. Spływ wód opadowych odbywa się powierzchniowo do rowów melioracyjnych (często niedrożnych) oraz rowami do cieków wodnych. Istniejący system rowów należy utrzymywać w dobrym stanie, rowy zarośnięte udrożnić i oczyścić umożliwiając spływ wód opadowych do cieków wodnych. Ze względu na widoczny wzrost zainwestowania terenów mieszkaniowych sugeruje się nałożenie na mieszkańców nowopowstającej zabudowy obowiązku wykonywania lokalnych systemów infiltracji wód opadowych (systemy rozprowadzenia wód poprzez rozsączanie w gruncie).

18.3 Gospodarka odpadami

Ze względu na charakter zabudowy i zainwestowania opracowywanych obszarów głównymi odpadami są ścieki i odpady stałe o charakterze typowo komunalnym. W znakomitej większości są to więc odpady bytowe oraz w marginalnym stopniu odpady urządzeń zawierających freon i freonopochodne oraz odpady stalowe – urządzenia AGD, samochody. Osobnym problemem jest gospodarki pestycydami i nawozami.

Przewiduje się wzrost ilości odpadów remontowo- budowlanych – z powodu wzrostu ilości remontów obiektów budowlanych na terenie całej gminy.

Ze względu na przyjęte założenia II Polityki Ekologicznej Państwa zakłada się uporządkowanie i wdrożenie ponadlokalnego systemu gospodarowania odpadami.

Podstawowe wytyczne systemu gospodarki odpadami komunalnymi, określono w „Planie gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego” 2016-2022 – zgodnie z uchwałą Nr XXV357/16 z dnia 27 lipca 2016 r. Sejmiku Województwa

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

Świętokrzyskiego w sprawie uchwalenia aktualizacji „Planu gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego” 2016 – 2022.

Główne założenia zmierzają w kierunku ustanowienia ponadlokalnego sposobu zarządzania odpadami więc gospodarka odpadami na terenach objętych opracowaniem jest zgodna z tymi założeniami. Zbiórka odpadów w Gminie odbywa się selektywnie. Polityka w zakresie gospodarki odpadami jest zgodna z przyjętą polityką krajową.

Polityka przestrzenna w zakresie gospodarki odpadami powinna zapewnić stworzenie racjonalnego, efektywnego ekologicznie i ekonomicznie systemu zabezpieczającego przed degradacją środowiska oraz przestrzeganie zasad utrzymania czystości i porządku na terenie gminy.

Realizacja tej polityki wymaga:

- 1) minimalizacji ilości odpadów poprzez kompostowanie odpadów organicznych, spalanie w piecach odpadów drewna, papieru, tektury,
- 2) likwidacji „dzikich” wysypisk i wylewisk odpadów płynnych i stworzenie mechanizmów nie dopuszczających do ich powstawania.

18.4 Zaopatrzenie w energię elektryczną

Utrzymuje się dotychczasowe zasady zaopatrzenia w energię elektryczną obszarów gminy, polegające na dostawach energii siecią rozdzielczą średniego napięcia ze stacji elektroenergetycznych 110/15 kV GPZ Stopnica, GPZ Chmielnik, GPZ Busko oraz w przyszłości ze stacji 110/15 kV GPZ Szydłów, która powstanie w wyniku przebudowy istniejącej rozdzielni sieciowej 15 kV RS Szydłów.

Realizacja zasad, wymienionych w ust. 1, wymaga następujących działań:

- 1) ze strony władz gminy działań, polegających na:
  - a) szybkim przekazie informacji do przedsiębiorstwa sieciowego o większych zamierzeniach inwestycyjnych na terenie gminy, które mogą wpłynąć na zwiększone zapotrzebowanie na moc i energię elektryczną,
  - b) ujęciu w planach miejscowych terenów istniejących i nowych inwestycji z zakresu infrastruktury elektroenergetycznej, w tym w szczególności zapewnienie możliwości:
    - przebudowy istniejącej rozdzielni sieciowej 15 kV RS Szydłów oznaczonej symbolem EE1 na stację 110 kV i budowy stacji elektroenergetycznej 110/15 kV GPZ Szydłów, oznaczonej symbolem EE2,
    - utrzymania istniejących linii elektroenergetycznych w tym w szczególności linii na powietrznej 110 kV oznaczonej symbolem EL1 oraz budowy dwutorowej linii na powietrznej 110 kV oznaczonej symbolem EL2 od planowanego nacięcia istniejącej linii relacji Niziny - Rożki do obecnej rozdzielni sieciowej RS Szydłów.

Przy projektowaniu zabudowy należy stosować się do odpowiednich przepisów prawa energetycznego.

Sieć średniego i niskiego napięcia pokrywa w 100% teren Gminy oraz zapotrzebowanie na moc.

W projektach (zarówno Planów Miejscowych, jak i obiektów kubaturowych jak i linii elektroenergetycznych dotyczące obsługi ewentualnych elektrowni wiatrowych) należy uwzględnić m.in. wielkość pasów technologicznych

- 1) Przy projektowaniu i realizacji nowej zabudowy oraz zwiększeniu zapotrzebowania na energię elektryczną należy brać pod uwagę fakt, że część stacji transformatorowych nie posiada rezerw mocy, więc należy liczyć się z budową nowych stacji. Dotyczy to zwłaszcza inwestycji wymagających pojedynczo, lub zbiorowo mocy przekraczającej 60-80 kW. Warunki

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDLÓW

przyłączenia obiektów wskazuje każdorazowo właściwy miejscowo gestor sieci. Część urządzeń transformatorowych wymaga wymiany. W przyszłości konieczne będzie uzupełnienie skradzionej miejscami sieci kablowej SN i NN. Dla poprawy warunków bezpieczeństwa mieszkańców gminy proponuje się wymianę wewnętrznych tablic rozdzielczych i zaopatrzenie ich w wyłączniki różnicowe. Dostosowanie tablic powinno odbywać się indywidualnie w zależności od zrealizowanych indywidualnie rozwiązań instalacyjnych.

Wzdłuż linii uwzględniono pas technologiczny, dla którego obowiązują ograniczenia użytkowania i zagospodarowania terenu. W pasach technologicznych linii:

- 1) należy uzgadniać warunki lokalizacji wszelkich obiektów z właścicielem linii;
- 2) nie należy lokalizować budynków mieszkalnych lub innych przeznaczonych na stały pobyt ludzi. W indywidualnych przypadkach, odstępstwa od tej zasady może udzielić Właściciel linii, na warunkach przez siebie określonych;
- 3) teren nie może być kwalifikowany jako teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową (w tym zagrodową) ani jako teren związany z działalnością gospodarczą (przesyłową) Właściciela linii;
- 4) nie należy sadzić drzew oraz roślinności wysokiej;
- 5) zalesienia terenów rolnych mogą być przeprowadzone w pobliżu linii w uzgodnieniu z Właścicielem linii;
- 6) wszelkie zmiany w kwalifikacji terenu w obrębie pasa technologicznego linii i w jego najbliższym sąsiedztwie powinny być zaopiniowane przez Właściciela linii;
- 7) lokalizacja budowli zawierających materiały niebezpieczne pożarowo, stacji paliw i stref zagrożonych wybuchem w bezpośrednim sąsiedztwie pasów technologicznych wymaga uzgodnień z Właścicielem linii;
- 8) na istniejących liniach będą prowadzone prace eksploatacyjne, remontowe i modernizacyjne;
- 9) dopuszcza się odbudowę, rozbudowę, przebudowę istniejącej linii oraz ewentualną przyszłościową budowę nowej linii na jej miejscu; realizacja inwestycji po trasie istniejącej linii nie wyłącza możliwości rozmieszczenia słupów i urządzeń niezbędnych do korzystania z linii w innych niż dotychczas miejscach;
- 10) w przypadku lokalizacji elektrowni wiatrowych w pobliżu linii należy upewnić się, że odległość turbiny wiatrowej od linii elektroenergetycznej NN, określana jako odległość najbardziej skrajnego elementu turbiny wiatrowej (krańców łopat turbiny) od osi linii, nie jest mniejsza niż trzykrotna średnica koła (3xd) zataczanego przez łopaty turbiny wiatrowej;
- 11) na etapie opracowania projektu budowlanego dla zadań związanych z remontem, modernizacją lub rozbudową infrastruktury krzyżującej istniejące linie należy zgłosić fakt do zarządcy sieci celem uzgodnienia warunków kolizji i realizacji prac budowlanych.

W ramach wykonywanych planów zagospodarowania przestrzennego oraz należy przewidzieć rezerwę terenu dla potrzeb stacji transformatorowych SN/nN i linii elektroenergetycznych SN i nN niezbędnych dla zasilania obiektów zlokalizowanych na istniejących i planowanych terenach zainwestowanych. Przyłącza do sieci realizowane będą na podstawie warunków przyłączenia określonych przed dostawcą mediów.

Wyróżnia się dwie strefy ochronne dla urządzeń elektroenergetycznych dla urządzeń wytwarzających pole elektromagnetyczne o częstotliwości 50Hz przy natężeniu pola elektrycznego wyższym od 1kV/m, obejmujące urządzenia w skład których wchodzi napowietrzne linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym 110kV, :

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

- 1) pierwszego stopnia wyznaczające obszary otaczające źródła pola elektromagnetycznego, w którym natężenie pola elektrycznego przekracza wartość 10kV/m przy najwyższym napięciu roboczym urządzenia,
- 2) drugiego stopnia wyznaczające obszary otaczające źródło pola elektromagnetycznego, w którym natężenie pola elektrycznego wynosi od 1kV/m do 10kV/m przy najwyższym napięciu roboczym urządzenia.

Każdy z nowych obszarów przeznaczonych do zainwestowania uwzględnia strefę ochronną pierwszego stopnia; odległość budynków przeznaczonych na stały pobyt ludzi od osi linii wysokiego napięcia (26m dla linii o napięciu znamionowym 220kV i 33m dla linii o napięciu znamionowym 400kV) oznaczona jest w części graficznej. Na terenie gminy znajdują się obszary zabudowy kolidujące ze strefą techniczną – są to tereny zastane zainwestowane lub tereny o przeznaczeniu określonym w obowiązującym MPZP.

W zakresie stosowania urządzeń wytwarzających energię odnawialną przyjmuje się, że na terenach wolnych od zabudowy oraz produkcyjnych, usługowych, magazynowych itp. istnieje możliwość lokalizacji urządzeń wytwarzających energię elektryczną o mocy do 40kW, natomiast na pozostałych terenach istnieje możliwość lokalizacji urządzeń wytwarzających energię elektryczną o mocy poniżej 40kW w tym kolektory słoneczne.

18.5 Zaopatrzenie w gaz

Od kilku lat obserwuje się nieznaczny wzrost liczby odbiorców gazu.

Stacje redukcyjno – pomiarowe oraz istniejąca sieć średnioprężna znajduje się w bardzo dobrym stanie technicznym oraz posiadają znaczne rezerwy przesyłowe.

Wg analizy istnieje możliwość rozbudowy infrastruktury gazowej i zgazyfikowanie całego obszaru gminy. Byłoby to korzystne, ze względu na fakt, że emisja gazów i pyłów powstających przy eksploatacji niskowydajnych pieców węglowych stanowi zagrożenie dla środowiska naturalnego. W tym celu, zgodnie z zezwala się na umieszczenie elementów sieci gazowej w pasach drogowych i na prywatnych posesjach.

18.6 Zaopatrzenie w energię ciepłą

Na terenie Gminy brak sieci ciepłej. Większość gospodarstw zasilana jest z własnych kotłowni głównie węglowych o niskiej wydajności energetycznej powodujących znaczne zanieczyszczenia pyłowo - gazowe.

Na terenie Gminy brak typu zabudowy, dla którego należałoby zapewnić pokrycie ze źródeł zdalaczynnych. Alternatywą mogą okazać się lokalne kotłownie obsługujące duże zespoły mieszkaniowe. Realizacja takich inwestycji leżeć będzie w gestii lokalnych inwestorów po uzgodnieniu z administratorami mediów dostarczających odpowiedni czynnik grzewczy.

W zakresie zaopatrzenia w ciepło przyjmuje się zasadę:

- 1) preferowania paliw ekologicznych typu gaz ziemny, olej opałowy, energia elektryczna bądź kotłownie wykorzystujące energię słoneczną zarówno w budownictwie indywidualnym jak i w lokalnych kotłowniach,
- 2) tworzenie zachęt do ocieplania istniejących budynków i propagowanie budowy energooszczędnych domów.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

18.7 Telekomunikacja

Biorąc pod uwagę obecny stan zaawansowania techniki transmisji głosu oraz pokrycie w 100% zasięgiem operatorów sieci komórkowych terenu Gminy można uznać, że potrzeby w zakresie obsługi teletechnicznej mieszkańców są zrealizowane w znacznym stopniu. Zaspokojenie dodatkowych potrzeb mieszkańców w zakresie obsługi może nastąpić poprzez rozbudowę istniejącej infrastruktury w oparciu o linie kablowe i sieci światłowodowe.

Polityka przestrzenna w zakresie telekomunikacji powinna zapewnić:

- 1) osiągnięcie krajowych, a w przyszłości europejskich standardów dotyczących:
  - a) liczby abonentów telefonii,
  - b) niezawodności, jakości i prędkości transmisji - w tym także transmisji cyfrowych,
  - c) czasu potrzebnego na przyłączenie nowego abonenta do sieci telefonii przewodowej,
- 2) pokrycie całego obszaru gminy zasięgiem wszystkich sieci telefonii komórkowych, 3) rozwinięcie systemu automatów publicznych na terenach wsi.

Realizacja tej polityki wymaga:

- 1) ze strony władz gminy:
  - a) dopuszczenia do prowadzenia nowych linii telekomunikacyjnych w obrębie pasów drogowych i na pozostałych terenach oraz wyznaczania lokalizacji na obiekty infrastruktury telekomunikacji - według uzasadnionych potrzeb operatorów,
  - b) zapobiegania kolizyjnym lokalizacjom nowych sieci infrastruktury sieci technicznej z istniejącymi sieciami telekomunikacyjnymi,
  - c) nakazach budowy linii telekomunikacyjnych w wykonaniu kablowym na terenach obiektów zabytkowych oraz na terenach o intensywnej zabudowie i o wyróżniających się walorach krajobrazowych,
  - d) zakazach wznoszenia wież antenowych urządzeń radiokomunikacyjnych na tych terenach.
- 2) ze strony operatorów systemów telekomunikacyjnych: wydatne zwiększenie dynamiki procesów rozwojowych, w tym w szczególności:
  - a) utrzymywania, modernizowania i rozbudowywania istniejących centrali telefonicznych,
  - b) utrzymywania, modernizowania i rozbudowywania sieci telekomunikacyjnych.

19. Inwestycje celu publicznego

19.1 Inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym

Urząd Marszałkowski w Planie Zagospodarowania Przestrzennego województwa Świętokrzyskiego z dnia 2014 roku informuje, że na przedmiotowych terenach nie występują żadne inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

W ramach studium uwzględniono uwarunkowania wynikające z wniosków przekazanych przez organy właściwe do opiniowania projektu studium, szczególnie w zakresie:

- 1) ochrony środowiska, przyrody, krajobrazu kulturowego, ochrony uzdrowisk, dziedzictwa kulturowego, zabytków i dóbr kultury współczesnej,
- 2) systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
- 3) obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi oraz zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych,
- 4) obszarów występowania udokumentowanych złóż kopalin,

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

5) terenów zamkniętych o ich stref ochronnych.

19.2 Inwestycje o znaczeniu lokalnym

Poza elementami uzupełniającymi układu komunikacyjnego (drogi nowe, remontowane, modernizowane, ścieżki rowerowe, chodniki) za inwestycje celu publicznego uznaje się prowadzenie elementów infrastruktury technicznej. Nie przewiduje się realizacji innych inwestycji celu publicznego. W zakresie innych potrzeb Gmina jest odpowiednio zabezpieczona w ramach obecnie użytkowanych obiektów.

Za obszary, na których rozmieszczone mogą być inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym należy uznać tereny, które dopuszcza się do przeznaczenia innego niż rolnicze lub leśne. W przypadku wzrostu zapotrzebowania na obszary publiczne tereny przeznaczane na takie funkcję należy potraktować jako obszary inwestycji celu publicznego.

20. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej realizujący cel przyrodniczy, gospodarczy i przestrzenny

20.1 Kierunki rozwoju obszarów wiejskich

W celu rozwoju obszarów wiejskich studium wskazuje na:

1. możliwość rozwoju agroturystyki,
2. rozwój infrastruktury technicznej,
3. ochronę gruntów rolnych wysokich klas przydatności rolniczej,
4. możliwość zwiększania areałów gospodarstw rolnych.

20.2 Zagospodarowanie terenów rolnych – gruntów ornych, łąk i pastwisk

Studium wskazuje jako główny kierunek zagospodarowania terenów rolnych – ochrona tych terenów przed nadmierną zabudową oraz wykorzystywanie ich wyłącznie pod uprawy. Szczególnie chronione są grunty wysokich klas (I-III) oraz wysokiej przydatności rolniczej występujące generalnie w obszarze całej gminy. Przyjęcie polityki ograniczania zabudowy spowoduje utrzymanie spójnych ekosystemów rolniczych oraz ochronę zwartych obszarów wysokogatunkowych gleb, gruntów zmeliorowanych.

Ponadto:

- 1) ograniczyć należy realizację zabudowy kubaturowej na obszarach gleb chronionych (klasy II, III, IIIa, IIIb powstałych na gruntach mineralnych);- prowadzi to do ograniczenia zasobu gleb dobrych dla produkcji rolniczej;
- 2) wykluczyć należy z zabudowy kubaturowej (w miarę możliwości) powierzchnie gleb powstałych na gruntach organicznych:
  - a) stanowią ważny element ekosystemu;
  - b) przechwytyją i rozkładają zanieczyszczenia spływające z otoczenia;
- 3) wyłączyć należy z zabudowy i ograniczyć meliorowanie obszarów podmokłych (bezodpływowych) położonych poza dolinami rzecznyymi - tereny te położone wśród otwartych przestrzeni gruntów ornych stanowią element bioróżnorodności - powinny zostać zakrzewione i dawać schronienie zwierzynie i ptactwu;
- 4) tereny sadów i ogrodów powinny być użytkowane w dotychczasowy sposób.
- 5) tereny obsługi rolnictwa częściowo nadają się do wykorzystania na zabudowę

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

obsługi rolnictwa. W przypadku wygaśnięcia pierwotnej funkcji dopuszcza się adaptację na funkcję baz i składów lub usług pod warunkiem zachowania wysokich walorów architektonicznych obiektów które oznaczono w innych rozdziałach Studium

- 6) tereny rolnicze, z uwzględnieniem uwarunkowań środowiskowych i fizjograficznych, w tym występowania obszarów chronionych i wskazanych do ochrony na podstawie przepisów odrębnych, nadają się pod lokalizację urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych o mocy nieprzekraczającej 40kW (elektrowni wiatrowych). Szczegółowe rozmieszczenie źródeł odnawialnych będzie wynikać z obowiązujących w tym w zakresie przepisów, uciążliwości w stosunku do obiektów i obszarów (istniejących i projektowanych) przeznaczonych na stały pobyt ludzi. Dodatkowo proponuje się wprowadzenie zakazu azotanów wysokotoksycznych oraz nawozów powodujących skażenie wód i żywności (nie tylko w kontekście ochrony terenów rolnych ale również ochrony zdrowia mieszkańców oraz poprawy stanu gospodarki wodno- ściekowej gminy.

20.3 Tereny lasów i zadrzewień

Głównym kierunkiem zagospodarowania terenów lasów jest ochrona lasów istniejących oraz zwiększanie zasobów leśnych wg zasad:

- 1) Tereny zlokalizowane są w sąsiedztwie lasów istniejących,
- 2) Występują grunty słabych klas a spadki terenu nie pozwalają na prowadzenie upraw rolnych,
- 3) Lokalizacja lasu ma na celu tworzenie ciągu ekologicznego lub koncentrację rozproszonych terenów zadrzewień.

Z zabudowy należy bezwzględnie wyłączyć obszary zalesione:

- 1) zwarty kompleks lasów stanowi ważny element ekosystemu, obszar źródłiskowy wielu potoków;
- 2) lasy i zarośla łąkowe stanowią ważny element ekosystemu, miejsce występowania wielu gatunków chronionych;
- 3) przestrzegać zachowania odległości 50 m między terenami przeznaczonymi pod budownictwo a ścianą lasu;

Z zabudowy należy bezwzględnie wyłączyć dna dolin rzecznych:

- 1) dna dolin stanowią ważny element ekosystemu, mają znaczenie dla bioróżnorodności;
- 2) stanowią drogi migracji gatunków;
- 3) są drogami spływu wód opadowych, także powodziowych;
- 4) występują w nich często gleby organiczne;
- 5) występują w nich niekorzystne warunki topoklimatyczne;
- 6) płytki i zmienny poziom wód gruntowych utrudnia budownictwo;

Zgodnie z art.3 ust.1 ustawy z 27. marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz innymi przepisami szczegółowymi wprowadza się program zwiększania lesistości kraju celem poprawy bilansu terenów leśnych (z 28% do 30% w 2020r.). Koncepcja zwiększania lesistości została oficjalnie przyjęta w uchwale Sejmu RP z dnia 10 maja 1991r. w sprawie polityki ekologicznej państwa. Zasady realizacji zalesień gruntów porolnych w skali kraju określa Krajowy Program Zwiększania Lesistości przyjęty do realizacji uchwałą Rady Ministrów w 1995 r. W 2003 r. został on zmodyfikowany poprzez wskazanie województw o wysokich preferencjach do zwiększania lesistości oraz wskazanie w poszczególnych województwach gmin szczególnie preferowanych do zalesień.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

Do zalesienia wskazuje się głównie tereny niskich klas bonitacyjnych słabych kompleksów glebowych, gruntów odłogowanych, terenów rolnych położonych z bezpośrednim sąsiedztwie zwartych kompleksów leśnych i innych w mniejszym stopniu zgodnie z opracowanymi wytycznymi w sprawie ustalania granicy rolno - leśnej (Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi Warszawa 2003.07.31)

Zaleca się:

- 1) planować wzrost lesistości leśnych korytarzy ekologicznych dbając o ich szerokość i strefy ekotonowe,
- 2) unikać zalesień na trasach nieleśnych korytarzy ekologicznych,
- 3) nie zalesiać całego przekroju dna dolin rzecznych (min,50-70% pozostawić otwarte),
- 4) zalesienia dna dolin realizować płatowo u podnóży ich zboczy,
- 5) zalesienia wzdłuż koryt rzecznych realizować płatowo pozostawiając 50-60% linii brzegowej otwartej,
- 6) uwzględniać problem ciągłości korytarzy ekologicznych przy realizacji autostrad dopasowując układy leśne do przepustów drogowych umożliwiając migrację fauny.

21. Obszary wymagające sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Biorąc pod uwagę fakt, że w trakcie opracowywania niniejszej aktualizacji Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy powstały zwarte obszary o nierolniczym i nieleśnym kierunku zainwestowania wskazane jest opracowanie planów miejscowych dla tych obszarów (każdego w całości) celem zapewnienia prawidłowego ich rozwoju i kształtowania. Obszary te oznaczono w załączniku graficznym.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZYDŁÓW

22. Podsumowanie wraz z uzasadnieniem zawierającym objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz syntezę ustaleń projektu studium

W chwili obecnej w obszarze gminy Szydłów obowiązuje dokument studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (przyjęte Uchwałą Rady Gminy Szydłów nr XXXV/210/2001 z dnia 28 grudnia 2001 r.). W celu stworzenia aktualnego i dostosowanego do aktualnych potrzeb gminy dokumentu, zdecydowano o przystąpieniu do nowego studium. . Główną intencją tego dokumentu jest stworzenie możliwości rozwojowych gminy z utrzymaniem jej rolniczego charakteru. Konieczność wprowadzenia zmian wynika i jest zgodne z przyjętymi dokumentami strategicznymi gminy oraz uwzględnia nowe możliwości rozwoju przestrzennego uwzględnieniem interesu społeczności lokalnej (wyznaczenie nowych terenów do zabudowy mieszkaniowej, usługowej). Przewidywany zakres „Studium” uwzględnia kwestie określone w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego umożliwiając skuteczniejszą ich realizację. Przyjęto klasyczną metodę wykorzystywaną podczas sporządzania tego typu dokumentów. ZAŁOŻENIA METODOLOGICZNE studium oparte są na założeniach /przyjętych przez gminę/ dokumentów strategicznych. Ogólny sposób postępowania sprowadza się do analizy studium pod kątem ujęcia w niej następujących elementów, ze szczególnym uwzględnieniem:

- Stanu istniejącego,
- Diagnozy gminy wraz z analizą umożliwiającą ocenę wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań rozwoju,
- Kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- Ustaleń.

Studium ustala kierunki przeznaczeń dla poszczególnych obszarów. Przeznaczenia te są związane głównie z terenami rolniczymi, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, w tym zabudowy zagrodowej i zabudowy związanej z rekreacją. Wykorzystanie potencjału gminy przyświecało przy wyznaczaniu tych obszarów. Realizacja strategicznych celów wiązała się z koniecznością wyznaczenia terenów związanych z zabudową usługową a także mieszkaniowo-usługową. Ma to na celu rozpowszechnianie i zmobilizowanie do prowadzenia różnego rodzaju działalności związanych z potencjałem rolniczo-turystycznym gminy.

Zwrócono uwagę na istniejące uwarunkowania i zasoby gminy. Uznano, że dalsza ochrona terenów otwartych jest tu niezwykle istotna. Utrzymano istniejące dobra kultury, które mają duże znaczenie przy realizacji innych celów niż te związane z ochroną zabytków.

Realizacja potrzeb mieszkańców i turystów przy zachowaniu potencjału rolniczego, turystycznego i kulturowego gminy to podstawowa intencja studium dla gminy Szydłów.